

Talousarvio 2023
Kauhajoen kaupunki

Sisällysluettelo**Sivu**

Kaupunginjohtajan katsaus	3
KAUHAJOEN KAUPUNGIN STRATEGISET PAINOPISTEALUEET VUODELLE 2023	4
Strategiset pääpainopisteet ja tavoitteet	4
TALOUELLISET LÄHTÖKOHDAT VUODELLE 2023	5
Yleinen taloudellinen tilanne ja kunnallistalouden kehitys	5
Kaupungin kehitysnäkymiä	7
Toiminnalliset ja taloudelliset muutokset talousarviossa	10
Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta	12
TULOSLASKELMAOSA	14
RAHOITUSOSA	19
TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN	21
SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA OMISTAJAOHJAUS	22
KÄYTTÖTALOUSAOSA	23
Kaupunginhallitus – hallintopalvelut	23
Kaupunginhallitus – elinkeinopalvelut	26
Yhteistoimintalautakunta	30
Kasvatus- ja opetuslautakunta	31
Hyvinvointilautakunta	35
Tekninen lautakunta	43
Rakennuslautakunta	48
Ympäristölautakunta	50
INVESTOINTIOHJELMA 2023–2026	52
Investointihankkeiden perustelut 2023–2026	55
Maa- ja metsäalueet	55
Rakennushankkeet	55
E-P:n Hyvinvointialueen käytössä olevat tilat	55
Kasvatus-, ja opetustoimialan kohteet	56
Hyvinvointipalvelu toimialan kohteet	60
Teknisten palvelujen toimiala	61
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUOSILLE 2023–2026	69
KONSERNIYHTIÖT	75
Kauhajoen Lämpöhuolto Oy	76
Kauhajoen Tennishalli Oy	77
Kauhajoen Vesihuolto Oy	77
Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali	78
Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus	79
Kauhajoen Asunnot Oy	79
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	81
KUNTAYHTYMÄT	82
Suupohjan koulutuskuntayhtymä	82

Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2023 on historiallinen, koska se on ensimmäinen vuosi, kun kuntien ja kaupunkien talousarviot eivät sisällä sosiaali- ja terveyshuollonpalvelujen eikä pelastuslaitoksen palveluja. Koronaepidemian vaikutukset yhteiskuntaamme ovat pienenemässä, mutta edelleen jatkuva Venäjän hyökkäys Ukrainaan, ja sen seuraukset maailmantalouteen varjostavat ensi vuoden näkymiä. Inflaatio on kiihtynyt ennätyslukemiin sekä lainojen korot ovat korkeammalla kuin moneen vuoteen. Ensi vuoden talousnäköymistä Valtiovarainministeriö, Suomen pankki ja useat rahoituslaitokset ennustavat taantuvaa taloutta. Talouden taantumisen vaikutus esimerkiksi verotuloihin ja työttömyydenhoidon kuluihin luo epävarmuutta ensi vuodelle ja suunnitelma-vuosille.

Kauhajoen kaupungin taloutta valmistellaan näkymissä, missä verotulot ensi vuoden talousarviossa ovat noin 29 M euroa ja valtionosuuksia arvioidaan kertyvän noin 9,9 M euroa. Luvut ovat selvästi pienempiä kuin aiemmin, koska hyvinvointialueiden rahoitusta varten kuntien veroprosentteja on leikattu 12,64 % ja valtionosuuksia kunnille pienennetty merkittävästi. Kauhajoen kaupungin uusi tuloveroprosentti on muutoksen jälkeen 9,36 %. Suunnittelukauden vuosille 2024-2025 valtiolta saatavan rahoituksen laskelmat tarkentuvat vuoden 2023 aikana, koska siellä rahoituspohjaan vaikuttaa kuntien ja hyvinvointialueiden välisten rahoitusjaon muutokset.

Kaupungin osalta vuosikatteeksi ensi vuodelle arvioidaan 8,7 M euroa ja tilikauden tulokseksi noin 3,3 M euroa (sisältäen mahdollisilla omaisuusjärjestelyillä saadut myyntivoitot). Kokonaisuudessaan investoinnit vuonna 2023 ovat noin 9,1 M euroa. Merkittävin investointi on Sanssinkodin ja hammashoitolan uudisrakennuksen loppuun saattaminen. Investointi on jakaantunut kahdelle vuodelle ja vuodelle 2023 varataan 5,5 M euroa. Lisäksi uimahallin IV-kone-investoinnin siirtyminen vuodelle 2023 aiheutti investointien määräraharahatarpeen kasvun. Kokonaisvelan määrä arvioidaan kasvavan noin 66,3 M euroon. Korkojen noustessa, lainanhoitokulut ovat arviolta 1,0 M euroa. Lainanhoitokulujen nousua pystytään onneksi hillitsemään lainojen koronsuojauksella.

Talouden pitkän ajan hoidossa tavoitellaan tasapainoista tilannetta ja hieman ylijäämäistä. Kuntalain mukaisen taseen alijäämän kattamista valtuusto tulee käsittelemään omaisuusjärjestelyjen kautta joulukuussa 2022. Vuoden 2022 tuloksesta on tulossa ylijäämäinen, ja kaupunki sai 800 000 euroa harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta marraskuussa. Katettavan taseen alijäämän arvioidaan laskevan alle 3 M euron. Pitkän ajan tasapainoa on haettava erilaisin ratkaisuin. Vuonna 2023 tullaan tekemään talouden tasapainottamisohjelmaa pidemmälle aikavälille sekä jatketaan palvelurakenneselvitystä. Väkiluvun trendin ollessa laskeva, lapsimäärän pienentyessä ja vanhusväestön osuuden kasvaessa tulee palvelujen vastata tarpeeseen. Kaupungin tulorahoituspohjan vahvistamista tulee tehdä. Siinä yhtenä vaihtoehtona on edesauttaa uusiutuvan energian hankkeiden toteutuessa Kauhajoella. Niistä kaupunki voi hyötyä kiinteistöverotulojen, maanvuokratulojen sekä työllistävän vaikutuksen kautta. Ensi vuoden talousarvio on valmisteltu päivitetuille strategisille painopisteille toiminnallisten tavoitteiden osalta. Valtuusto tulee saattamaan kaupunkistrategian päivityksen loppuun vuoden 2023 aikana.

Kaupungin päättäjät ja henkilöstö ovat kuluvana vuonna hoitaneet tehtäviensä kiitettävällä tavalla. Rakentavan yhteistyön Kauhajoen kaupungin asukkaiden ja yhteisöjen hyväksi toivotaan jatkuvan myös vuonna 2023.

Kauhajoella 24.11.2022
Niku Latva-Pukkila
kaupunginjohtaja

KAUHAJOEN KAUPUNGIN STRATEGISET PAINOPISTE- ALUEET VUODELLE 2023

Strategiset pääpainopisteet ja tavoitteet

Viihtyisän ja turvallisen elämisen Kauhajoki

Tavoite:

- Kaupungin ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden lisääminen
- Hyvinvoinnin lisääminen toimivan ja sujuvan elinympäristön kautta

Laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen Kauhajoki

Tavoite:

- Monipuolisen opetuksen ja kasvatuksen kehittäminen paikkakunnan tarpeisiin vastaten
- Laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen saatavuuden turvaaminen

Vahvan yrittämisen Kauhajoki

Tavoite:

- Lisätään Kauhajoen yrittäjämyönteisyyttä sekä ylläpidetään aktiivista yhteistyötä kaupungin ja yrittäjien välillä
- Edistetään työvoiman saatavuutta elinkeinoelämän tarpeisiin

Tunnettu ja tapahtumien Kauhajoki

Tavoite:

- Edistetään Kauhajoen matkailua ja lisätään paikkakunnan tunnettavuutta
- Kaupunki on aktiivinen yhteistyökumppani paikallisissa tapahtumissa

Hyvinvoiva Kauhajoki

Tavoite:

- Edistetään kauhajokelaisten eri ikäisten asukkaiden hyvinvointia, aktiivisuutta ja osallisuutta
- Järjestämme monipuolisia hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palveluita saavutettavasti ja matalalla kynnyksellä.

TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT VUODELLE 2023

Yleinen taloudellinen tilanne ja kunnallistalouden kehitys

Maailmantalouden näkymät ovat synkentyneet nopean inflaation, Euroopan energiakriisin sekä Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen takia. Geopoliittiset jännitteet suurvaltojen välillä ovat kasvaneet, ja kehittyviä maita uhkaa edelleen ruokapula. Maailmantalouden kasvu hidastuu viime vuoden nopean kasvun jälkeen 2,7 %:iin kuluvana vuonna ja edelleen 2,5 %:iin vuonna 2023, arvioi Valtiovarainministeriö (VM) 19.9.2022.

Euroalueen näkymät ovat niin ikään synkentyneet Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen ja energiapulan takia. Euroalueen bruttokansantuote (BKT) on ensi vuonna enää 1,3 %. Inflaatio on kiihtynyt edelleen, ja kuluttajien luottamus on alamaissa. Erityisesti Saksan talouden näkymät ovat heikot, talouden kasvu laskee ennusteiden mukaan ensi vuodelle 0,9 %:iin.

Rahapolitiikkaa on kiristetty Yhdysvalloissa sekä euroalueella, ja korot ovat nousussa. Vaikea tilanne Euroopan energiemarkkinoilla jatkuu, ja tulevana talvena joudutaan ehkä säännöstellämään energian kulutusta. Maakaasun hinta Euroopassa on erittäin korkea. Toisaalta teollisuuden raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet voimakkaasti kesän aikana, mikä heijastaa teollisuuden epävarmoja näkymiä. Raaka-aineiden hintojen oletetaan laskevan maltillisesti ennusteajaksolla.

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelmassa vuodelle 2023 on todettu, että vuonna 2022 tuotanto on kehittynyt suotuisasti ja työllisyys on kasvanut ripeästi. Loppuvuonna talouskasvun ennustetaan hidastuvan. Kuluvana vuonna talouden tilannekuvaan liittyvää epävarmuutta on kasvattanut erittäin voimakkaasti Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja hyökkäyssodan jatkuminen. Nopea inflaatiovauhti, markkinakorkojen nousu ja energiemarkkinoiden epävarmuus rasittavat hidastuvaa talouskasvua. Valtiovarainministeriö on arvioinut bruttokansantuotteen kasvun hidastuvan kuluvan vuoden 1,7 prosentista 0,5 prosenttiin vuonna 2023. Vuosina 2024-2026 BKT:n vuotuisen kasvun arvioidaan olevan noin 1,4 prosenttia vuosittain.

Suomen Pankin syyskuun väliennusteen mukaan vuonna 2022 inflaatio kiihtyy 7 prosenttiin pääasiassa energian ja raaka-aineiden voimakkaasti nousevien hintojen ja energian saataavuushäiriöiden vuoksi. Vuonna 2023 inflaatio yltää vielä reiluun 4 prosenttiin. Vuosina 2023 ja 2024 energian ja raaka-aineiden hintojen lasku hidastaa yhdenmukaisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatiota noin prosenttiin vuonna 2024. Inflaatioennusteeseen sisältyy huomattavaa epävarmuutta energiakriisin vuoksi.

Suomessa bruttokansantuotteen ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2022-2026 seuraavasti (Lähde: VM 19.9.2022):

2022	1,7 %
2023	0,5 %
2024	1,4 %
2025	1,5 %
2026	1,4 %

Valtiovarainministeriö arvioi Suomessa inflaation laskevan vuotuisesta 6,5%:sta ensi vuonna 3,2 %:iin ja vuoteen 2024 mennessä sen alenemista 1,8-2,0 %:iin. Hyvänä tasona yleisen talouden kehityksen kannalta pidetään keskimäärin 2 %:n inflaatiota. Inflaation hidastamiseksi tehtävät toimet ja mahdollinen energiapula saattavat heikentää talouskasvua jopa ennustettua enemmän Euroopassa sekä muualla kansainvälisessä taloudessa. Ennusteessa kotimaisen kulutuksen kasvun taantuminen hidastaa myös inflaatiota ensi vuoden loppua kohden.

Inflaatiokehityksen (kuluttajahinnat, muutos-%) ennustetaan Suomessa toteutuvan esitetyn mukaisesti vuoteen 2026 asti:

2022	6,5 %
2023	3,2 %
2024	1,8 %
2025	1,9 %
2026	2,0 %

Huolimatta kasvavasta taantumauhkasta, työllisyysasteen kehitykseksi arvellaan yhä nousevan 73,9 %:sta 74,7 %:iin vuoteen 2026 mennessä, osin kasvun, osin työllisyystoimiin panostamalla, mutta myös työikäisen väestön vähentyessä. Yhteiskunnan eriytymisestä puolestaan kertoo se, että koronan pahimman vaiheen jälkeiseenkin pitkäaikaistyöttömyys on yhä korkealla ja toisaalta on osaajista pulaa.

Työllisyysasteen ennustetaan kehittyvän 2022-2026 seuraavasti:

2022	73,9 %
2023	73,9 %
2024	74,1 %
2025	74,4 %
2026	74,7 %

Kuntaliiton pääekonomistin Minna Punakallion syyskuun 2022 talouskatsauksen mukaan päätäjien katseet tulee suunnata vuoteen 2024 ja siitä eteenpäin nähdäkseen kuntatalouden todellisen tilan tarkemmin. Kuntatalouden suurten muutosten ja kertaluonteisten tekijöiden ei saa antaa peittää alleen kuntatalouden ja julkisen talouden todellista tilaa. Pidemmällä aikavälillä Suomen julkinen talous rakentuu monien yhteiskunnallisten vahvuuksien ohella vaimeasti kehittyvälle talouskasvulle, ikääntyvälle väestölle ja laskevalle osaamistasolle. Tämä näyttäytyy kuluvaan vuoteen huomattavasti matalampana verokehityksenä sekä muita sektoreita korkeampiina kustannuksina.

Kaupungin kehitysnäkymiä

Kauhajoen kaupungin taseeseen on kertynyt vuoden 2021 tilinpäätöksessä 5,1 M euroa alijäämää, joka tulee kattaa talousarviovuoden 2022 aikana, jos halutaan välttää Valtionvarainministeriön käynnistämä kriisikuntamenettely. Toimenpiteitä alijäämän kattamiseen on tuotu kaupunginvaltuuston päätettäväksi vuoden 2022 aikana. Ukrainan sotaan liittyvät maailmantalouden heilahtelut ovat kuitenkin merkittävästi vaikeuttaneet päätöksentekoa ja toimeenpanoa. Kaupunginvaltuuston päätettäväksi on tulossa joulukuulla ehdotus, jossa Fortum Oyj:n osakkeita myydään tarvittava määrä alijäämän kattamiseksi. Myyntiä ei kuitenkaan ehditä tehdä enää vuoden 2022 tilinpäätökseen, vaan alijäämän kattaminen jää seuraavalle vuodelle. Tämä tarkoittaa, että kaupunki käy neuvottelut Valtionvarainministeriön kanssa alkuvuodesta 2023. Jos pystymme osoittamaan, että meillä on tarvittavat kaupunginvaltuuston päätökset olemassa alijäämän kattamiseksi sekä toimeenpanoaikataulu sovittuna, ei kaupunki ajaudu kriisikuntamenettelyyn.

Tilinpäätösennuste vuodelle 2022 näyttää marraskuun lopun tilanteessa 2,5 M euron ylijäämää. Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2022 tilikauden ylijäämäksi on kirjattu 659 513 euroa. Vaikka yleiseen maailmantilanteeseen liittyvä huima inflaatiokehitys näkyy hallintokuntien toimintakate ylityksinä, kompensoi merkittävän positiivisesti kehittyneet verotulot kokonaistulosta. Kaupunki on saanut keväällä 2022 normaalit osinkotuotot Fortum Oyj:ltä, mutta kaupungin kaksi sijoitussalkkua ovat loppuvuoden tilanteessa yli 0,5 M euroa tappiolla.

Kaupunginhallitus on päättänyt 29.8.2022 harkinnanvaraisen 1,0 M euron valtionosuuden korotuksen hakemisesta talouden tasapainottamistyön tueksi. Hakemus on jätetty valtioneuvostolle 8.9.2022. Valtiovarainministeriön päätös asian suhteen saatiin 17.11.2022. Päätöksen mukaan Kauhajoen kaupunki saa 800 000 euroa valtionosuuden korotusta vuonna 2022.

Kaupungin suhteellisen korkea velkatilanne (vuoden 2022 lopussa noin 65,9 M euroa) rajaa vieraan pääoman käyttömahdollisuuksia investointien rahoituskeinona. Kaupungin investointitaso on yhä korkea suhteessa tulopohjaan. Investointitasoon tulee ottaa kantaa uudessa kaupunkistrategiassa, joka tuodaan päätöksentekoon keväällä 2023. Korkea velkatilanne lisää merkittävästi taloudellista riskiä korkomenojen muodossa.

Elinkeino- ja kehittämistoiminta

Kaupungin elinvoiman ja elinkeinoelämän kehittäminen on kaupungin elinkeinopalvelujen vastuulla, mutta kehittämiseen ja olosuhteiden luontiin osallistuvat kaikki kaupungin toimialat osaltaan. Kaupungin tavoitteena on tuottaa laadukkaita yrityspalveluita alueen yrityksille sekä tuoda Kauhajokea esiin houkuttelevana sijoittumispaikkaa suunnitteleville yrityksille. Elinkeinopalveluissa pääpaino on kaupungin elinkeinostrategian jalkauttamisessa ja tiiviissä yhteistyössä alueen yrityselämän ja oppilaitosten välillä. Tavoitteena on luoda edellytyksiä yritystoiminnan kehittymiselle, kasvulle, kansainvälistymiselle, työvoiman saatavuudelle ja näiden myötä työpaikkojen määrän lisääntymiselle paikkakunnalla. Elinkeino- ja kehittämistoimintaa edistetään aktiivisella viestinnällä ja kuntamarkkinoinnilla. Tapahtumiin osallistutaan joko yhteistyökumppanina tai niitä itse järjestämällä. Suurin kaupungin ja yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettävä tapahtuma on 16 000 kävijää vetävä Ruokamessut syyskuussa. Matkailua ja paikkakunnan tunnettavuutta edistetään perustamalla Kauhajoelle Geoparkin vierailukeskus.

Kehittämistoiminnassa keskeisessä roolissa on myös hanketoiminta ja siihen kytkeytyvä yhteistyö, verkostoituminen sekä seudun, maakunnan ja valtakunnan tasolle ulottuva kumppanuus. Kaupunki osallistuu aktiivisesti mm. Seutukaupunkiverkoston ja Lauhanvuori-Hämeenkanas Geopark yhdistyksen toimintaan sekä hakee uusia kumppanuuksia kehittäjäverkostoista. Verkostohankkeissa kaupunki on joko pää- tai osatoteuttajana tai verkostokump-

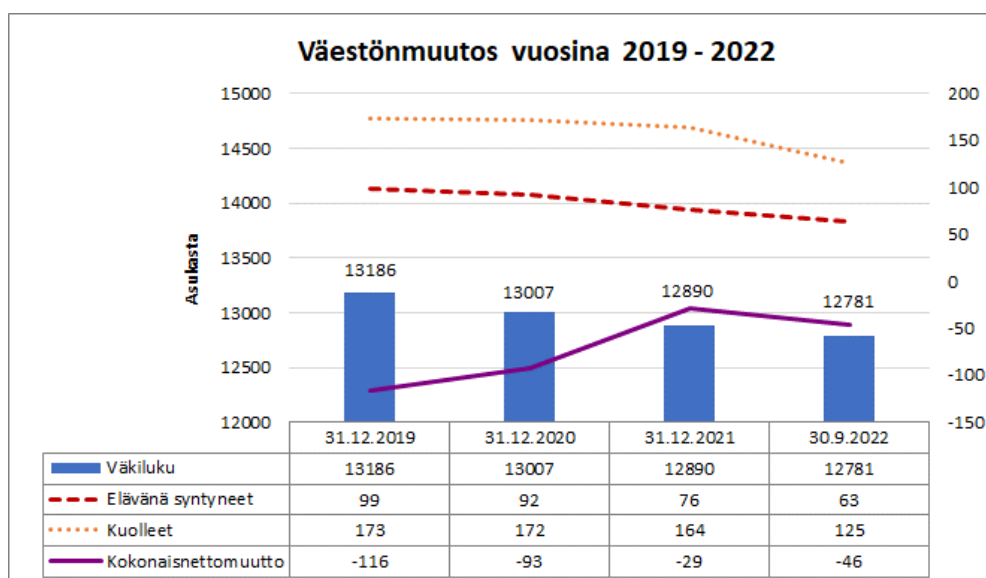
panina. Vuonna 2023 hankkeiden avulla edistetään mm. matkailun kehittämistä, työvoiman saatavuutta ja teollisten alojen houkuttelevuutta ja innovaatiotoimintaa sekä puutuote-teollisuutta. Kaupunki on mukana myös vedyntuotannon edistämiseen liittyvässä verkostossa. Tärkeä seudullinen kumppani on Suupohjan Kehittämisyhdistys ry:n Leader -toimintaryhmä, jonka uusi ohjelmakausi kestää vuoteen 2027. Kauhajoki on päättänyt osallistua ohjelmakautteen kaupunginvaltuuston päätöksellä.

Väestönkehitys

Kauhajoella oli vuoden 2021 lopussa 12 890 asukasta ja ennakkotieto syyskuulle 2022 on 12 781.

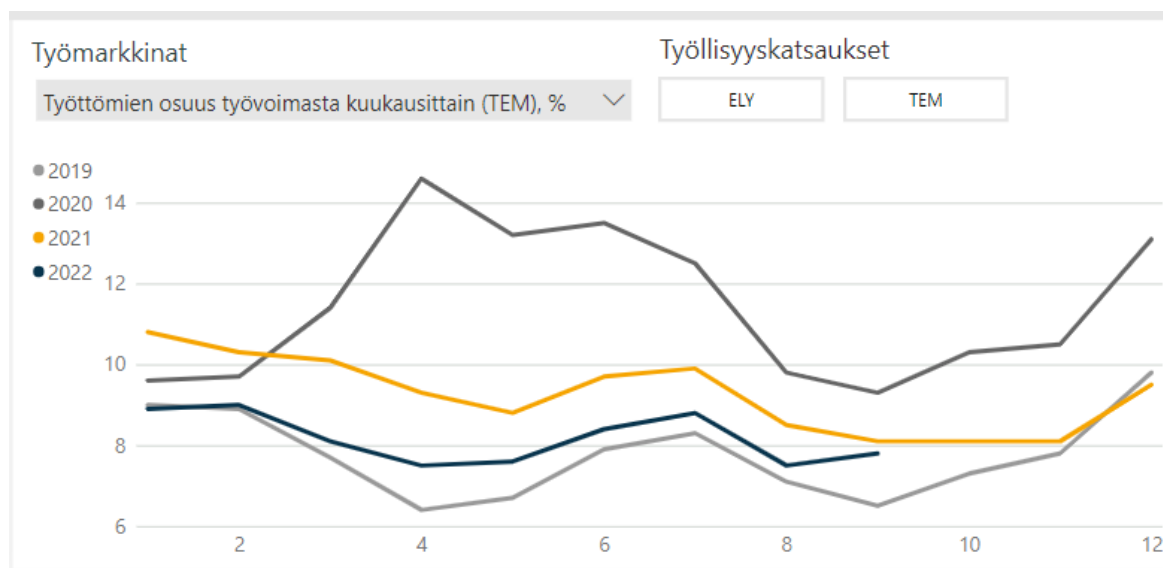
Väestö on vähentynyt 109 henkilöllä (0,8 %). Kuolleisuus on edelleen syntyvyyttä suurempaa (luonnollinen väestönlisäys -62).

Kokonaisnettomuuton (nettomaaahanmuutto ja kuntien välinen nettomuutto) tilanne -46 on viime vuotta heikompi.

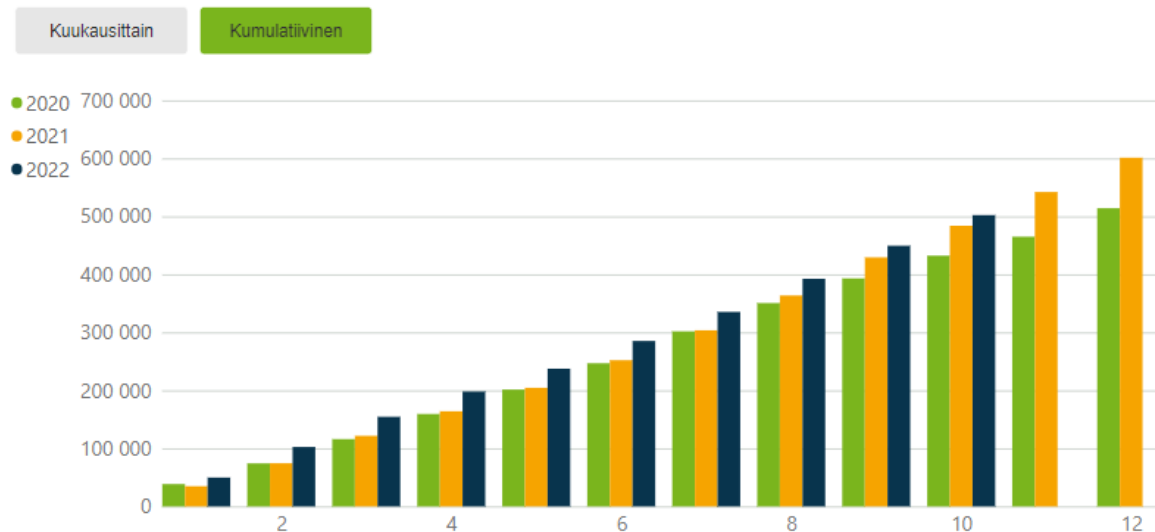
Työttömyys

Syyskuun lopussa Kauhajoen työttömyysaste oli 7,8 %. Työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 442 henkilöä. Työttömyysaste on laskenut verrattuna vuodenvaihteeseen, jolloin työttömyysaste oli 8,9 %. Alle 20-vuotiaita työttömiä oli 16 henkilöä ja pitkäaikaistyöttömiä 104 henkilöä. Koko Etelä-Pohjanmaan alueella työttömyysaste oli 5,7 % ja koko maassa 8,8 %.

Kuluneelta vuodelta työmarkkinatuen kuntaosuutta on maksettu lokakuuhun mennessä 502 345 €, joka 18 399 € enemmän kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna.

Työmarkkinatuen kuntaosuus, €

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Vuosi	2021				2022			
	Kuukausi	Saajat	Kunnan osuus €	Muutos, %	Muutos, €	Saajat	Kunnan osuus €	Muutos, %
1	96	34 850	-9,6 %	-3 713	120	49 794	42,9 %	14 944
2	107	74 494	0,3 %	205	130	102 551	37,7 %	28 057
3	121	121 791	4,9 %	5 690	129	154 611	26,9 %	32 820
4	109	164 077	2,9 %	4 612	109	198 175	20,8 %	34 098
5	107	204 547	1,5 %	3 056	104	237 513	16,1 %	32 966
6	127	252 135	2,1 %	5 221	113	285 297	13,2 %	33 162
7	143	303 739	0,6 %	1 830	119	335 419	10,4 %	31 680
8	147	363 776	3,7 %	13 114	130	392 562	7,9 %	28 786
9	151	429 456	9,2 %	36 234	134	449 568	4,7 %	20 112
10	149	483 946	11,9 %	51 487	123	502 345	3,8 %	18 399
11	146	542 163	16,6 %	76 995				
12	145	601 325	16,9 %	87 055				

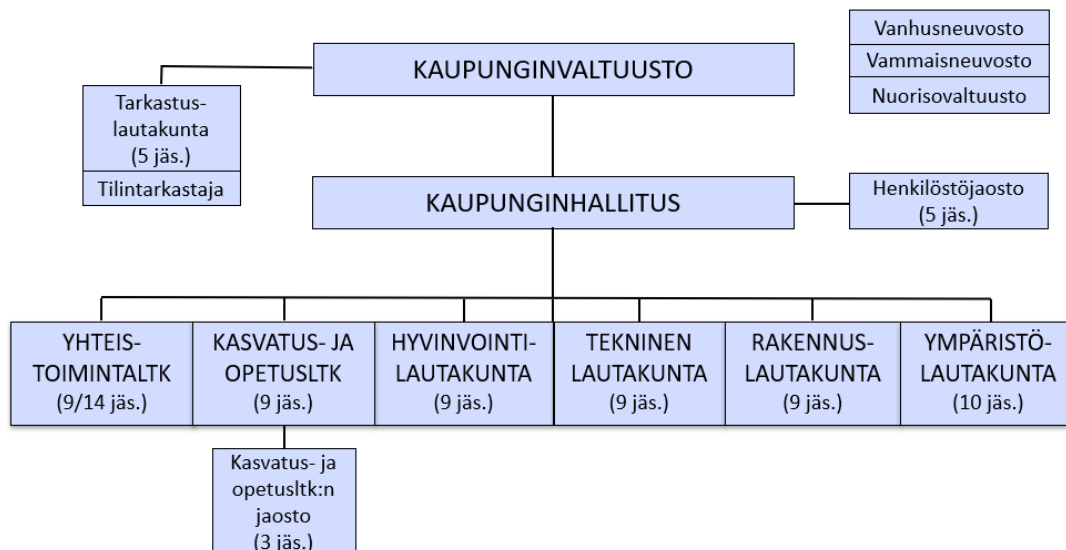
Toiminnalliset ja taloudelliset muutokset talousarviossa

Vuoden 2023 talousarvio on rakennettu kaupunginhallituksen 10.10.2022 hyväksymiin strategisiin painopistealueisiin. Kaupunkistrategia kokonaisuudessaan tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi keväällä 2023.

Talousarvio sisältää sekä merkittäviä toiminnallisia että taloudellisia muutoksia verrattuna vuoteen 2023. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023. Tämä muutos näkyy merkittävästi kaupungin tuloslaskelmassa. Kaupungin toimintakate muuttuu vajaasta 90 M eurosta vajaaseen 32 M euroon. Valtionosuudet vähenevät 45 M eurosta alle 10 M euroon. Verotulot vähenevät 51 M eurosta 29 M euroon.

Toiminnallisesti merkittävin muutos on uuden hallintokunnan perustaminen kaupungin organisaatioon: ympäristöterveydenhuolto. Ympäristöterveydenhuollon palvelut eivät siirry hyvinvointialueelle, vaan ne on päätetty järjestää seudullisesti Suupohjan kuntien kesken siten, että Kauhajoen kaupunki vastuukuntamallin mukaan järjestää palvelut seudullisesti. Kaupungin organisaatioon tulee siirron myötä myös uusi lautakunta.

Taloudellisena tavoitteena on selvästi ylijäämäinen tulos. Tarkka talouden hoito ja seuranta jatkuu kaikilla hallintoaloilla. Pienillä lisäpanostuksilla työhyvinvointia lisääviin toimenpiteisiin (mm. työsuohdepyöräetus) ja kaupungin elinvoiman edistämisen toimenpiteillä tavoitellaan, muun muassa säästöjä sairauspoissaolojen vähentymisen kautta ja kaupungin pito- ja veto-voiman kehittämisellä pyritään turvaamaan kaupungin tulorahoitusta.

Kaavio. Kauhajoen kaupungin toimielinorganisaatio.

KAUPUNGINJOHTAJA					
HALLINTO-PALVELUT	ELINKEINO-PALVELUT	KASVATUS- JA OPETUS-PALVELUT	HYVINVOINTI-PALVELUT	TEKNISET PALVELUT	YMPÄRISTÖ-PALVELUT
hallinto-johtaja	kaupungin-johtaja	kasvatus- ja opetusjohtaja	hyvinvointi-johtaja	tekninen johtaja	ympäristöpäällikkö

Kaavio. Kauhajoen kaupungin palvelu- ja henkilöstöorganisaatio.

Talousarvion valmistelu ei ole sisältänyt sellaisia henkilöstöön kohdistuvia toimenpiteitä, jotka olisivat edellyttäneet yt-menettelyä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Henkilöstön määrään vaikuttavissa muutoksissa hyödynnetään ensisijaisesti henkilöstön eläkkeelle siirtymisiä.

Kaupungin strategiset painopistealueet näkyvät talousarviossa ja taloussuunnitelmassa siten, että strategisille painopistealueille on luotu mukautettuun tuloskorttimuotoon ylätasoin toimenpiteitä ja mittareita. Näiden alle kukin palvelualue laatii yksityiskohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä niille mittarit, jotka hyväksytään talousarvion yhteydessä. Lisäksi strategiset painopistealueet toimivat pohjana palvelusuunnitelmien sekä toimialakohtaisten toimenpideohjelmien laadinnassa. Kaupunki strategia tuodaan lopullisesti päätöksentekoon keväällä 2023.

Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Kuntalain mukaisesti kaupungin talousarviossa on tuloslaskelma-, rahoitus-, käyttötalous-, investointi- sekä henkilöstöosa. Talousarvion tuloslaskelma- ja rahoitusosa kuvaavat kunnan kokonaistaloutta, käyttötalous- ja investointiosalla taas ohjataan toimintaa.

Tuloslaskelmaosa on kaupungin kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävä on osoittaa tulo- ja rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelman toimintakate -summataso kuvaa käyttötalouden nettomenoja. Tuloslaskelmaosan kuva kokonaistaloudellisuudesta rakentuu toimintakatetason, tulo- ja rahoitusosan (verotulot, valtionosuudet, muut rahoitustuotot ja -kulut) ja kirjanpidollisten erien (poistot ja arvonalentumiset, varausten lisäys ja vähennys) yhdistelmästä.

Rahoitusosa tehtävänä on kuvata tarkasteltavien varainhoitovuosien rahaliikkeitä kuten antolainat, niiden lyhennykset, ottolainat ja niiden lyhennykset. Rahoitusosaan kootaan arviot kaupungin rahan lähteistä ja rahan käytöstä. Rahoitusosa päättyy kuvaamaan varainhoitovuosien rahavirtojen vaikutusta maksuvalmiuteen.

Käyttötalousosa kuvaa kaupungin järjestämän toiminnan rahoittamista vahvistetun strategian ja organisaatorakenteen mukaisesti. Käyttötalousosassa kaupungin toiminta on jaettu kaupunginhallituksen ja lautakuntien vastuualueisiin. Toimielimet ovat laatineet tuloskorttimuotoon yksityiskohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja niiden mittarit, jotka ovat valtuustoon nähden sitovat kokonaisuudessaan. Toimielinten tuloslaskelman toimintakate kuvaa kullekin toimielimelle osoitettua nettomäärärahaa, eli tuottojen ja menojen erotusta.

Investointiosassa esitetään investointimenot ja -tulot. Investointiosan tehtäväalueina esitetään talousarviossa kiinteä omaisuus (maa- ja vesialueet), talonrakennus, kiinteät rakenteet ja laitteet, koneet ja kalusto sekä arvopaperit ja osuudet.

Henkilöstöosassa esitetään kaupungin henkilöstön määrän kehitys, jakautuminen toimintoihin sekä eläköityminen taloussuunnittelukaudella.

Talousarvion sitovuustasot eri talousarvion osille on osa toiminnan ohjausta. Valtuusto hyväksyy talousarvion yhteydessä kuntalain edellyttämät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa sitovana hyväksyttyjä määrärahoja ei saa ylittää. Sitovuudella tarkoitetaan myös raportointivelvollisuuden tasoa

Vuoden 2023 talousarvion määrärahojen sitovuustasot valtuustoon nähden ovat:

Tuloslaskelmaosa	Verotulot Valtionosuudet Korkotulot ja -menot (ilman sisäisiä eriä) nettoarvio Muut rahoitustulot ja -menot nettoarvio
Rahoitusosa	Antolainat nettoarvio Lainanotto ja lyhennykset nettoarvio
Käyttötalousosa	Toimielimen nettomeno eli toimintakate. Toimielimet hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat ja päättävät alaisensa avustusmäärärahan käytöstä käyttösuunnitelmiansa yhteydessä.
Investointiosa	Kaupunginvaltuustoon nähden sitovia ovat tehtäväalueiden nettomenot. Tehtäväalueet ovat seuraavat: * kiinteä omaisuus * talonrakennus * kiinteät rakenteet ja laitteet * koneet ja kalusto * arvopaperit ja osuudet. Kaupunginhallitukseen nähden sitovia ovat: * kiinteistöjen ostot. Irtaimen omaisuuden hankinta on sitova toimielimittäin (kaupunginhallitus ja lautakunnat).
Muut määrärahojen käyttöä sitovat ohjeet	Erityisperustelut ovat sitovia valtuustoon nähden.

Hallintosääntö määrittelee toiminnan ja talouden seurannasta, talousarvion sitovuudesta ja talousarvion muutoksista (§ 61–63). Valtuustoon nähden sitovat osat raportoidaan osavuosi-raporteissa neljännesvuosittain; 1.1.–31.3., 1.1.–30.6., 1.1.–30.9. ja viimeinen raportointi tilin-päätöksessä. Osavuosiraportti osoittaa, ovatko talous ja toiminta toteutuneet talousarvion mu-kaisesti. Osavuosiraporteissa tarkastellaan käyttötalousosaa, investointiosaa sekä konserniyh-tiöiden ja kuntayhtymien taloutta.

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Ta-lousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen talousarvion muutosehdotusta ei voida valtuustolle tehdä.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoit-teisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutos-esityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

TULOSLASKELMAOSA

Kaupungin taloustilannetta ovat haastaneet jo pitkään sosiaali- ja terveystalouden kustannusten nousu, minkä lisäksi myös vuonna 2022 jatkunut koronapandemia on tuonut kaupungille toiminnallisia ja taloudellisia haasteita. Eriyksen haasteen vuodelle 2022 on aiheuttanut maaliskuulla alkanut Ukrainan sota, joka on heijastunut maailmanlaajuisina taloushaasteina myös valtion sekä kuntien talouksiin. Energiahintojen nousu on aiheuttanut voimakkaan inflaatiopaineen.

Tilinpäätöksen mukaan verotulot tulevat kasvamaan alkuperäisestä talousarviosta lähes 3,8 miljoonaa euroa. Valtionosuuksissa on myönteistä kasvua alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 161 000 euroa.

Ukrainan sodan jatkumisen vaikutuksia vuodelle 2023 on tässä vaiheessa vielä vaikeaa ennustaa tarkasti. Ennakoitavissa kuitenkin on, että erittäin voimakas inflaatio kerrannaisvaikutuksiin on viemässä Eurooppaa taantumaan. Valtionosuuksissa ja verotuloissa tapahtuu merkittävä muutos johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä 1.1.2023. Viimeisten arvioiden mukaan Kauhajoen kaupunki saa valtionosuutta 9,9 M euroa. Verotulokertymään taas vaikuttaa olennaisesti talouden yleinen tila, joka on vallitsevissa olosuhteissa hyvin epävarma. Marraskuun veroennusteen mukaan kaupunki saa verotuloja vuonna 2023 yhteensä 29,1 M euroa.

Tavanomaisilla talouden tehostamistoimenpiteillä taseeseen kertynyttä alijäämää ei saada katettua alkuvuonna 2023. Omaisuusjärjestelyihin liittyvät päätökset alijäämän kattamiseksi tuodaan päätöksentekoon yhtä aikaa talousarviokirjan kanssa joulukuulla 2023.

Talousarvion 2023 keskeiset luvut ovat:

KAUHAJOEN KAUPUNKI ulkoiset/sisäiset	TP 2021	TP 2022 ennuste	TA 2023	TP21-TA23 muutos %
Toimintatuotot	50 218 099	45 713 781	7 333 800	-584,7 %
Toimintakulut	-137 324 471	-134 501 763	-39 161 145	-250,7 %
Toimintakate	-87 029 908	-88 692 981	-31 752 345	-174,1 %
Verotulot	49 370 250	51 374 000	29 074 000	-69,8 %
Valtionosuudet	42 695 553	45 979 213	9 902 168	-331,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	2 054 209	-905 500	1 490 000	37,9 %
Vuosikate	7 090 103	7 754 732	8 713 823	18,6 %
Poistot	-5 579 194	-5 179 540	-5 437 460	2,6 %
Yli-/alijäämä	1 545 526	2 608 908	3 276 363	52,8 %
Kertynyt yli-/alijäämä	-5 087 128	-2 478 220	798 143	-737,4 %
Nettoinvestoinnit	-4 889 513	-8 519 900	9 107 070	153,7 %
Lainamäärä 31.12.	66 826 981	65 867 456	66 290 703	0,8 %

Toimintatuotot

Talousarviossa ennakoitaan, että toiminnan tuotot vähenevät 585 % verrattuna tilinpäätökseen 2021, mikä selittyy sote-toimintojen siirtymisellä hyvinvointialueelle. Toimintatuottojen kehitys on arvioitu varovaisuuden periaatetta noudattaen. Toimintatuotot ovat 7,3 M euroa.

Toimintakulut

Talousarvion toimintakulut vähenevät 251 % verrattuna tilinpäätökseen 2021, mikä selittyy sote-toimintojen siirtymisellä hyvinvointialueelle. Henkilöstömenoihin ennakoidaan kasvua, minkä perusteena on syksyllä 2022 tehdyt palkkasopimukset. Henkilöstökuluissa on varauduttu keskimäärin 3 %:n palkankorotuksiin, jonka vaikutus Kauhajoen kaupungin palkkapotissa on vuositasolla noin 0,7 M euroa. Palveluiden ostoissa sekä aineissa ja tarvikkeissa on käytetty noin 2,0 % korotuksia.

Toimintakate

Talousarvion toimintakate on -31,8 M euroa.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton 11/2022 päivitetyn veroennustekehikon mukaan. Veroennustekehikko kattaa vuodet 2020-2025. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alussa, joiden tuoma suuri muutos kunnallisveropohjaan näkyy taulukossa.

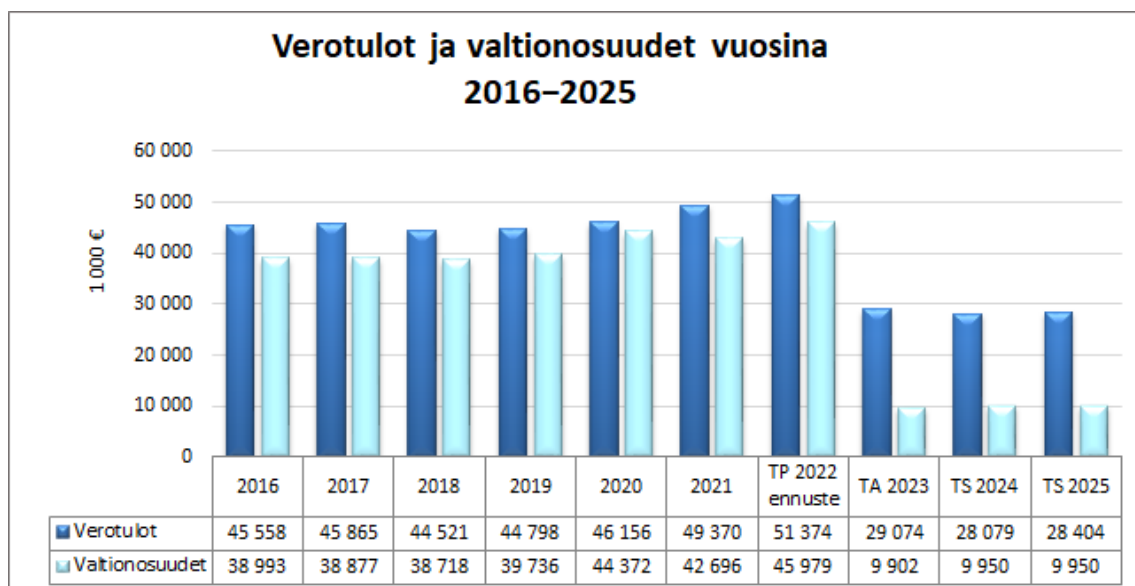
Veroennuste 11/2022	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Kunnallisvero	38 875	39 624	40 865	20 855	20 255	20 426
Yhteisövero	4 009	6 124	6 677	4 503	4 108	4 262
Kiinteistövero	3 272	3 623	3 832	3 716	3 716	3 716
VEROTULOENNUSTE	46 156	49 370	51 374	29 074	28 079	28 404
<i>Muutos %</i>	<i>3,0</i>	<i>7,0</i>	<i>4,1</i>	<i>-43,4</i>	<i>-3,4</i>	<i>1,2</i>
KAUHAJOKI / TALOUSARVIO	45 752	48 499	47 599	29 074	28 079	28 404

Kaavio. Kuntaliiton veroennuste 11/2022 ja arvio taloussuunnitelmaan.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessa 7.11.2022 päättänyt kunnallis- ja kiinteistöveroprosentit. Vuoden 2021 päätöksellä on lukittu myös vuoden 2023 kunnallisveroprosentti hyvinvointialueen perustamisen vuoksi. Vuoden 2023 osalta se lasketaan vähentämällä 12,64 prosenttiyksikköä vuoden 2022 veroprosentista. Kunnallisveroksi vahvistettiin 9,36 %. Kunnallisveroa arvioidaan kertyvän yhteensä 20,9 M euroa ja yhteisöveroa 4,5 M euroa.

Kaupunginvaltuusto päätti 7.11.2022 pitää myös kiinteistöverot aiemmin päätetyllä tasolla; yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 %, vakituinen asuinrakennus 0,65 %, muu asuinrakennus 1,20 %, rakentamaton tontti 3,0 %, voimalaitoksen kiinteistöveroprosentti 3,10 % ja yleishyödyllisen yhteisön vero 0,0 %. Kiinteistöverotuloa ennustetaan kertyvän 3,7 M euroa.

Valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton 11/2022 laatiman kuntien valtionosuutta ja kotikuntakorvauksia vuonna 2023 koskevan ennakkollisen laskelman mukaan. Valtionosuutta ennustetaan kertyvän yhteensä 9,9 M euroa. Tilinpäätösennuste 2022 on 45,98 M euroa.

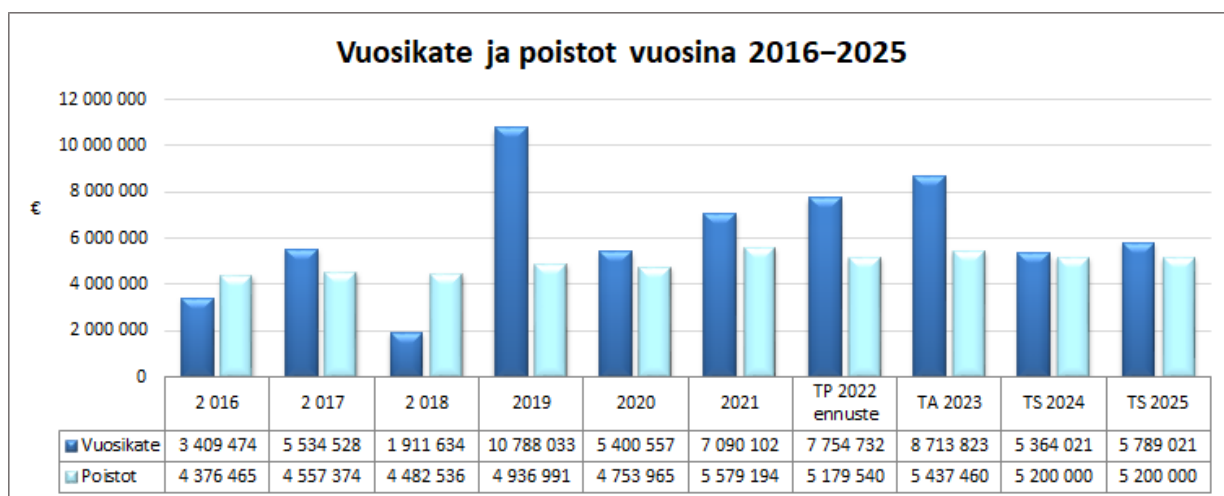
Kaavio. Verotulojen ja valtionosuuksien kertymä ja ennuste vuosille 2016–2025.

Rahoitustuotot ja –kulut

Korkotulot sisältävät antolainoista ja talletusvaroista saatavat korkotulot. Kaupunki omistaa 451 320 Fortumin osaketta, joiden osinkotuotto on noin 0,5 M euroa vuonna 2022. Osakkeiden arvo pörssissä 22.11.2022 oli 14,77 euroa osakkeelta ja yhteisarvoltaan noin 6,67 M euroa. Sijoitussalkkujen markkina-arvo yhteensä oli 31.10.2022 noin 19,1 M euroa. Korkomenot ja muut rahoituskulut ovat merkittävässä kasvutrendissä inflaatiokehityksen vuoksi. Lisäksi valtakunnallisen taloustilanteen arvioidaan ajautuvan taantumaan vuonna 2023. Äärimmäisen hankalan taloustilanteen vuoksi sijoitussalkuista tullaan kirjaamaan tappioita vuodelta 2022.

Vuosikate ja poistot

Vuosikate on 8,71 M euroa. Vuosikate riittää kattamaan poistot 5,4 M euroa.

Kaavio. Vuosikatteen ja poistojen kertymä ja ennuste vuosille 2016–2025.

Tulos

Kaupungin tulos muodostuu poistojen jälkeen 3 276 363 euroa ylijäämäiseksi. Taloussuunnitelmakauden tärkein tehtävä on muuttaa palvelurakenne sellaiseksi, joka mahdollistaa talouden tasapainon saavuttamiseksi. Lisäksi taloussuunnitelmakaudella on investointitasoa saatava alemmas, ettei korkomenot heikennä merkittävästi kaupungin taloustilannetta.

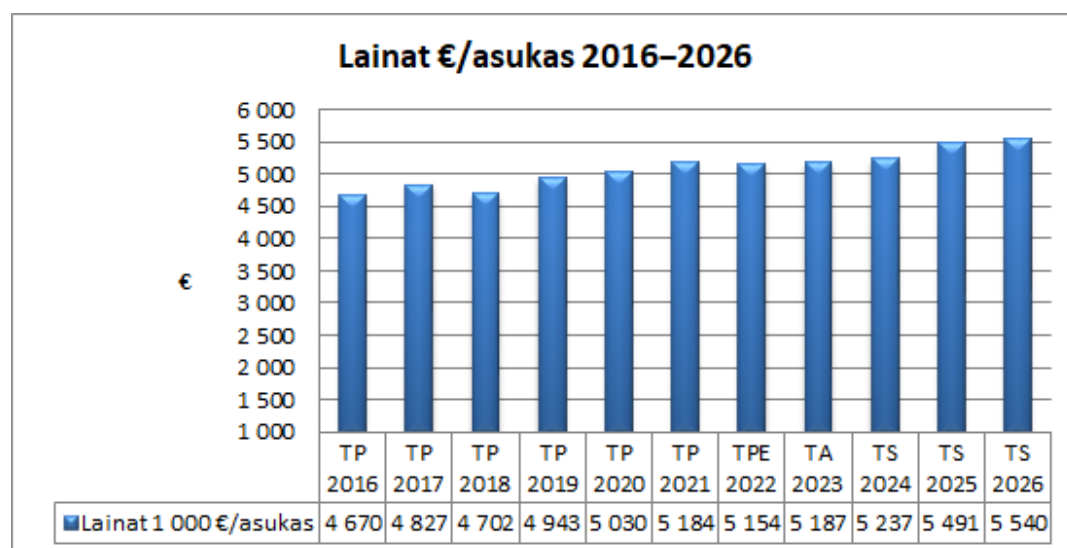
Investoinnit

Investointiohjelman loppusumma on talousarviovuonna 9,1 M euroa. Suurimpana yksittäisenä investointikohteena on Sanssinkodin ja uuden hammashoitolan uudisrakennus, johon on varattu 5,5 M euron määräraha. Kokonaisuutena talonrakennushankkeisiin on varauduttu 6,8 M eurolla. Kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin on varattu 1,2 M euroa. Viemärlaitosinvestointien määräksi on arvioitu 0,7 M euroa. Investointeja voidaan rahoittaa omaisuuden myynnillä, lainoituksella tai käyttäen leasingjärjestelyä tai ulkopuolista investoria.

Lainat

Kaupungin peruspalvelujen suuret investoinnit ja tulorahoituksen riittämättömyys edellyttävät lainarahoitusta. Talousarviossa on varauduttu ottamaan 8,0 M euroa uutta talousarviolainaa. Lainalla katetaan investointeja ja lyhennetään liikkeeseen laskettuja kuntatodistuksia. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään talousarviovuoden aikana 6,3 M eurolla. Kokonaisvelan määrä kasvaa noin 0,4 M eurolla. Talousarviolainan nostoa arvioitaessa ensisijaista on kassavarojen ja rahoitustuottojen hyödyntäminen investointien kattamisessa. Lyhytaikaista lainaa käytetään tarkoituksenmukaisesti kassanhallinnan ja korkoriskin hallinnan näkökulmasta.

Taloussuunnitelmakauden tärkeä tavoite on saada velkamäärä laskuun. Investoinneista johtuen velkamäärä/asukas on ollut huomattavasti suurempi kuin kunnissa keskimäärin.

Kaavio. Asukaskohtaisen lainamäärän kertymä ja ennuste vuosille 2016–2026.

Tuloslaskelma (ulkoinen/sisäinen)

KAUHAJOEN KAUPUNKI	TP 2021	TA+muutos 2022	arvio 2022 muutoksista	TP 2022 ennuste	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	43 391 198	40 587 904	0	40 587 904	1 403 026	1 381 118	1 381 118	1 381 118
Maksutuotot	1 256 558	768 169	0	768 169	881 774	881 774	881 774	881 774
Tuet ja avustukset	1 771 882	637 521	0	637 521	828 515	828 515	828 515	828 515
Muut toimintatuotot	3 798 461	3 720 187	0	3 720 187	4 220 485	4 220 485	4 220 485	4 220 485
TOIMINTATUOTOT yhteensä	50 218 099	45 713 782	0	45 713 781	7 333 800	7 311 892	7 311 892	7 311 892
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	76 464	95 000	0	95 000	75 000	75 000	75 000	75 000
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut	-26 146 293	-22 967 613	-891 000	-23 858 613	-23 933 622	-24 369 400	-24 369 400	-24 369 400
Palvelujen ostot	-102 963 582	-102 741 203	-318 000	-103 059 203	-7 760 634	-7 750 929	-7 750 929	-7 750 929
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 541 537	-4 026 995	-265 000	-4 291 995	-4 162 611	-4 162 611	-4 162 611	-4 162 611
Avustukset	-2 275 355	-1 814 900	0	-1 814 900	-1 751 000	-1 849 000	-1 849 000	-1 849 000
Muut toimintakulut	-1 397 704	-1 477 052	0	-1 477 052	-1 553 278	-1 524 931	-1 524 931	-1 524 931
TOIMINTAKULUT yhteensä	-137 324 471	-133 027 763	-1 474 000	-134 501 763	-39 161 145	-39 656 871	-39 656 871	-39 656 871
Toimintakate	-87 029 908	-87 218 981	-1 474 000	-88 692 981	-31 752 345	-32 269 979	-32 269 979	-32 269 979
Verotulot	49 370 250	49 767 643	1 606 357	51 374 000	29 074 000	28 079 000	28 404 000	28 404 000
Valtionosuudet	42 695 553	45 179 213	800 000	45 979 213	9 902 168	9 950 000	9 950 000	9 950 000
Rahoitustuotot ja -kulut	2 054 209	-5 500	-900 000	-905 500	1 490 000	-395 000	-295 000	-295 000
Korkotuotot	3 789	9 500	0	9 500	5 000	10 000	10 000	10 000
Muut rahoitustuotot	2 573 583	600 000	-900 000	-300 000	2 500 000	500 000	400 000	400 000
Korkokulut	-455 912	-600 000	0	-600 000	-1 000 000	-900 000	-700 000	-700 000
Muut rahoituskulut	-67 252	-15 000	0	-15 000	-15 000	-5 000	-5 000	-5 000
Vuosikate	7 090 103	7 722 375	32 357	7 754 732	8 713 823	5 364 021	5 789 021	5 789 021
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 035 926	-5 179 540		-5 179 540	-5 437 460	-5 200 000	-5 200 000	-5 200 000
Kertaluontoiset poistot	-543 268	0			0			
Arvon alentumiset	0	0			0			
Vyörytykset	0	0			0			
Tilikauden tulos	1 510 909	2 542 835	32 357	2 575 192	3 276 363	164 021	589 021	589 021
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	34 618	0		33 716	0			
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	0	0			0			
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)	0	0			0			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 545 526	2 542 835	32 357	2 608 908	3 276 363	164 021	589 021	589 021
TASEEN YLI-/ALIJÄÄMÄ 31.12.	-5 087 128	-2 544 293		-2 478 220	798 143	962 164	1 551 184	2 140 205
Taseen yli-/alijäämä / asukas	-395	-199		-194	62	75	124	175

* tuloslaskelma sisältää sisäisen laskutuksen tuotot ja kulut

RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman tulo-rahoitus muodostuu tuloslaskelmasta siirtyvästä vuosikatteesta, arvioituista satunnaisista eristä, investointien valtionosuuksista, käyttöomaisuuden myyntituloista sekä antolainojen lyhennyksistä. Näillä tuloilla katetaan tulevia investointeja ja antolainojen lisäyksiä.

Vuosikate ja muut rahoitustulot eivät riitä rahoitustarpeen kattamiseen, joten talousarviovuonna sekä taloussuunnitelmankaudella joudutaan mm. investointien rahoitus kattamaan lainanotolla.

Lainananto / antolainojen lyhennykset

Julkisiin palveluihin rinnastettavia palveluja tuottavien yleishyödyllisten yhteisöjen ja kaupungin konserniyhtiöiden toimintaa voidaan tukea antamalla tarvittaessa lainaa.

Kaupunginhallituksella on oikeus myöntää em. antolainaa ja päättää sen ehdoista talousarvioon varattujen määrärahojen 130 000 € puitteissa (Hallintosääntö 25 §, 12 mom). Lainaa voidaan myöntää olemassa olevan rahoituspäätöksen perusteella esim. Ely- tai Leader -rahoitteisen hankkeen toteuttamisen ajaksi hallinnoijana toimivan yleishyödyllisen yhdistyksen maksuvalmiuden turvaamiseksi. Lainasta ei peritä korkoa.

Kaupunginvaltuusto voi myöntää erillisellä päätöksellä takauksia konserniyhteisöjen lainoille. Takauksen vastavakuudeksi tulee saada yhtiön kiinteään tai irtaimeen omaisuuteen kohdistuvat pan-
tit.

Talousarviolainojen lyhennykset / talousarviolainojen ottaminen

Lainarahoitusta käytetään, jos hankkeiden toteuttaminen katsotaan toiminnan kannalta välttämättömäksi ja rahoitusta ei saada muutoin järjestettyä. Lainarahoituksella katetaan ensisijaisesti tuloa tuottavia investointeja. Muista hankkeista etusijalle asetetaan peruspalvelujen toimintaedellytysten säilyttäminen sekä elinkeinoelämän kehittymistä ja kasvua edistävät sekä kuntalaisten asumisviihtisyyttä ja hyvinvointia tukevat hankkeet.

Lainat otetaan pääasiassa tarjouskilpailun kautta. Lainojen korkoriskiä pyritään minimoimaan korkosuojauksella, lainasalkkua hajottamalla sekä kiinteisiin että vaihtuviin korkoihin tai sitomalla laina mahdollisesti johdannaissopimuksella.

Lyhytaikaista rahoitusta käytetään pääasiassa maksuvalmiuden ylläpitämiseen. Tilapäislainaa voidaan ottaa enintään 20 milj. euron määrään saakka. Lyhytaikainen rahoitus hoidetaan ensisijaisesti kuntatodistusten kautta.

Pitkäaikaista rahoitusta tarvitaan talousarviovuonna enintään 8 M euroa, jolla rahoitetaan vuoden 2023 investointiohjelma ja lyhennetään liikkeeseen laskettuja kuntatodistuksia. Talousarviolainan nostoa arvioitaessa ensisijaisista on kassavarojen ja rahoitustuottojen hyödyntäminen investointien kattamisessa. Maksuvalmiutta ja lainatarvetta tulee seurata tarkkaan. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään talousarviovuoden aikana 6,3 M eurolla.

Rahoituslaskelma

KAUHAJOEN KAUPUNKI RAHOITUSLASKELMA

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022 ennuste	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulorahoitus								
Vuosikate	7 090 103	5 849 053	7 722 375	7 754 732	8 713 823	5 364 021	5 789 021	5 789 021
Satunnaiset erät								
Tulorahoituksen korjauserät	-259 705							
*	6 830 398	5 849 053	7 722 375	7 754 732	8 713 823	5 364 021	5 789 021	5 789 021
Investoinnit								
Pysyvien vastaavien investoinnit	-5 372 304	-8 519 900	-8 519 900	-8 519 900	-9 107 070	-5 816 070	-7 627 070	-5 085 070
Rahoitusosuudet investointeihin	68 350							
Pysyvien vast.hyödykk.luovutustulot	414 441							
*	-4 889 513	-8 519 900	-8 519 900	-8 519 900	-9 107 070	-5 816 070	-7 627 070	-5 085 070
Toiminnan ja investointien nettorahavirta	1 940 885	-2 670 847	-797 525	-765 168	-393 247	-452 049	-1 838 049	703 951
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA								
Antolainauksen muutokset								
Antolainasaamisten lisäykset	-49 000	-130 000	-130 000	-69 500	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000
Antolainasaamisten vähennykset	114 577	100 000	100 000	72 700	100 000	100 000	100 000	100 000
*	65 577	-30 000	-30 000	3 200	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	7 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	5 000 000	7 000 000	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-5 592 676	-5 692 859	-5 692 859	-5 959 525	-6 286 191	-6 362 868	-6 119 205	-6 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muutokset		393 706	393 706	-3 000 000	-1 290 562	1 844 918	987 254	326 049
*	1 407 324	2 700 847	2 700 847	-959 525	423 247	482 049	1 868 049	-673 951
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset								
Toimeksiant.varojen/pääom.muutokset								
Vaihto-omaisuuden muutos	117							
Saamisten muutos	-665 833							
Korottomien velkojen muutos	-1 604 359							
*	-2 270 074	0	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen nettorahavirta	-797 174	2 670 847	2 670 847	-956 325	393 247	452 049	1 838 049	-703 951
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 143 711	0	1 873 322	-1 721 493	0	0	0	0
Asukasmäärä	12 890	12 890	12 890	12 781	12 781	12 750	12 500	12 250
Lainat	66 826 981	69 527 828	69 527 828	65 867 456	66 290 703	66 772 753	68 640 802	67 966 851
Lainat/asukas	5 184	5 394	5 394	5 154	5 187	5 237	5 491	5 548
Investointien tulorahoitus	132,0 %	68,7 %	90,6 %	91,0 %	95,7 %	92,2 %	75,9 %	113,8 %

TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Tilinpäätösennusteen mukaan vuoden 2022 tulos tulisi olemaan noin 2,5 M euroa ylijäämäinen ja vuoden 2023 talousarviossa ylijäämä on noin 3,3 M euroa (sisältäen omaisuusjärjestelyistä syntyvät myyntivoitot noin 2,5 M €). Jos ennuste ja talousarvio toteutuvat, kaupunki on kattanut edellisiltä vuosilta kertyneet alijäämät ja välttää näin ollen Valtionvarainministeriön käynnistämän kriisikuntamenettelyn. Vuonna 2023 tullaan tekemään talouden tasapainottamisohjelmaa pidemmälle aikavälille sekä jatketaan palvelurakenneselvitystä erityisesti kasvatuksen ja opetuksen toimialalla. Väkiluvun trendin ollessa laskeva, lapsimäärän pienentyessä ja vanhusväestön osuuden kasvaessa tulee palvelujen vastata tarpeeseen. Kaupungin tulorahoituspohjan vahvistamista tulee tehdä. Siinä yhtenä vaihtoehtona on edesauttaa uusiutuvan energian hankkeiden toteutuessa Kauhajoella. Niistä kaupunki voi hyötyä kiinteistöverotulojen, maanvuokratulojen sekä työllistävän vaikutuksen kautta

TOIMENPIDE	Vaikutus 2023	Vaikutus 2024	Vaikutus 2025
Palvelverkkoselvitystyö	0 €	100 000 €	100 000 €
Uusiutuvien energioiden hankkeet	0 €	50 000 €	100 000 €
Työllisyystoimet	25 000 €	25 000 €	25 000 €
Työhyvinvointiin panostaminen, johtamisen kehittäminen sekä sairauspoissaolojen vähentäminen	10 000 €	10 000 €	10 000 €
Lomarahan vaihtosopimus	10 000 €	10 000 €	10 000 €
Omaisuusjärjestelyt	2 500 000 €		
Inflaatio- ja palkkakehitykseen reagointi (sopeutus raamin sisältä)	200 000 €	400 000 €	300 000 €
YHTEENSÄ	2 745 000 €	595 000 €	545 000 €

SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA OMISTAJAOHJAUS

Kaupunginvaltuuston 6.9.2021 § 244 hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje antaa perusteet sisäisen valvonnan, riskienhallinnan, tilivelvollisten toimivallan ja vastuun määrittelyyn sekä sisäisen tarkastuksen toteuttamiseen. Konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.6.2021 § 172.

Sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan tarkoituksena on tuottaa kohtuullinen varmuus siitä, että kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnassa vuonna 2022

- toteutuu kaupunginvaltuuston vahvistama strategia siten, että strategiset tavoitteet jalkautuvat toimialojen tulostavoitteisiin, palvelusuunnitelmiin, toimenpideohjelmiin ja edelleen kehityskeskusteluissa henkilöstön tulostavoitteiksi.
- saavutetaan palvelutuotannossa talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet
- toteutuu toiminnan asian- ja lainmukaisuus lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudattaen sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelyt
- toteutuu omaisuuden ja resurssien asianmukainen turvaaminen, käyttö ja hoito siten, että toiminnan jatkuvuus ja häiriöttömyys on turvattu
- varmistetaan toiminnallisen ja taloudellisen tiedon oikeellisuus, riittävyys ja raportointi

Lautakuntien tulee valvoa, että sen alainen palvelutoiminta toimii vahvistetun talousarvion ja kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnat antavat osavuosiraporttien ja toimintakertomuksen yhteydessä vastuualueitaan koskevan selonteon.

Omistajaohjauksen näkökulmasta konserniyhtiöiden laadukasta päätöksentekoa ja riskienhallintaa edistetään konserniohjeen määräyksillä, asiantuntevilla hallituksen jäsenillä sekä velvollisuudella hankkia kaupungin kanta konserniohjeessa määritellyissä merkittävissä asiakokonaisuuksissa ennen päätöksentekoa.

Kauhajoen kaupungin omistajapoliittiset tavoitteet:

1. Valtuusto määrittelee omistajana tytäryhtiöiden ja liikelaitosten tuloksellisuus ja kannattavuustavoitteet:
 - Tytäryhtiöille ei aseteta tuloutustavoitetta – toiminnan tulee olla kannattavaa. Yhtiöistä ei peritä osinkoa eikä sijoitetun pääoman korkoa.
 - Kaupunki maksaa Kauhajoen Vesihuolto Oy:lle, joka hoitaa myös jätevesilaitosta, laskennallista toimintatukea, jolla katetaan laitoksen laskennallisia kustannuksia alhaisempia palveluhintoja (hulevesikorvaus). Yhtiö puolestaan maksaa kaupungille vuokraa viemärlaitoksesta ja verkostosta.
2. Konserniyhtiöiden ja kaupungin toimintojen yhteensovittaminen
 - yhteisöjen ja kaupungin toiminnot tulee järjestää siten, että saavutetaan synergiaetua; mm. on toteutettava tietojärjestelmien, laitteistojen ja henkilöstön joustava yhteiskäyttö ja tarvittaessa siirtyminen organisaatiosta toiseen tehdään ns. vanhana työntekijänä.
3. Kaupungin omaisuuden omistajastrategian toteuttaminen
 - maa- ja kiinteistöomaisuuden käyttö tulee olla kaupungin strategian mukaista.
4. Kuntayhtymien toiminnan ohjauksen sekä seurannan kehittäminen
 - palvelujen hinnoittelun ja palvelurakenteen selvitykset ja toimeenpano

KÄYTTÖTALOUSOSA

Kaupunginhallitus – hallintopalvelut

Toimiala	Hallintopalvelut
Tilivelvollinen	Hallintojohtaja
Tehtäväalue	Kaupunginhallitus johtaa strategisesti Kauhajoen kaupungin ja konserniyhtiöiden toimintoja ja taloutta kauaskantoisilla poliittisilla ja taloudellisilla päätöksillä sekä hyvin toimivalla hallinnolla ja henkilöstöpolitiikalla.

Tavoitteet vuosille 2023–2026	Tavoitteet vuodelle 2023	Mittarit
Strategisten painopistealueiden toteuttaminen koko konsernissa	Strategiset painopistealueet sisällytetään kaupungin eri toimintasuunnitelmiin ja jalkautetaan henkilöstön tasolle. Sidosryhmäyhteistyö ja konsernionhjaus toteuttaa näitä painopistealueita.	Lautakuntien tuloskorttien tavoitteet ja toimintasuunnitelmat on toteutettu painopistealueiden mukaisesti. Yleishyödylliset avustukset ja tuet on kohdennettu strategisesti. Konserniyhteisöille on asetettu tavoitteet ja toteutumista on seurattu.
Uuden kaupunkistrategian laadinta	Vahvalla osallistamisen otteella viedään kaupunkistrategiaproessi maaliin kevään 2023 aikana.	Uuden kaupunkistrategian jalkauttaminen vuoden 2023 aikana.
Kaupungin hyvän hallinnon, päätöksenteon ja tiedonhallinnan edistäminen	Kehitetään ulkoista ja sisäistä tiedonkulkua ja digitaalisia palveluja.	Kaupungin nettisivuston ja sisäisen intranetin tietosisältöä on kehitetty ja päivitetty. Intranetin kehittäminen ja jalkauttaminen päivittäiseksi työkaluksi.
Lain julkisen hallinnon tiedonhallinnasta antamien velvoitteiden noudattaminen	Eri hallintokuntien käyttämien tietojärjestelmien ja sähköisen asianhallintajärjestelmän rajapintojen rakentaminen (tiedot arkistoituvat sähköisesti)	Tarvittavat rajapinnat sähköiseen arkistoon on rakennettu. Sähköisen arkiston ja digiturvamallin käytön jalkauttaminen toimialoille. Tiedonhallintamallin tiedot ovat ajantasaisia ja ylläpito toteutuu vastuiden mukaisesti.
Sähköisten kokouskäytänteiden kehittämisen ja käyttöönoton laajentaminen	Päivitetyn kokousportaalin täysimittainen hyödyntäminen.	Monistamon ja postituksen kulujen pienentyminen.
Henkilöstön osaamisen ja hyvin-	Henkilöstön osaamista, hyvinvointia	Henkilöstöohjelma henkilöstö-

voinnin edistäminen	ja työn tehokkuutta parannetaan koulutuksen, perehdytyksen ja tykytoiminnan avulla.	määrän ja palkkasumman osalta toteutuu. Sairauspoissaolot vähenevät työhyvinvointia kehittämällä, mm. työsuhdepyöräetouden pilotointi. Hyvinvointikyselyn tulokset.
Kaupungin talous on tasapainoinen	Talouden toteutumaa seurataan, raportoidaan ja analysoidaan Kuntamaisen tuottaman järjestelmän avulla. Poikkeamiin puututaan nopeasti. Laaditaan investointisuunnitelma 2026 saakka kokonaistaloudellisesti edullisimmilla vaihtoehdoilla. Omaisuusjärjestelyjen avulla alijäämän kattaminen.	Lainakannan nousun hidastaminen. Talousarviossa pysytään ja keskeiset talouden tunnusluvut ovat parantuneet. Hankkeita toteutetaan määrältään ja toteutukseltaan taloudellisesti kestävällä tasolla. Taseen alijäämä.

Perustelut

Hallintopalveluiden talousarvio sisältää määrärahat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan, yhteistoimintalautakunnan, kaupunginhallituksen jaostojen sekä kaupunginjohtajan ja kaupungin johtoryhmän hallinnon tuottamiseen. Toimialan vastuualueeseen kuuluvat myös talous- ja henkilöstöhallinnon sekä monistamon palveluiden tuottaminen koko kaupunkiorganisaatiolle.

Hallintopalveluista siirretään vammais- ja vanhusneuvostojen määrärahat (5000 €) hyvinvointilautakunnan alaisuuteen, jolloin kaikki vaikuttajatoimielimet ovat saman lautakunnan alaisuudessa.

Eläkemenoperusteinen maksun periaatteet muuttuvat merkittävästä talousarviovuonna. Maksun nimi muuttuu tasausmaksuksi. Kauhajoen kaupungin taloushallinnossa on tehty päätös, että talousarviokirjan hyväksymisvaiheessa tasausmaksu siirretään kokonaisuudessaan (n. 800 000 €) hallintopalvelujen alaisuudessa olevalla kustannuspaikalle. Tämä tekninen siirto muuttaa kaikkien hallintokuntien sitovaa toimintakatetta, kun lopullinen ehdotus Kauhajoen kaupungin talousarvioksi annetaan.

Lisäksi hallintopalveluiden talousarvioon sisältyvät Suupohjan Seutupalvelukeskuksen palvelumaksut, vaalit, tilintarkastus, maksuosuudet verotuskustannuksiin, Etelä-Pohjanmaan liitolle, Suomen Kuntaliitolle ja Kuntatyönantajille sekä avustukset yleishyödyllisille yhdistyksille. Kaupunginhallitus myös tukee tarvittaessa yleishyödyllisten yhdistysten hanketoimintaa määräaikaisella korotomalla lainalla yhdistysten EU-hankerahoituksen maksatuksen viiveissä.

Talousarviossa säästöjä saadaan monistamon ja postituksen kuluista (sähköiset kokouskäytännöt). Erityisen voimakkaasti hallintopalvelujen raamia nostaa Suupohjan Seutupalvelukeskuksen kasvavat palvelumaksut vuodelle 2023. Palvelumaksujen kasvun syynä on kahden palvelukäyttäjän (LLKY ja Vuoksi) poistuminen yhtiön asiakkaista. Kuluja nostavat lisäksi eduskuntavaalit, sähköisten rajapintojen rakentaminen ja työhyvinvointiin panostaminen.

Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy tuottaa palkanmaksu-, kirjanpito-, laskutus-, maksatus- ja perintäpalvelut sekä ICT-, tietosuojaja- ja puhelinvaihdepalvelut. Kaupungin omistajaohjauksella tue-

taan yhtiön kehittämis- ja tehostamistoimia. Kaupungin omaan taloushallintoon kuuluu hallintopalvelujen ja laajemmalla tasolla koko kaupungin seuranta ja raportointi. Hallintopalvelut myös ohjeistavat ja opastavat toimialoja sähköisen arkiston ja digiturvamallin käytämisessä. Digitaalisuutta kehitetään myös muun muassa uusitun sisäisen intranetin kautta. Tiedolla johtamista kehitetään mm. Kuntamaisemajärjestelmän kautta. Kuntamaisen sähköisestä järjestelmästä on saatavissa reaaliaikaista taloustietoa sekä mm. hyvinvointiin liittyvää dataa ja työtilaisyytilanteeseen liittyviä tietoja.

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto päättää työnantajan päätösvaltaan kuuluvista henkilöstöasioista siltä osin kuin niitä ei ole hajautettu toimialoilla päätettäväksi. Henkilöstöhallintoon liittyy myös yhteistyötoimikunnan ja työsuojelujaoston toiminta. Henkilöstöhallinto toteuttaa liikuntapalvelujen ja työterveyshuollon kanssa työhyvinvointitoimintaa, jolla aktivoidaan henkilöstöä omaehtoiseen kuntoutumiseen. Toiminnalla tavoitellaan myös sairauspoissaolojen vähenemistä. Keväällä 2023 toteutetaan henkilöstön hyvinvointikysely.

KAUPUNGINHALLITUS Hallintopalvelut	TP 2021	TA 2022	Muutos	TA 2022 +muutos	Muutos- arvio	TPE 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot	23 753	30 000		30 000		30 000	11 896	11 896	11 896	11 896
Maksutuotot	37 422	39 000		39 000		39 000	13 604	13 604	13 604	13 604
Tuet ja avustukset	32 621	10 700		10 700		10 700	20 000	20 000	20 000	20 000
Muut toimintatuotot	32 076	2 000		2 000		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
TOIMINTATUOTOT yhteensä	125 871	81 700	0	81 700	0	81 700	47 500	47 500	47 500	47 500
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN										
TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut	-702 287	-645 277		-645 277	-310 534	-955 811	-1 499 481	-1 529 471	-1 529 471	-1 529 471
Palvelujen ostot	-1 592 250	-1 532 857		-1 532 857	-50 000	-1 582 857	-1 946 024	-1 946 024	-1 946 024	-1 946 024
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 362	-15 000		-15 000	-5 000	-20 000	-11 500	-11 500	-11 500	-11 500
Avustukset	-35 000	-37 900		-37 900		-37 900	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
Muut toimintakulut	-49 648	-129 650		-129 650		-129 650	-107 230	-107 230	-107 230	-107 230
TOIMINTAKULUT yhteensä	-2 420 546	-2 360 684	0	-2 360 684	-365 534	-2 726 218	-3 599 235	-3 629 225	-3 629 225	-3 629 225
Toimintakate (SITOVA)	-2 294 675	-2 278 984	0	-2 278 984	-365 534	-2 644 518	-3 551 735	-3 581 725	-3 581 725	-3 581 725

Kaupunginhallitus – elinkeinopalvelut

Toimiala	Elinkeinopalvelut
Tilivelvollinen	Kaupunginjohtaja
Tehtäväalue	Kaupunginhallituksen alla toimivat elinkeinopalvelut vastaavat kaupungin ja elinkeinoelämän kehittämistoiminnasta, yrityspalveluista, maaseutupalveluista, kuntamarkkinoinnin matkailu-, markkinointi- ja viestintätehtävistä, työllisyyspalveluista sekä kuntayhteistyöstä.

Tavoitteet vuosille 2023–2026	Tavoitteet vuodelle 2023	Mittarit
Laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen Kauhajoki	Monipuolisen opetuksen ja kasvatuksen kehittäminen paikkakunnan tarpeisiin vastaten	Yritystapaamiset, tarpeiden kartoitus yrityksiltä ja niiden välittäminen 2-asteen ja korkeakoulujärjestäjien tietoon. Kaupungin, yrittäjien ja oppilaitosten yhteistapaamiset.
Vahvan yrittämisen Kauhajoki	Laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen saatavuuden turvaaminen	Edunvalvonta alueen 2-asteen ja korkeakoulujärjestäjien suuntaan opetuksen laadun varmistamiseksi.
	Lisätään Kauhajoen yrittäjämyönteisyyttä sekä ylläpidetään aktiivista yhteistyötä kaupungin ja yrittäjien välillä	Yritysvierailut, kaupungin ja yrittäjien yhteiset tilaisuudet, elinkeinobarometrit.
Tunnettu ja tapahtumien Kauhajoki	Edistetään työvoiman saatavuutta elinkeinoelämän tarpeisiin	Hankkeet, joilla edistetään työvoiman saatavuutta, uusien toimintamallien pilotointi
	Edistetään Kauhajoen matkailua ja lisätään paikkakunnan tunnettavuutta	Edistetään Kauhajoen matkailua hankkeilla ja tapahtumilla. Viestintäkampanjoilla ja tapahtumien markkinoinnilla ja osallistumisella lisätään paikkakunnan tunnettavuutta.
Hyvinvoiva Kauhajoki	Kaupunki on aktiivinen yhteistyökumppani paikallisissa tapahtumissa	Kaupungin omat tapahtumat ja osallistuminen yhteistyökumppanina sekä mahdollistajana.
	Edistetään kauhajokelaisten eri ikäisten asukkaiden hyvinvointia, aktiivisuutta ja osallisuutta	Työllisyyden edistäminen. Työttömyysprosentti alle 7,5 % ja Kela-maksuista johtuvien kustannusten alentaminen 5 % vuodesta 2022.
	Järjestämme monipuolisia hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palveluita saavutettavasti ja matalalla kynnyksellä	IKH Areenalta kaupungin vuokraamien edullisten ja maksuttomien vuorojen käyttöaste.

Perustelut

Elinkeinopalvelut

Kaupungin elinkeinopalveluiden tavoitteena on luoda edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle, kasvulle, kansainvälistymiselle ja sen myötä työpaikkojen ja asukkaiden määrän lisääntymiselle paikkakunnalla. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin asemaa erityisesti puutuoteteollisuuden ja kaupan alan keskuksena. Lisäksi tavoitteena on tukea Kauhajoen vetovoiman vahvistumista sekä nousua matkailun ja tapahtumien eteläiseksi keskuksesi Etelä-Pohjanmaalla.

Kaupunki voi kaupunginvaltuuston erillisillä päätöksillä osallistua yritysten toimitilojen rakentamishankkeisiin valtuuston hyväksymällä tavalla, mikäli arvioitu kokonaishyöty hankkeesta Kauhajoelle on riittävän merkittävä ja riskit hallittavissa olevia.

Strategisia painopisteitä elinkeinopalveluiden toiminnassa ovat Kauhajoen veto- ja pitovoiman vahvistaminen sekä työvoiman saatavuuden parantaminen, kuntabrändin vahvistaminen luonto-, hyvinvointi- ja tapahtumamatkailun avulla, yritysten tuloksellisen toimintaympäristön kehittäminen sekä alueelle tärkeän koulutustarjonnan turvaaminen. Elinkeinostrategiassa määritellyt painopisteet ohjaavat myös elinkeinopalvelujen toimintaa kuten uusituvan energian hankkeiden edistämisen Kauhajoella.

Yrityspalvelut

Keskeistä yrityspalveluissa on yritysneuvonnan tuottaminen alkaville ja toimiville yrityksille sekä yritysten tukeminen kaikissa sen elinkaaren vaiheissa mukaan lukien omistajanvaihdokset ja kasvuyrittäjyys. Yrityspalveluista osallistutaan aktiivisesti kaupungin, Suupohjan sekä alueellisen maaseudun kehittämishankkeisiin, nostamalla Kauhajoen yritysten tarpeet esille.

Yrityspalveluissa tiedotetaan aktiivisesti alueen yrityksille uusista ja olemassa olevista rahoitusmahdollisuuksista.

Kehittämistoiminta

Kaupunki toimii erilaisissa kehittämisverkostoissa niin seudun, maakunnan kuin valtakunnankin tasolla. Verkostoyhteistyötä vahvistetaan entisestään ja hyödynnetään monipuolisesti julkisia rahoitus- ja neuvontainstrumentteja elinkeinotoiminnan kehittämisessä. Kaupunki osallistuu aktiivisesti mm. Seutukaupunkiverkoston ja Lauhanvuori-Hämeenkanas Geopark yhdistyksen toimintaan. Verkostohankkeissa kaupunki on joko pää- tai osatoteuttajana tai verkostokumppanina. Vuonna 2023 hankkeiden avulla edistetään mm. työvoiman saatavuutta ja teollisten alojen houkuttelevuutta, innovaatiotoiminnan kehittämistä, matkailu- ja tapahtumaelinkeinoja. Kaupunki on mukana vedyntuotannon edistämiseen liittyvässä verkostossa.

Toiminnassa varaudutaan myös vastaamaan akuutteihin kehittämistarpeisiin sekä käynnistämään uusia, vaikuttavia hankkeita. Vapaan hankerahan määrä vuoden 2023 talousarviossa on 85 000 euroa.

Kuntamarkkinointi ja tapahtumat

Elinkeinopalvelut koordinoi kaupungin viestintää ja kuntamarkkinointia. Tapahtumia elinkeinopalvelut tuottavat joko itse tai yhteistyössä muiden kaupungin toimialojen kanssa tai kaupungin ja seudun asukkaiden sekä yhteisöjen kanssa. Merkittävin kaupungin järjestämä tapahtuma on syyskuussa 2023 pidettävät Ruokamessut. Elinkeinopalvelujen viestinnän asiantuntijan tehtäviä on hoidettu ollut usean vuoden määräaikaisena. Viestinnän vastuiden selkeyttämiseksi, vuodelle 2023 esitetään viestinnän asiantuntijan tehtävän vakinaistamiseksi. Viestinnän asiantuntijan palveluita on hyödynnetty koko kaupungin viestinnässä, hankkeissa sekä yhteistyössä Vuoksen kanssa. Yksityisen IKH Areenan käyttämistä varten määrärahat varataan elinkeinopalveluiden alle.

Maaseutuhallinto

Maaseutuhallinto on maataloushallinnon palveluyksikkö, joka toteuttaa valtiovallan maaseutuhallintoa yhteistoiminta-alueella. Kauhajoen yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Kauhajoen kaupungin lisäksi Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunta. Tärkeimpänä tehtävänä on hoitaa kansallisten ja EU-tukien vastaanotto-, käsittely- ja päätöstehtävät tehokkaasti ja ajallaan. Sekä maaseudun monipuolisen elinkeinotoiminnan edistäminen sekä joustava toiminta yhteistyötahojen kanssa. Tiivis yhteistyö maaseudun ihmisten kanssa sekä yhteistyö maataloudellisten yhdistysten, neuvontajärjestöjen ja naapurikuntien kanssa on kaikkien osapuolien eduksi.

Työllisyydenhoito

Työllisyysshoidon palvelujen tavoitteena on parantaa työllisyystilannetta Kauhajoella. Kaupungilla on sopimus työllisyysshoidon palveluiden hankkimisesta Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksen kanssa. Kaupungin työllistämisvaroin palkataan palkkatuella työllistettyjä kaupungin eri yksiköihin ja sekä järjestetään työkokeilun ja kuntouttavan työtoiminnan paikkoja.

Tavoitteena vuodelle 2023 on saavuttaa kustannussäästöä Kelan työmarkkinatuen kuntaosuudesta parantamalla työttömien työnhakijoiden ohjautumista työhön, koulutukseen, työkokeiluun ja kuntouttavaan työtoimintaan asiakkaan palvelutarve huomioiden.

Työllisyyden kuntakoelussa Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi hallinnoi koko Etelä-Pohjanmaan seutukaupunkien koelua, tavoitteena on edelleen kehittää ja vakiinnuttaa koelun toimintatapoja ja niiden vaikuttavuutta.

KAUPUNGINHALLITUS	TP 2021	TA 2022	Muutos	TA 2022	Muutos-	TPE 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Elinkeinopalvelut				+muutos	arvio					
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot	3 255 061	158 876	2 000	160 876		160 876	168 000	168 000	168 000	168 000
Maksutuotot	350 897									
Tuet ja avustukset	530 440	166 000		166 000		166 000	198 189	198 189	198 189	198 189
Muut toimintatuotot	33 739	143 500	1 500	145 000		145 000	160 000	160 000	160 000	160 000
TOIMINTATUOTOT yhteensä	4 170 137	468 376	3 500	471 876	0	471 876	526 189	526 189	526 189	526 189
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN										
TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut	-3 373 165	-743 754		-743 754	-12 791	-756 545	-812 494	-828 744	-828 744	-828 744
Palvelujen ostot	-1 239 718	-933 495	-1 200	-934 695	-50 000	-984 695	-1 094 382	-1 094 382	-1 094 382	-1 094 382
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 837	-21 401	-1 350	-22 751	-5 000	-27 751	-25 450	-25 450	-25 450	-25 450
Avustukset	-1 119 622	-581 000	-2 000	-583 000		-583 000	-485 000	-583 000	-583 000	-583 000
Muut toimintakulut	-78 477	-87 465	-500	-87 965		-87 965	-166 162	-137 965	-137 965	-137 965
TOIMINTAKULUT yhteensä	-5 852 819	-2 367 115	-5 050	-2 372 165	-67 791	-2 439 956	-2 583 488	-2 669 541	-2 669 541	-2 669 541
Toimintakate (SITOVA)	-1 682 682	-1 898 739	-1 550	-1 900 289	-67 791	-1 968 080	-2 057 299	-2 143 352	-2 143 352	-2 143 352

KAUPUNGINHALLITUS										
Hallinto- ja elinkeinopalvelut	TP 2021	TA 2022	Muutos	TA 2022 +muutos	Muutos- arvio	TPE 2022	TAE 2023	T S 2024	T S 2025	T S 2026
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot	3 278 814	188 876	2 000	190 876		190 876	179 896	179 896	179 896	179 896
Maksutuotot	388 319	39 000		39 000		39 000	13 604	13 604	13 604	13 604
Tuet ja avustukset	563 061	176 700		176 700		176 700	218 189	218 189	218 189	218 189
Muut toimintatuotot	65 815	145 500	1 500	147 000		147 000	162 000	162 000	162 000	162 000
TOIMINTATUOTOT yhteensä	4 296 009	550 076	3 500	553 576	0	553 576	573 689	573 689	573 689	573 689
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN										
TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut	-4 075 452	-1 389 031		-1 389 031	-323 325	-1 712 356	-2 311 975	-2 358 215	-2 358 215	-2 358 215
Palvelujen ostot	-2 831 968	-2 466 352	-1 200	-2 467 552	-100 000	-2 567 552	-3 040 406	-3 040 406	-3 040 406	-3 040 406
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83 199	-36 401	-1 350	-37 751	-10 000	-47 751	-36 950	-36 950	-36 950	-36 950
Avustukset	-1 154 622	-618 900	-2 000	-620 900		-620 900	-520 000	-618 000	-618 000	-618 000
Muut toimintakulut	-128 125	-217 115	-500	-217 615		-217 615	-273 392	-245 195	-245 195	-245 195
TOIMINTAKULUT yhteensä	-8 273 366	-4 727 799	-5 050	-4 732 849	-433 325	-5 166 174	-6 182 723	-6 298 766	-6 298 766	-6 298 766
Toimintakate (SITOVA)	-3 977 357	-4 177 723	-1 550	-4 179 273	-433 325	-4 612 598	-5 609 034	-5 725 077	-5 725 077	-5 725 077

Yhteistoimintalautakunta

Toimiala	Hallintopalvelut
Tilivelvollinen	Hallintojohtaja
Tehtäväalue	Yhteistoimintalautakunta järjestää yhteistoiminta-alueen asukkaille sosiaali- ja terveyspalvelut lukuun ottamatta varhaiskasvatusta sekä järjestää ympäristön- suojelu-, ympäristöterveydenhuolto- ja eläinlääkintäpalvelut.

Yhteistoimintalautakunnan talousarvio

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti yhteistoimintalautakunnan tehtävä on ollut toiminta jäsenkuntien yhteisenä edustajana ja neuvotteluosapuolena sosiaali- ja terveyspalvelujen hankinnassa. Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti palvelut on tuotettu pääsääntöisesti LLKY:n toimesta. Yhteistoimintalautakunta sijoittuu Kauhajoen kaupungin organisaatioon ja talousarvioon.

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän toiminta siirtyy sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksessa olennaisilta osiltaan 1.1.2023 alkaen Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle. LLKY:n jäsenkunnat ovat päättäneet liikelaitoskuntayhtymän purkamisesta kevätkaudella 2022. Yhdessä jäsenkuntien kanssa on sovittu, että purkamiseen liittyvät määrärahat ja rahaliikenne hoidetaan yhteistoimintalautakunnan kautta. Talousarvion suunnitelma on toimintakatteen osalta -30 000 euroa. Talousarvio sisältää lautakunnan hallinnon kuluja (toimintakulut ja vyörytykset), jotka jaetaan kunnille asukasluvun suhteessa seuraavasti:

Isojoki	5 156 €
Karjajoki	3 250 €
Kauhajoki	35 146 €
Teuva	13 502 €
Yhteensä	57 054 €

YHTEISTOIMINTA- LAUTAKUNTA	TP 2021	TA 2022	Muutos	TA 2022 +muutos	Muutos- arvio	TPE 2022	TAE 2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	38 107 042	38 519 927		38 519 927		38 519 927	21 908
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	224 042						
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT yhteensä	38 331 084	38 519 927	0	38 519 927	0	38 519 927	21 908
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-763 427	-682 893		-682 893		-682 893	-42 053
Palvelujen ostot	-94 349 471	-94 528 024		-94 528 024		-94 528 024	-9 705
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-269	-200		-200		-200	
Avustukset							
Muut toimintakulut	-173	-300		-300		-300	-150
TOIMINTAKULUT yhteensä	-95 113 340	-95 211 417	0	-95 211 417	0	-95 211 417	-51 908
Toimintakate (SITOVA)	-56 782 256	-56 691 490	0	-56 691 490	0	-56 691 490	-30 000

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimiala Kasvatus- ja opetuspalvelut

Tilivelvollinen Kasvatus- ja opetusjohtaja

Tehtäväalue Lautakunnan tehtävänä on tuottaa vahvat ja kattavat lapsilähtöiset varhaiskasvatus-, esi- ja perusopetus- sekä lukiopalvelut ja tukea toisen ja korkeasteen koulutuksen opetustoiminnan jatkumista Kauhajoella.

Tavoitteet vuosille 2023–2026	Tavoitteet vuodelle 2023	Mittarit
Yhteisesti sovittujen arvolauseiden toteuttaminen ja vaaliminen koko palveluntarjonnassa: • <i>"Mitä tulee paikalle, kun minä tulen paikalle?"</i> • <i>"Mikäli et ole valmis näkemään ihmisten vahvuuksia, älä silloin puutu myöskään heidän heikkouksiinsa."</i> • <i>"Sovitaan, mitä tehdään ja tehdään niin kuin on sovittu."</i> • <i>"Jotkut tarvitsevat enemmän saadakseen yhtä paljon."</i> • <i>"Vain turvallinen mieli voi oppia."</i> Kasvatus- ja opetuspalveluiden tehokas ja taloudellinen järjestäminen pedagogiikkaa ja kasvatusta tukevissa turvallisissa toimintaympäristöissä Lasten, nuorten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistävät toimet ja kehityssuunnat huomioidaan kaikissa toiminnoissa Monitoimijainen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa (sis. sote- ja hyvinvointipalvelut ja järjestöt/yhdistykset)	Yhtenäisen kasvun ja oppimisen polun kehittäminen elämänkaari-malliin perustuen: Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut sekä yhtenäinen esi- ja perusopetus laadukkaissa ja monipuolisissa oppimisympäristöissä tarpeellisten ohjausryhmien työn tukemana Tavoitteiden ja oppimistulosten seuraaminen Lukion maakunnallinen markkinointi sekä alueellinen yhteistyö toisen asteen koulutuksen järjestämisessä Käyttäjämäärän ja tarpeiden aktiivinen seuranta palveluverkkoon nähden. Hankerahoitusten innovatiivinen hyödyntäminen peruspalveluiden kehittämisessä. Kansallisten pedagogisten kehityssuuntien seuraaminen ja toimeenpaneminen. Positiivisen pedagogiikan ja vahvuusperustaisen kasvatuksen ja opetuksen toteuttaminen kaikissa toimintayksiköissä. Lasten oikeuksien toteutuminen kaikissa toiminnoissa. (LYK = Unicef; lapsiystävällinen kunta) Monialainen palvelunohjaus ja työskentely varhaiskasvatuksen ja koulun toimintaympäristössä	Eri sidosryhmille kohdennetut kyselyt (toteutunut k/e) Lapsivaikutusten arvioinnit päätöksissä toteutettu (lkm) Seurantakokeiden tulokset, toiminnan itsearviointit (toteutunut k/e) Saadut hankerahoitukset (€/v) Uusien toimintamallien kokeilut (lkm) Tehokas toiminta mm. Perheohjaamossa haasteiden ennaltaehkäisemiseksi. Myös LYK. Lapsiparlamentin toiminta (k/e)

Asiantunteva henkilöstö sekä henkilöstön laadukas koulutus ja työhyvinvointi	Henkilöstön ammattitaitoa ja asiantuntijuutta ylläpitävä koulutus. Työhyvinvoinnin ylläpitäminen toimintayksiköille sopivin keinoin kaupungin linjausten mukaisesti	Kaupungin koulutussuunnitelman tavoitetason saavuttaminen.
--	---	--

Toiminnan laajuus

Tavoite	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Varhaiskasvatus, lasten lkm yht.	432	440	400
- oma toiminta	377	380	350
- palveluseteli	55	50	50
Lastenhoidon tuki, lasten lkm (koti- /yksityishoidon tuki)	142	150	120
Esiopetuksen oppilasmäärä	134	130	125
Apip-toimintaan osallistuvien lukumäärä	200	175	190
Perusopetuksen 1-6-vuosiluokkien oppilasmäärä	889	870	850
Perusopetuksen vuosiluokkien 7-9-oppilasmäärät	426	420	450
Erityisen tuen piirissä olevien oppilasmäärä	160	140	145
Lukion opiskelijat	159	170	160

Yleiset perustelut:

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio 2023

Kaupunginhallituksen asettama raami kasvatus- ja opetuslautakunnalle vuodelle 2023 on **17 853 958 €**.

Keskeinen seurattava asia kasvatus ja opetuspalveluissa on syntyvyys, koska se määrittää palvelun järjestämisen laajuutta. Tyypillinen syntyvyys Kauhajoella on sijoittunut pitkään noin 130 – 140 lapsen tuntumaan. Suurin pudotus syntyvyudessa on tapahtunut viime vuosina; 2018 synt. 104 lasta; 2019 synt. 100 lasta; 2020 synt. 88 lasta; 2021 synt. 76 lasta ja 2022 synt. arvio 81 lasta.

Kasvatuksen ja opetuksen toimiala on henkilöstömäärältään suurin työllistäjä ja henkilöstökulujen osuutta on korotettu tällä hetkellä tiedossa olevalla arvioprosentilla 3 % kautta linjan kustannusvaihtokutuksien ollessa yhteensä sivukulut huomioituna noin 500 000€.

Kuluttajahintaindeksi on noussut vuoden 2021 lopusta elokuulle 2022 keskimäärin 6,5%. Palveluiden oston sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat- kustannuspaikkojen kasvu on linjattu yleisellä tasolla samaan tasoon, kuin henkilöstökulujen korotusprosentti (3 %). Palveluiden oston kustannustason määrittelyssä on kuitenkin poikkeus kuljetuspalveluiden osin, koska korotuspaineet ovat ko. kustannuksissa merkittävän kovat. Tämän johdosta kuljetuspalveluihin tehtävä varaus on linjattu kuluttajahintaindeksiin 6,5 %, varausvaikutuksen ollessa 80 000€ aikaisempaa määrärahavarausta korottaen.

Palveluiden oston sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat kustannusryhmien muu korotusvaikutus on yhteensä noin 50 000€.

Muut kustannuspaikkaryhmät on budjetoitu samassa laajuudessa kuin aiemmin, eli korotuspaine on haarukoitu kohtiin, joissa tarve on selkeimmin olemassa.

Vuoden 2023 tasausmaksun budjetointi

Aikaisempi eläkemenerustein maksu korvautuu uudella tasausmaksulla. Kauhajoen kaupungin tasausmaksun määrä kokonaisuudessaan vuonna 2023 on arvioitu olevan 863 789,16 euroa. Kasvatus- ja opetuspalveluiden talousarvioon 2023 varataan 300 000 € eläkemenerustemaksuun perustuvaan tasausmaksuun. Varattava summa on samansuuruinen, kuin TP 2021 vaiheessa toteutunut maksettu eläkemenerustemaksu. Tasausmaksun suorittamisperusteiden mukaisesti ko. summa voidaan tehtävän päätöksen nojalla siirtää henkilöstöhallinnon varaukseksi joko talousarviokäsittelyssä tai myöhemmässä talousarviomuutuskäsittelyssä. Tämä riippuu myöhemmin vahvistettavista kirjanpidollisista menettelyohjeista. Kun ko. varaus siirretään, pienentää se kasvatus- ja opetuspalveluiden kokonaisraamia vastaavan määrän; ns. nollasummaperiaate määrärahasiirrossa.

Eri hankerahoitusten kautta on pystytty saamaan erinomaisesti käyttöpääomaa erilaisiin valtakunnallisiin ja paikallisiin kehityssuuntiin sekä arjen toiminnan tukemiseen.

Tulosaluekohtaiset perustelut:

Perustelut / varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen talousarviossa on varauduttu tuottamaan palvelut lakisääteisellä tasolla 400 lapselle, varhaiskasvatuskerhoja ja perhetupa Soffan toimintaa sekä KELA:n myöntämää lastenhoidon tukea. Talousarvio sisältää myös viisivuotiaiden lasten 20 viikkotunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen.

Varhaiskasvatustalakiin on tullut 1.8.2022 muutos, joka koskee lapsen oikeutta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen. Varhaiskasvatuksessa tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten tuesta ja tukipalveluista tulee tehdä hallintopäätös ja lasten on saatava tuki viipymättä. Tukea tarvitsevien lasten määrä ja haasteet ovat viime vuosina selkeästi lisääntyneet ja se edellyttää määrärahojen siirtämistä rakenteellisiin tukitoimiin kuten lisähenkilöiden palkkaukseen sekä ryhmäkoon pienentämiseen. Talousarvioon on sisällytetty myös kuuden varhaiskasvatuksen avustajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen lastenhoitajaksi, jotka sijoittuvat päiväkotiryhmiin, joissa on useita tehostettua ja/tai erityistä tukea tarvitsevia lapsia. Muutos edellyttää työntekijältä lastenhoitajan pätevyyttä ja vahvistaa näin lapsen saamaa ammatillista tukea.

Talousarvio vuoden suurena haasteena tulee olemaan eri ammattiryhmien sijaisten saatavuus.

Perustelut/ opetus ja koulutus

Opetuksen ja koulutuksen tulosalueen vuoden 2023 talousarvion resursseilla varaudutaan järjestämään esi- ja perusopetusta lakisääteisine palveluineen noin reilulle 1400 oppilaalle.

Talousarvioon varatuin resurssein varaudutaan järjestämään myös lukiokoulutusta noin 160 lukion opiskelijalle.

Oppilasmäärä esi- ja perusopetuksessa näyttää verrattain vakaalta, mutta se on kuitenkin tulevina vuosina loivasti laskeva. Tyypillinen syntyvyys Kauhajoella on sijoittunut noin 130 – 140 lapsen tuntumaan. Suuri pudotus kokonaisoppilasmäärään esi- ja perusopetuksessa tulee vastaan siinä kohdassa, kun alhaisen syntyvyyden vuodet ryhtyvät olemaan esiopetusikäisiä. Tämä rajapyykki on vastassa viimeistään syksyllä 2024 alkavana lukuvuonna. Toiminta-aikaa palveluverkon tarkastelulle on näin ollen noin 1½ vuotta. Tämä lasku asettaa toimintavelvoitteet palveluverkon muok-

kauksille käyttäjien määrän vähentyessä. Toiminnot tulee kohdentaa niille alueille, joille käyttäjäkunta keskittyy. Lisäksi palveluita järjestäessä on huomioitava ryhmien määräytymistä ohjaava kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös tavoite- ja maksimiryhmäkoosta. Kriittisenä tarkastelukohteenä näyttäytyy lähikoulualueella syntyvien lasten kokonaismäärä. Mikäli volyymi jää alle seitsemän (7) lapsen, ei alueelle synny erillistä esiopetusryhmää ja APIP-toiminnan käynnistämisen raja alkaa karata, sen ollessa samainen seitsemän (7) jokapäiväistä käyttäjää.

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	TP 2021	TA 2022	Muutos	TA 2022 +muutos	Muutos- arvio	TPE 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot	166 248	205 400		205 400		205 400	205 400	205 400	205 400	205 400
Maksutuotot	623 518	394 200		394 200		394 200	394 200	394 200	394 200	394 200
Tuet ja avustukset	742 596	187 338		187 338		187 338	187 338	187 338	187 338	187 338
Muut toimintatuotot	423 920	324 500		324 500		324 500	324 500	324 500	324 500	324 500
TOIMINTATUOTOT yhteensä	1 956 282	1 111 438	0	1 111 438	0	1 111 438	1 111 438	1 111 438	1 111 438	1 111 438
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN										
TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut	-14 978 122	-14 285 320	-29 000	-14 314 320	-355 490	-14 669 810	-14 497 700	-14 787 654	-14 787 654	-14 787 654
Palvelujen ostot	-2 252 188	-1 944 720	-257 000	-2 201 720	-3 000	-2 204 720	-2 340 380	-2 340 380	-2 340 380	-2 340 380
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-452 061	-491 920		-491 920	-30 000	-521 920	-516 445	-516 445	-516 445	-516 445
Avustukset	-953 528	-962 000		-962 000		-962 000	-952 000	-952 000	-952 000	-952 000
Muut toimintakulut	-386 046	-337 636		-337 636		-337 636	-358 871	-358 871	-358 871	-358 871
TOIMINTAKULUT yhteensä	-19 021 946	-18 021 596	-286 000	-18 307 596	-388 490	-18 696 086	-18 665 396	-18 955 350	-18 955 350	-18 955 350
Toimintakate (SITOVA)	-17 065 664	-16 910 158	-286 000	-17 196 158	-388 490	-17 584 648	-17 553 958	-17 843 912	-17 843 912	-17 843 912

Hyvinvointilautakunta

Toimiala Hyvinvointipalvelut

Tilivelvollinen Hyvinvointijohtaja

Tehtäväalue Lautakunnan toimialana on kaupungin hyvinvointipalveluiden tuottaminen ja koordinointi sekä markkinointiviestintä. Hyvinvointipalveluja tuottavat liikunta- ja nuorisopalvelut, opistot (kansalaisopisto ja Panula-opisto), kulttuuritoimi, kirjasto- ja tieto- sekä tapahtumapalvelut.

Tavoitteet vuosille 2023–2026	Tavoitteet vuodelle 2023	Mittarit
Monipuoliset, terveyttä ja hyvinvointia tukevat ja edistävät, tasa-arvoisesti saatavilla olevat palvelut eri-ikäisille ja eri kohderyhmille	Toimintojen ja palvelujen järjestäminen ja mahdollistaminen monialaisessa yhteistyössä	Asiakas- ja toimintatilastot
Avoin vuorovaikutteinen viestintä kuntalaisten kanssa	Rakennetaan avoimet vuorovaikutteiset tiedotus-, kuulemis- ja keskustelukanavat kuntalaisten ja kaupunkiorganisaation välille	Palautteisiin reagoiminen ja seuranta (tilastointi)
Aktiivinen ja osallistuva kuntalainen	Asiakaslähtöinen palveluiden suunnittelu	Valmisteltavien asioiden ennakkokäsittelyt
	Palveluiden järjestäminen koko elämänskaari huomioiden	Asiakastyytyväisyyskyselyt
Suunnitelmallinen viestintä ja markkinointi	Avoimen ja suunnitelmallisen viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen	Oikea-aikainen ja riittävä viestintä ja markkinointi
Ennaltaehkäisevä ja ennakoiva toimintatapa hyvinvoinnin vahvistamisessa kaikissa julkisissa palveluissa	Varhainen tukeminen monialaisessa yhteistyössä sekä ympäristön turvallisuuden parantaminen	Reagointi muuttuneisiin tilanteisiin (kyllä/ei)
	Palveluiden ja parhaiden käytänteiden ideoiminen ja mallintaminen	Järjestettyjen toimenpiteiden, tilaisuuksien ja tapahtumien määrä
		Kokeilujen määrä

Toiminnan laajuus

Tavoite	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kansalaisopiston opetustunnit	7 417	10 200	9 500
Opiskelijamäärä	1 492	5 000	4 500
Panula-opiston opetustunnit	7 080	7 400	7 400
Opiskelijamäärä	203	280	290
Kulttuuritoimen järjestämät			
- tilaisuudet		20	90
- kävijät	7 300	8 000	5000
Kirjaston lainaukset	177 117	260 000	200 000

Kirjastoauton lainaukset	52 725	55 000	55 000
Nuorisopalveluiden kohdatut	13 556	10 000	11 000
Nuorisotilojen kävijät	5 746	10 000	10 000
Liikuntapalveluiden ohjattu liikunta osallistujat	1 254 13 327	16 000	25 000
Virkistysuimala-urheilutalon kävijät		120 000	100 000
- uimala	43 618	70 000	65 000
- urheilutalo	14 505	50 000	35 000

Hyvinvointipalveluiden toimialan tavoitteet vuodelle 2023

Hyvinvointipalveluiden toiminnan järjestäminen ja kehittäminen perustuu yhteistyöhön järjestöjen ja yhdistysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa sekä kaupunkilaisia osallistavaan toimintaan ja asiakkailta tulleisiin palvelujen kehittämisehdotuksiin ja valtakunnan tasolta tuleviin ohjeistuksiin ja lakimuutoksiin palveluiden järjestämisestä. Palvelut pyritään järjestämään yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti siten, että palveluiden kehittämisessä huomioidaan laaja-alaisesti sekä kaikkien ikäluokkien että erityisryhmien tarpeet. Sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle, korostuu kaupungin omien ehkäisevien ja hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden järjestämisen laaja-alaisuus ja laadukkuus. Hyvinvointipalveluiden talousarvioon on kirjattu määrärahoja vuoden 2023 alusta valtion ylimääräisen valtionosuuden ohjaamiseksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Hyvinvointipalveluiden talousarvioon varataan määräraha myös kaupunkilaisia osallistavan budjetoinnin kehittämiseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yhtenä teemanaan kaupungin strategiavalmistelussa ja on osa talouden suunnittelua. Kaupungin hyvinvointityöryhmän tehtävänä on suunnitella ja kehittää kaupungin eri toimijoiden yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Työryhmä päivittää kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa ja laatii vuosittain hyvinvointikertomuksen, joka on luettavissa kaupungin nettisivuilla. Työryhmän tehtävänä on myös päivittää kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä osallisuussuunnitelma. Suunnitelmiin on kirjattu tavoitteet ja mittarit yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden kehittämiseksi kaupungin toiminnassa. Työryhmän tehtävänä on myös kehittää ennakkovaikutusten arvioinnin käyttöä kaupungin päätöksenteossa. Hyvinvointityöryhmä tukee ja ohjaa kaupungin eri yksiköiden aktiivista toimintaa valtion kunnille asettamien hyvinvointia ja terveyttä edistävien tavoitteiden täyttämiseksi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä raportoidaan valtiolle aktiivisesti ja erilaisista projekteista ja niiden toteutumisesta viestitään asukkaille toteuttaen some-kampanjoita sekä kirjoittaen lehtiartikkeleita ja tiedotteita kohteihin.

Kaupungin tiukasta taloudesta huolimatta hyvin järjestettyjen hyvinvointipalveluiden ennaltaehkäisevä vaikutus näkyy tulevina vuosina asukkaiden hyvinvoinnissa ja terveydessä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnista huolehtiminen hyvinvointipalveluiden, varahaiskasvatuksen ja opetuksen sekä muiden kaupungin toimijoiden yhteistyöllä vaikuttaa suoraan perheiden hyvinvointiin. Työssäkäyvän väestön hyvinvointiohjaus ja liikunnallistaminen mahdollistavat sairauspoissaolojen vähentämisen ja työkyvyn ylläpitämisen eläkeikään saakka, mikä on merkittävä tuki yrityksille. Huoltosuhteen heikkenemisen ja kasvavan ikääntyvän väestön määrä vaatii kaupungin palveluiden kehittämistä kotona asumista tukevasti. Koko kaupungin alueelle tarjottavien palveluiden kehittäminen ja laajuus vaativat määrärahoja, joissa voidaan hyödyntää valtion ylimääräistä hyte-valtionosuutta. Hyvinvointipalveluiden toiminta tulee mahdollistumaan entistä enemmän valtiolta saatujen hankerahoitusten turvin.

Kaupungin talousarvioon kirjatut alijäämän kattamisvelvollisuus ja palveluverkkoselvitys syksyille 2022 vaikuttavat hyvinvointipalveluiden toiminnan suunnitteluun siten, että palveluilla pyritään lisäämään mahdollisuuksia saada tulevaisuudessa enemmän valtionosuuksia, joita ohjataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Säästötoimia on tehty vuosia ja palveluiden resurssit eivät mahdollista enää lisäsäästöjä, joten palveluiden turvaamisen ja kehittämisen kannalta on ensiar-

voisen tärkeää käyttää valtiolta saadut määrärahat palveluiden kehittämiseen. Kansalaisopiston ja Panula-opiston toiminta koko seutukunnan palveluiden kehittämisessä mahdollistaa osaltaan hankeavustusten saannin laajempien hankkeiden osalta, hankkeissa vaaditut yhteistyökumppanit löytyvät läheltä, joten hankkeisiin on helppo sitoutua. Valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti kaikkien saatavilla olevien palveluiden tulisi olla maksuttomia tai halpoja, joten palveluiden tuottamiseen tarvitaan myös vapaaehtoisten järjestöjen ja yhdistysten sekä muiden vapaaehtoistoimijoiden tukea. Hyvin hoidetut ja kattavat palvelut tulevat olemaan myös vetovoimatekijä tulomuuttajien näkökulmasta.

Opisto- ja kulttuuripalvelut

Opisto- ja kulttuuritoiminnan fokuksessa on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen kuntalaisten osaamisen kehittämisen avulla: koko Suupohjan kuntalaisia kiinnostava ja saavutettava kansalaisopiston opetustarjonta, tasokas ja eri oppilaat yksilöinä huomioiva musiikkiopiston soitonopetus sekä Kauhajoella järjestetty elämyksellinen ja osallistava museo- ja kulttuuritarjonta.

Suupohjan kokoisen Kauhajoen kansalaisopiston rooli kasvaa kuntien yhteistoiminnan kehittämisessä sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle. Kuntiin jäävien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluiden kehittäminen yhteistyössä kuntien ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa on yksi kansalaisopiston päätavoitteita lähivuosina. Kansalaisopiston merkitys kasvaa paitasi vapaa-ajan toimijana myös aikuisväestön osaamisen kehittäjänä sekä yhteistyökumppanina. Osaamisperusteisuus tuo kansalaisopiston opiskelijan käsiin mahdollisuuden osoittaa oppimaansa, joten yhteistyön lisääminen 2. asteen oppilaitosten kanssa mahdollistaa myös nuorten koulutustarjonnan laajentamisen. Lisäksi opiston aktiivinen asiakasraati auttaa kurssitarjonnan kohdentamisessa ja opetustilojen saavutettavuuden huomioimisessa. Työttömien maksuttomat osallistumismahdollisuudet kursseille ovat osa ennaltaehkäisevää aikuisille suunnattua hyvinvointityötä. Opetushenkilöstöä koulutetaan huomioimaan ikääntyvät opiskelijat, jotta kansalaisopisto voi toimia yhtenä tukipalveluna ikääntyvän väestön hyvinvoinnin lisäämiseksi hyvinvointialueen ehkäisevien palveluiden yhdyspinnalla.

Panula-opiston lapsille ja nuorille suunnattu musiikinopetus perustuu pedagogisesti pätevien opettajien järjestämään opetukseen Kauhajoella ja naapurikunnissa. Panula-opiston järjestämä musiikkileikkikoulutoiminta luo perustan eri kognitiivisten taitojen kehittymiselle musiikin avulla. Lapset voivat aloittaa musiikkiin tutustumisen jo varhaiskasvatuksessa maksuttomissa muskareissa, joita järjestetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen yksiköiden kanssa. Juhannuksena järjestettävä Nummirock bändileiri antaa musiikkia aiemmin harrastamattomillekin lapsille ja nuorille tilaisuuden kokea onnistumisia. Bändileiri järjestetään yhteistyössä opettajien ja Nummirock-esiintyjien kanssa. Leiri on järjestetty kahtena kesänä ja sen suosio edesauttaa toiminnan vakiinnuttamista joka vuotiseksi. Panula-opistossa tehdään aktiivista yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan ja koko maan muiden musiikkiopistojen ja muiden musiikin toimijoiden kanssa. Yhteistyöllä kehitetään opiston musiikinopetusta ja mahdollistetaan Kauhajoella järjestettäviä laadukkaita konsertteja ja musiikkitapahtumia.

Opistojen maksuttomat tapahtumat, kuukausikonsertit, kevätnäyttelyt ja erilaiset muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä järjestetyt kulttuuritapahtumat ovat ensiarvoisen tärkeitä kaupunkilaisten kokoontumishetkiä. Kulttuuripalvelut järjestävät yhdessä yhteisöiden ja ryhmien kanssa useita tapahtumia vuoden aikana ja yhteistyö mahdollistaa kulttuuritarjonnan järjestämisen myös erityisryhmille; kotona asuville ikäihmisille, vammaisille, yksinäisille. Kulttuuritalo Sanssin toiminta laajenee avoimen toiminnan avulla eri elämäntilanteissa ja eri-ikäisten kuntalaisten avoimeksi olohuoneeksi. Kulttuuritalon toiminnan kehittämiseen on varattu määrärahat valtiolta tulevasta yhteistyön mukaisesta lisävaltionosuudesta, joka on tarkoitettu kaupungin järjestämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Kulttuuritalossa toimivat varhaiskasvatuksen Soffa ja Perheohjaamo tuovat lapsiperheet osaksi kulttuuritalon päivätoimintaa ja mahdollistavat myös yhteistoiminnan hyvinvointipalveluiden kanssa. Kulttuuritalon toiminnan kehittäminen on osa järjestö- ja yhdistys-

toiminnan tukemista, jolla tuetaan vapaaehtoistoimijoiden tekemään hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä. Kulttuuritalon avaaminen jokapäiväiseen toimintaan mahdollistaa myös galleria- sekä muusetoiminnan kehittämisen matkailun vetonaulana.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Kirjaston perustehtävä on monilukutaitojen edistämisen lisäksi tukea ja mahdollistaa kansalaisten tasa-arvoiset mahdollisuudet sivistykseen, tietojen ja taitojen hankkimiseen, kirjallisuuden ja taiteiden harrastamiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Laajennetun aukioloajan eli omatoimikirjaston palvelut lisäävät mahdollisuuksia päästä kirjaston palveluiden pariin. Kirjasto tarjoaa myös tiloja työskentelyyn ja opiskeluun sekä pienimuotoisten kokousten ja tapaamisten järjestämiseen.

Kirjastoauto Tarinakärry palvelee asiakkaita päiväkodeissa, eri kylien kouluissa ja kiertoreitin varrella olevilla pysäkeillä. Se mahdollistaa kaikkien kaupunkilaisten tasa-arvoisen mahdollisuuden kirjaston palveluiden käyttöön. Tavoitteena on tulevina vuosina lisätä ja monipuolistaa Tarinakärryn toimintaa, esimerkiksi pitää kesäisin pop-up-kirjastoautopäiviä tapahtumissa eri puolilla Kauhajokea. Kirjastoauton palveluiden kehittäminen on osa hyvinvointipalveluiden tavoitetta tarjota uusia hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluita yhdenvertaisesti koko kaupungin alueella valtion hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen periaatteiden mukaisesti.

Kirjasto on matalan kynnyksen kaikille avoin palvelu ja se antaa jokaiselle mahdollisuuden saada tietoa ja elämyksiä maksukyvystä, työpaikasta tai oppiarvosta riippumatta. Kirja-aineiston ohella kirjasto tarjoaa myös lukusalin lehtineen, musiikkiosaston, äänikirjoja, elokuvia ja erilaisia pelejä kaikkien ulottuville maksuttomasti. Eepos-kirjastojen yhteiset e-aineistot ovat myös Kauhajoen kirjaston kirjastokortilla saavutettavissa. Tarjotut ilmaiset aineistot auttavat monilukutaitojen kehittämisessä sekä antavat mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja lukemisharrastukseen. Hyvä lukutaito antaa eväitä yhteiskunnassa pärjäämiseen ja lisää osallisuutta ja osallisuuden tunnetta. Aineistoja hankitaan edelleen monipuolisesti asiakkaat ja Kauhajoen kaupungin väestörakenne huomioiden ja pyritään saavuttamaan yleisten kirjastojen laatutavoitteet.

Kirjasto on mukana turvaamassa monipuolista opetusta ja kasvatusta yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Kirjasto jalkautuu kouluille ja päiväkodeille sekä kutsuu ryhmiä tutustumaan kirjastoon, järjestää erilaisia oppilaille suunnattuja kampanjoita ja tapahtumia. Yhteistyötä koulujen kanssa pyritään vahvistamaan ja syventämään yhteistyösuunnitelmalla. Lapsiperheille, lapsille ja nuorille järjestetään myös vapaa-ajan tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toimintaa taloon-hanke jatkuu vuonna 2023 ja sen avulla tuotetaan kirjailijavierailu- ja vierailu-tilaisuuksia, jotka eivät vielä syksyllä 2022 vierailijoita saaneet.

Kirjasto järjestää myös aikuisille suunnattuja kirjailijavierailuja sekä muita vapaa-ajan tapahtumia yhteistyössä Eepos-kirjastojen, kaupungin eri toimialojen sekä yhdistysten kanssa. Yhteistyötä eri yhdistysten ja toimijoiden kanssa lisätään ja kehitetään aktiivisesti.

Tapahtumilla sekä kirjastossa pidetyillä säännöllisillä kerhoilla ja tapaamisilla lisätään kuntalaisten hyvinvointia, aktiivisuutta ja osallisuutta. Asiakkaiden ja kuntalaisten toiveita ja mielipiteitä kysytään asiakaskyselyillä, jotka vaikuttavat palveluiden suunnitteluun. Osallisuutta lisätään myös kuntalaisten digitaitoja vahvistamalla tarjoamalla henkilökohtaista digiopastusta.

Liikuntapalvelut

Kauhajoki tunnetaan monipuolisena liikkumisen, liikunnan ja vapaa-ajan kaupunkina. Kaupungin alueella toimii aktiivinen liikuntatoimijoiden verkko, yli 40 urheiluseuraa ja lajijaostoa, jotka tarjoavat harrasteliikuntaa ja kilpaurheilua laajasti ja monipuolisesti asukaspohjaan nähden. Kansallisia ja valtakunnallisia liikuntatapahtumia järjestetään useita ympäri vuoden. Kaupunki ylläpitää hallinnas-

saan olevia liikuntapaikkoja ja tarjoaa yhdessä liikuntatoimijoiden ja -järjestöjen kanssa kaupunkilaisille monenlaisia vaihtoehtoja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Vuoden 2023 laajimpana kehityskohteena on Suomen harrastamisen mallin jatkaminen ja kehittäminen Kauhajolle sopivaksi, ja siihen hyvinvointipalvelut sai hankerahaa ”Hessu harraste-kerhot”-mallin toteuttamiseksi. Tämän toiminnan koordinoinnin toteuttaa erityisliikuntakoordinaattori. Kerhoja pyritään järjestämään kaikilla Kauhajoen kouluilla koulupäivien aikana tai heti koulupäivän päätyttyä.

Liikuntapalveluiden painopisteenä jatketaan vuonna 2023 elintapaohjauksen vakiinnuttamista ja siitä tiedottamista. Liikuntapalveluiden ohjatun liikunnan tarjonnassa pääpaino on matalankynnyksen laadukkaan liikunnan harrastamisen mahdollistaminen edullisesti kaikenikäiset huomioiden. Käytössä olevat harrastamisen vuosikortit Senioripassi ja erityisliikuntakortti avaavat uimalan ja urheilutalon puolen käytön laajasti sekä ohjatusti että omatoimisesti.

Liikuntapalveluiden tulosalueen talousarviossa on otettu huomioon Virkun alle 16-vuotiaiden maksuttoman uinnin jatkuminen, aukioloaikojen ja uimaopetuksen laajennus. Palveluiden laajentuminen on suunniteltu liikuntapalveluiden talousarvioon osana valtiolta tulevaa hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lisämäärärahaa. Virkun palkkakustannusten nousuna uimalan valvonnan osalta. Keväällä 2023 tarjoamme uimataidottomille aikuisille alkeisuiimakouluja, kun halli on muilta asiakailta suljettu, niin pystymme tarjoamaan rauhallisen oppimisympäristön. Lisäksi aikuisille tarjotaan uinnin tekniikkaopastusta ryhmässä ja tarvittaessa yksilöopetusta. Lasten kesäuiimakoulut jatkuvat vakiintuneena palveluna ja seitsemän viikon ajan kesä-heinäkuussa ohjaamme 4 uimakouluryhmää päivässä. Kesäuiimakoulujen vuoksi pystytään tarjoamaan nuorille kesätyösetelipaikkoja, vaikka pääosin muu ohjattu toiminta on tauolla.

Liikuntapalveluiden talousarvioon on kirjattu varatut määrärahat valtakunnallisten suositusten mukaisesti erityisryhmien liikunnan kehittämiseen, elintapaohjaukseen/liikuntaneuvontaan ja matalankynnyksen ohjaustoiminnan sekä vertaisohjaajakoulutusten kehittämiseen. Virkun ja liikuntapalveluiden ohjatun liikunnan tarjonta pystytään pitämään paikkakunnan kokoon nähden kattavana lukuisten palkattomien vertaisohjaajien avulla. Vertaisohjaajien koordinoinnista ja kouluttamisesta vastaa liikuntapalveluiden henkilökunta.

Tiivistämme yhteistyötä eri toimijoiden kanssa järjestämällä tauolla olleet Ikäihmisten liikuntaraadin sekä Liikuntafoorumin vuoden 2023 aikana. Vuoden alusta koordinoimme uuteen IKH-areenaan saadut kaupungin käyttövuorot yhdistyksille ja järjestöille. Keväällä aloitamme uudelleen koronatautiin jälkeen maksuttomat Liikuntapäivä-tapahtumat lauantaisin ja sunnuntaisin, tapahtumien tarkoitus on aktivoida kuntalaisia hyödyntämään kaupungin liikuntasaleja viikonloppuisin, jolloin saleissa on hyvin vapaata. Liikuntapäivät järjestetään liikuntaseurojen kanssa yhteistyössä, jolloin seurat voivat markkinoida harrastetoimintaansa maksutta kaupungin avustuksella. Maaliskuussa on tulossa perinteisen soveltavan laskettelun päivän 20-vuotisjuhla. Suunnitelmissa on erityistapahtuma Kehitysvammaisten tukiliiton Malike-toiminnan kanssa. Talvilomaviikolla järjestämme alakouluikäisille viikon mittaisen liikuntaleirin, jossa pääsee liikkumaan monipuolisesti painisalissa ja uimalassa. Syksyllä järjestetään Harrastussäpinät-tapahtuman, jolloin koolle kutsutaan kaikki harrastusten järjestäjät esittelemään ja markkinoimaan toimintaansa.

Nuorisopalvelut

Kauhajoen kaupungin nuorisopalveluiden perustehtävänä on edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista, tukea nuorten itsenäistymistä sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Lisäksi tavoitteena on lasten ja nuorten tasapainoisen kasvun ja kehityksen edistäminen sekä ehkäisevän ja kasvatuksellinen nuorisotyön toteuttaminen. Nuorisopalvelut järjestävät ja tarjoavat laadukkaita vapaa-ajan vieton mahdollisuuksia turvallisessa ympäristössä.

Nuorisotyön palveluita ovat muun muassa avoin nuorisotilatyö, kerho- ja pienryhmätoiminta, koulu-työ ja ryhmäytystoiminta sekä erilaiset tapahtumat ja retket, päiväleirit. Nuorisopalvelut tarjoavat toimintaa loma-aikoina yhteistyössä muiden hyvinvointipalveluiden kanssa. Nuorisopalveluihin tehtäviin kuuluvat myös nuorten vaikuttajaryhmien tukeminen (aktiivinen nuorisovaltuusto, nuorisotalon talotoimikunta), ehkäisevä päihdetyö, Walkers-toiminta (kahvila, WalkersWälkät, Willaritoiminta ymv.), bänditalo Peltomaan ylläpitäminen sekä laaja yhteistyö seurojen ja yhdistysten kanssa.

Kohdataan koulussa – koulunuorisotyön hanke osoitti koulunuoriso-ohjaajan työn tarpeen oppilaiden parissa koulun arjessa sekä tiiviinä yhteistyökumppanina opettajille ja oppilashuollon työntekijöille ja työtä tullaan jatkamaan. Vuosille 2023 - 2024 on haettu myös uutta avustusrahaa, josta päätökset saapuvat loppuvuodesta 2022. Erityisnuorisotyön ja etsivän nuorisotyön avulla on mahdollisuus auttaa ja tukea ongelmallisissa tilanteissa olevia nuoria. Erityisnuorisotyö on nuorten tarpeista lähtevää sosiaalista nuorisotyötä, joka kohdistuu syrjäytymisvaarassa oleviin tai jo syrjäytyneisiin nuoriin. Etsivä nuorisotyö auttaa mm. ilman koulutuspaikkaa tai työtä jääviä 15–29-vuotiaita, jotka tarvitsevat tukea asumisen ja elämän järjestämisessä.

Nuorten kesätyöllistämisen tukemiseen tarkoitettujen kesätyöseteleiden jako toteutetaan nuorisopalveluiden toimintayksikössä. Kesätyöseteleiden lisäksi nuorten kesätyöllistämisen tukemiseksi tehdään paljon tiedotusta, yhteistyötä (mm. ajokortti työelämään tunnit 4H-yhdistyksen kanssa) ja tarjotaan apua muun muassa työhakemusten laadintaan sekä kootaan tietoa avoimista kesätyöpaikoista.

Vuoden 2023 aikana jatketaan laajaa ja monipuolista nuorisotyötä ja toimintojen kehittämistä koronavuosien jälkeen. Avoin tilatoiminta nuorisotalolla on tärkeä osa työtä, mutta resurssit turvataan myös jalkautuvaan työhön: toteuttamaan nuorisotyötä siellä, missä nuoret viettävät aikaansa. Nuorisotyöntekijät jalkautuvat muun muassa kylille erilaisten tapahtumien aikaan, Sotkaan sekä järjestävät kesäisin esim. Willari-toimintaa sekä Kyläpäiviä. Kyläpäivien toiminnan ja yhteistyön laajentamiseksi on ajatuksena muun muassa tuoda tapahtumaan mukana kirjastoauto Tarinakärry. Tavoitteena on edelleen myös vakiinnuttaa koulunuorisotyötä eritoten Kauhajoen Yhteiskoululla ja koulukeskuksella. Lasten- ja nuorten vapaa-ajalla tapahtuva matalan kynnyksen avoin kerhotoiminta jatkuu AVI:n avustuksella.

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto on nuorten vaikuttajaryhmä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa oman kuntansa asioihin. Nuorisovaltuusto on kirjattu kuntalakiin vuonna 2015. Nuorisovaltuustosta käytetään lyhennettä Nuva. Nuorisovaltuuston tehtävänä on valvoa nuorten asemaa poliittisessa päätöksenteossa ja tuoda nuorten ääntä kuuluviin. Nuorisovaltuusto tekee myös aloitteita ja kannanottoja. Lisäksi nuorisovaltuusto tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta ja auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Nuorisovaltuusto voi järjestää nuorille erilaisia tapahtumia ja tempauksia.

Rekrytointi uudelle kaudelle on vuosittain loka-marraskuun aikana, ja uusi nuorisovaltuusto aloittaa toimintansa aina alkuvuodesta järjestäytymiskokouksella. Kokouksia järjestetään noin kerran kuukaudessa ja lisäksi kauteen kuuluu myös muuta toimintaa, kuten ryhmäytymispäivä, erilaisia tapahtumia ja pikkujoulut. Kauhajoen nuorisovaltuutetuilla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuuston, kasvatus- ja opetuslautakunnan, hyvinvointilautakunnan ja teknisen lautakunnan kokouksissa. Nuorisovaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja toimivat edustajina kaupunginvaltuuston kokouksissa ja nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan edustajat ja varaedustajat lautakuntiin. Kauhajoen nuorisovaltuustosta on valittu edustajat myös Maakunnallisiin Nuoriin Vaikuttajiin sekä hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon.

Lapsiparlamentti

Lapsiparlamentti on uusi vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on varmistaa lasten tulevan kuulluksi heitä itseään koskevassa kunnan päätöksenteossa, toiminnassa ja kehittämisessä. Lasten parlamenttitoiminnan tarkoituksena on edistää lasten mahdollisuuksia olla osallisina päätöksenteossa ja edistää lasten tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin YK:n lasten oikeuksien sopimuksen mukaisesti. Parlamenttiin valitaan kaksi edustajaa jokaisesta alakoulun oppilaskunnasta vuosiluokilta 1-6. Valinnat tekevät oppilaskunnat. Lasten parlamentti kokoontuu 3 kertaa vuodessa ja tapaamisten tavoitteena on lasten ja päättäjien kohtaaminen lasten elämäänsä vaikuttavien tärkeimpien teemojen äärellä. Lasten parlamentin toiminnan suunnittelusta ja koordinoinnista vastaa erityisnuorisotyöntekijä. Nuorisovaltuusto ja kaupunginvaltuusto nimeävät lapsiparlamentille oman kumminsa, joka osallistuu lapsiparlamentin kokouksiin ja toimii yhdyshenkilönä lapsiparlamentin, nuorisovaltuuston ja kaupunginvaltuuston välillä. Lasten parlamentin toiminnasta raportoidaan hyvinvointilautakunnalle.

Hyvinvointilautakunnan perustama poikkihallinnollinen lasten parlamentti ja lasten kyselytunnit ovat valtakunnallisessa Teaviisarissa mitattavaa kaupungin johtamiseen, osallisuuteen ja kuntalaisfoorumeihin kuuluvaa toimintaa. Valtakunnallisen statuksen vuoksi lasten parlamentin perustaminen on tärkeää vahvistaa uutena vaikuttajaryhmänä pysyväksi osaksi kaupungin päätöksentekoa. Lapsiparlamentin edustajat osallistuvat myös hyvinvointialueen lasten parlamentin toimintaan.

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvoston toiminnan tavoitteena on edistää ikääntyvän väestön hyvinvointia ja terveyttä. Ikäihmisten palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle on ensiarvoisen tärkeää kehittää kaupungin omia ikäihmisten ehkäiseviä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palveluita. Vanhusneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, ikäihmisten sekä eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen yhteistoimintaa ja ikäihmisten osallistumista ja vaikuttamista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Vanhusneuvosto seuraa ikäihmisille tarkoitettujen palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien kehittymistä ja tekee esityksiä ja aloitteita sekä antaa tarvittaessa lausuntoja ikäihmisiä koskevista kysymyksissä ja kutsua koolle tarvittaessa kaupungin alueella toimivia eläkeläis- ja vanhusjärjestöjä käsittelemään neuvoston toimialaan kuuluvia asioita. Kaupunginhallitus päättää vanhusneuvoston toimintasuunnitelmasta ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja kuuluu vanhusneuvoston jäsenistöön. Taloudellisesti ja toiminnallisesti neuvosto sijoittuu hyvinvointipalveluiden toimialalla tehden aktiivista yhteistyötä kaikkien kaupungin toimialojen kanssa.

Vanhusneuvosto on asettanut tulevien vuosien tavoitteeksi ideoida ja järjestää hyvinvointipalveluiden sekä vapaaehtoistoimijoiden kanssa yhteistyössä tapahtumia ja koulutustilaisuuksia, joilla aktivoitetaan ikääntyviä ja heidän omaisiaan osallistumaan ja vaikuttamaan oman hyvinvoinnin ja terveydenedistämiseen. Vanhusneuvoston puheenjohtaja osallistuu aktiivisesti hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokoontumisiin ja neuvosto vaikuttaa hyvinvointialueen palveluiden järjestämiseen ja niiden kehittämiseen yhteistyössä maakunnan muiden vanhusneuvostojen kanssa.

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvoston toiminnan tavoitteena on edistää erityisryhmien hyvinvointia ja terveyttä sekä vaikuttaa kaupungin palveluiden yhdenvertaiseen saatavuuteen ja esteettömyyteen. Vammaisneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa kaupungissa, seurata vammaisten henkilöiden tarpeiden kehitystä kaupungin alueella sekä seurata kaupungin yleisiin oloihin vaikuttavaa kunnallishallinnon päätöksentekoa vammaisten kannalta. Lisäksi vammaisneuvosto edistää vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon, edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin sekä seurata vammaisille henkilöille tarkoitettujen palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien kehitystä kaupungin alueella ja tehdä aloitteita ja esityksiä

sekä antaa tarvittaessa lausuntoja vammaisuuteen liittyvissä asioissa. Kaupunginhallitus päättää vammaisneuvoston toimintasäännöstä ja kaupunginhallitus nimeää edustajansa vammaisneuvoston. Taloudellisesti ja toiminnallisesti neuvosto sijoittuu hyvinvointipalveluiden toimialalle tehden aktiivista yhteistyötä kaikkien kaupungin toimialojen kanssa.

Sote-palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle vammaisneuvoston yksi tehtävä on edesauttaa ja valvoa yhdyspinnoilla tapahtuvaa kunnan ja hyvinvointialueen ehkäisevää palvelutarjontaa ja palveluiden mahdollistamista kaikille asukkaille. Vammaisneuvosto osallistuu aktiivisesti hyvinvointipalveluiden ja muiden kaupungin toimialojen toiminnan kehittämiseen antamalla lausuntoja ja ideoimalla erilaisia toimintatapoja ja palveluita. Vammaisneuvoston puheenjohtaja osallistuu aktiivisesti hyvinvointialueen vammaisneuvostojen kokoontumisiin ja neuvosto vaikuttaa aktiivisesti hyvinvointialueen palveluiden kehittämiseen.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP 2021	TA 2022	Muutos	TA 2022 +muutos	Muutos- arvio	TPE 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot	219 628	372 650	-2 000	370 650		370 650	370 650	370 650	370 650	370 650
Maksutuotot	143 594	225 300		225 300		225 300	225 300	225 300	225 300	225 300
Tuet ja avustukset	150 450	187 993		187 993		187 993	377 748	377 748	377 748	377 748
Muut toimintatuotot	22 299	35 000	-1 500	33 500		33 500	21 000	21 000	21 000	21 000
TOIMINTATUOTOT yhteensä	535 971	820 943	-3 500	817 443	0	817 443	994 698	994 698	994 698	994 698
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN										
TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut	-1 990 192	-2 162 016		-2 162 016	-56 432	-2 218 448	-2 334 320	-2 381 006	-2 381 006	-2 381 006
Palvelujen ostot	-258 999	-263 155	1 200	-261 955		-261 955	-294 025	-294 025	-294 025	-294 025
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-222 117	-196 040	1 350	-194 690	-10 000	-204 690	-206 340	-206 340	-206 340	-206 340
Avustukset	-102 205	-119 000	2 000	-117 000		-117 000	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000
Muut toimintakulut	-77 762	-110 125	500	-109 625		-109 625	-94 230	-94 230	-94 230	-94 230
TOIMINTAKULUT yhteensä	-2 651 275	-2 850 336	5 050	-2 845 286	-66 432	-2 911 718	-3 053 915	-3 100 601	-3 100 601	-3 100 601
Toimintakate (SITOVA)	-2 115 304	-2 029 393	1 550	-2 027 843	-66 432	-2 094 275	-2 059 217	-2 105 903	-2 105 903	-2 105 903

Tekninen lautakunta

Toimiala Tekniset palvelut

Tilivelvollinen Tekninen johtaja

Tehtäväalue Järjestää ja kehittää asiakkailleen asiantuntevasti ja laadukkaasti näiden tarvitsemat tekniset palvelut ja luo asiantuntevalla maankäytön suunnittelulla edellytyksen viihtyisän, terveellisen ja turvallisen asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön rakentumiselle.

Tavoitteet vuosille 2023–2026	Tavoitteet vuodelle 2023	Mittarit
Yhdyskuntarakenteen ja elinvoimaisuuden kehittäminen	Oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen valmistelun jatkaminen taajamaa ympäröiville rakentamispai-neisille alueille resurssien puitteis-sa ja tarpeesta nousevat asema-kaavanmuutos- ja laajennushank-keet sekä muut maankäytön suun-nitelmat ja selvitykset	Vireille tulevat suunnitelma-hankkeet
Kestävä maapolitiikka ja maankäy-tön suunnittelu sekä kaava-alueiden toteutus	Uusiutuvan energiatuotannon kaa-vahankkeiden ohjaus ja edistämi-nen	Toteutuneet hankkeet
Nopeat ja joustavat liikenneyhtey-det	Maanhankinta- ja myyntikohteiden innovatiivinen valmistelu, kehittyviin maankäytön tarpeisiin reagoiva kaavoitus sekä toteutuksen järkevä ajoitus	Kehittämiskeskustelujen ylläpito
	Seudullisten liikenneyhteyksien kehittäminen	Tehdyt toimenpiteet
	Sanssin palvelukoti / hammashoito-lan uudisrakennuksen liikennejär-jestelyihin, Koulutuskuntayhtymään ja koulukeskusalueeseen liittyvien liikenneyhteyksien muutokset ja rakentaminen	
Ydinkeskusta-alueen kehittäminen viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi	Uusien alkavien hankkeiden suun-nittelu ja toteutus	Suunnittelun ja toteutuksen valmiusaste
Tehokas palvelutoiminta ja talou-den tasapaino	Palvelujen järjestäminen tehok-kaasti ja kustannustietoisesti. Re-surssit vastaavat tehtäviä.	Suunnittelu- ja kunnossapito-kohteiden määrä ja palvelui-den hinnat €/yksikkö. Talou-den toteuma. Resurssitar-kastelun tulokset.
Terveiden, turvallisuuden ja hyvin-voinnin edistäminen	Terveelliset ja turvalliset suoritus-paikat ja toimitilat sekä terveyttä edistävien ravinto-tottumusten li-sääminen	Esteettömyys ja turvallisuus-asioiden toteutuneet hank-keet sekä terveyttä edistä-vän ruokahuollon toimenpi-teet

Kiinteistöjen toiminnallisen tehokkuuden tarkastelu	Osallistuminen koko kaupungin palveluverkon tarkasteluun	Toimenpiteet palveluverkko-työn etenemisen mukaan
Energiatehokkuutta koskevan toimintasuunnitelman toteuttaminen	Energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet määrärahojen puitteissa	Tehdyt toimenpiteet
Yhteistyö ja osallistuminen	Osallistutaan aktiivisesti omaa toimialuetta koskeviin verkostoihin ja pidetään aktiivisesti yhteyttä kuntalaisiin ja yrityksiin.	Osallistumisaktiivisuus ja vaikuttavuus, kuulemis- ja markkinavuoropuhelutilaisuudet, hankintojen ennakointi
	Sote-uudistuksen muutosten täytäntöönpano	Sote- ja pela kiinteistöomaisuuden hallinnan muutostukihankkeen toimenpiteet
Palvelurakenteen uudelleen tarkastelu	Palvelurakenneselvityksen jatko-toimenpidesuosituksen jatkuva kehittäminen	Tehdyt toimenpiteet: 1. Työhyvinvoinnin ja jaksamisen parantaminen 2. Johtaminen, esimiestyö ja organisaatio 3. Hankintojen kehittäminen 4. Strategisuuden kehittäminen 5. Digitalisuuden kehittäminen 6. Viestintä

Teknisen lautakunnan toimialana on maankäytön suunnittelun kaupungille kuuluvat tehtävät, kaupungin puolesta tapahtuvan rakentamisen suunnittelu ja rakennuttaminen, kaupungin metsätalous, keskusvarikkopalvelut, mittaus- ja kartastopalvelut, toimitilojen ja huoneistojen vuokraus sekä kiinteistöjen hallinta sekä käyttötehtävät, korjausavustukset, kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen sekä kunnossapito- ja käyttötehtävät ja ulkoliikunta-alueiden kunnossapito. Tekninen lautakunta vastaa myös väestönsuojelun ja poikkeusoloihin varautumisen kaupungille kuuluvista tehtävistä, öljyntorjuntatöiden jälkitorjunnasta, kunnossa- ja puhtaanapitoa haittaavien ajoneuvojen siirtämisestä, vesihuollon yleisestä kehittämisestä ja alueelliseen vesihuollon yleissuunnitteluun osallistumisesta.

Tekninen lautakunta ja tekninen toimiala vastaavat edellä mainituista toimialalla tuotettavista kunnallisista palveluista ja niiden kehittämisestä käyttäjien tarpeiden, valtuuston hyväksymien tavoitteiden ja voimavarojen mukaan. Lautakunta huolehtii voimavarojen jaosta toimialan sisällä ja toimintojen yhteensovittamisesta mukaan lukien palveluja tuottavat kuntayhtymät ja osakeyhtiöt siten, että yhteistyö lautakuntien ja toimialojen välillä on riittävää.

Teknisen toimialan palvelurakenneselvitys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 26.4.2021 toimenpide-ehdotuksineen. Palvelurakenneselvityksessä esiin nousseista kehittämiskohteista on laadittu toimenpide-ehdotukset ja suositukset tuleviksi kehittämistoimenpiteiksi.

Palvelurakenneselvityksen tärkeimmät jatkotoimenpiteet koskevat työhyvinvoinnin ja jaksamisen parantamista, johtamista, esimiestyötä ja organisaatioita, hankintojen kehittämistä, strategisuuden kehittämistä koko kaupungin palveluverkon osalta, digitalisuuden kehittämistä sekä viestintää. Työtä jatketaan jatkuvana kehittämisenä.

Talouden tasapaino tulee saavuttaa kestävällä tavalla, jossa annetut resurssit vastaavat työtehtäviä, jokaisen tulosalueen osalta. Työhyvinvoinnin ja jaksamisen parantamisen osalta on toimenpiteohjelman mukaisesti ollut tarve tarkastella tehtäväkentän laajuuden, palvelutason ja henkilömäärän yhteensovittamista.

Palvelujen ostoissa sekä aineissa ja tarvikkeissa on kova nousupaine, koska kuluttajahintaindeksin vuosimuutos on ollut syyskuussa 8,1 %. Inflaation nousu on johtunut muun muassa sähkön hinnan, polttoaineiden hintojen ja asuntolainojen keskikoron noususta. Kustannusten nousuun on varauduttu tiedossa olevin arvioprosentein.

Palveluverkon tarkastelu on aloitettu kevään 2022 aikana. Mahdolliset säästöt palveluverkkoon liittyen ovat pitkävaikutteisia, eivätkä siten kohdistu vielä tulevaan talousarviovuoteen.

Talousarviorakenne muuttuu sote- ja pela kiinteistöomaisuuden hallinnan muutostukihankkeiden toimenpiteiden johdosta. E-P:n hyvinvointialueelle vuokrataan 1.1.2023 alkaen LLKY:lle ja Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitokselle nykyisin vuokratut toimitilat sote- ja pela toimintojen siirtyessä hyvinvointialueelle. Hyvinvointialue maksaa toimitiloista pääomavuokraa ja ylläpitovuokraa. Tämän lisäksi toimintakatteessa on huomioitu hyvinvointialueelle siirtyvien henkilöiden palkkakustannusten poistuminen (n. 500.000 €), puhtaus- ja ruokapalveluiden muutokset kokonaisuutena sekä palo- ja pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueelle (n. 1.3 milj. euroa).

Kasvun konsteina tekninen toimiala edistää omalla toiminnallaan kaupungissamme terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Rakennushankkeiden toteutuksessa ja kiinteistöjen ylläpidossa huomioidaan esteettömyys ja turvallisuusasiat. Samoin ruokahuollossa edistetään terveellisiä ruokatuksia.

Ilmasto ja energiastrategioiden toteuttaminen toimintasuunnitelmineen kaupungissamme kuuluu myös tekniselle lautakunnalle. Energian säästöön tähtääviä toimia tehdään kiinteistöillä vuosibudjetin mukaisesti. Osana talouden tasapainottamistoimenpiteitä energian säästöön on erityisesti kiinnitettävä huomiota. Uusien rakennusten ja peruskorjausten myötä kiinteistöjen energiatehokkuus paranee.

Oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen valmistelua jatketaan taajamaa ympäröiville rakennemallissa osoitetuille rakentamispaineisille alueille resurssien puitteissa. Uusiutuvan energiantuotannon kaavahankkeiden konsulttityötä ohjataan ja edistetään. Uusia asemakaava- ja kaavamuuoshankkeita toteutetaan tarpeen mukaan. Tällä hetkellä kysyntään nähden hyvä tonttivaranto vähentää painetta uusien asuntoalueiden kaavoittamiseen. Teollisuusalueiden laajennuksia kaavoitetaan kaupungin omistamille maille. Aronkylässä varaudutaan muuttamaan tarvittaessa asemakaavaa uusiutuvan energian tuotannon tarpeisiin.

Ympäristöhankkeissa viedään eteenpäin Virkun-Jokirantapuiston alueen yleissuunnittelua. Tarkasteluun on tulossa myös linja-autoaseman aukion ja siihen liittyvän ns. Sanssin akselin kaupunkivallinen suunnittelu.

Teknisten palvelujen toimiala edistää asemakaavoitukseen soveltuvien maa-alueiden hankintaa sijainniltaan keskeisiltä alueilta.

Peruskorjauksia ja kunnostuksia tehdään määrärahojen puitteissa niillä kiinteistöillä, jotka ovat ydintoimintojen kannalta tärkeitä ja välttämättömiä. Tavoitteena on kohdistaa toimenpiteet energiataloutta ja sisäilman laatua parantaviin tekijöihin. Kiinteistöjen käyttö tulee olla tehokasta ja välttämättömimmät investoinnit tulee toteuttaa kokonaistaloudellisesti edullisimman vaihtoehdon mukaan.

Kiinteistöstrategian tavoitteena tulee pitää sitä, että omaisuuden käyttö on kokonaistaloudellista ja tehokasta, omaisuuden arvo säilyy sekä turvataan toiminnoille tarkoituksenmukaiset tilat. Kiinteistöjen toiminnallisen tehokkuuden tarkastelu tulee liittymään koko kaupunkia koskevaan palveluverkkoselvitykseen, jonka aikataulusta ja toimenpidesuosituksesta riippuu millä aikataululla päästään tehostamistoimiin. Käyttökelvottomien rakennusten purkamisella ja toiminnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen myymisellä alennetaan myös kiinteistöjen käyttökustannuksia.

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueiden oikeus ja velvollisuus on vuokrata kuntien sote-toimitilat kolmeksi vuodeksi ja hyvinvointialueilla on lisäksi yhden vuoden optio. Kauhajoen kaupunki vuokraa ja ylläpitää jatkossa n. 16.000 m² toimitiloja hyvinvointialueelle 9 eri kiinteistökohteella ja luovuttaa myös 10 eri koulukiinteistöillä kouluterveydenhoitajien ja -kuraattorien tilat hyvinvointialueen käyttöön.

Puhtaus – ja ruokapalveluiden palveluksessa ollut henkilöstö, joka on työskennellyt yli 50 % osuudella sotepalveluiden palvelutuotannossa siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen 1.1.2023. Teknisten palvelujen toimialalta siirtyy hyvinvointialueelle tämän hetken tiedon mukaan 16 vakituista ja 3 määräaikaista henkilöä.

Investoinnit vuosille 2023 - 2026+

Kaupungin suurin investointihanke on Sanssinkoti / Hammashoitola uudisrakennuksen rakentaminen. Menossa on Sote-hankkeen viimeinen vaihe, joka valmistuu kesäkuun loppuun 2023. Valmistuessaan rakennus siirtyy hyvinvointialueen käyttöön. Uudisrakennuksen kustannusarvio on 9 443 200 €.

Urheilutalon ilmanvaihtokoneet uusitaan energiatehokkaimmiksi sekä nykyvaatimuksia vastaavaksi, koneet ovat alkuperäiset eivätkä vastaa nykypäivän vaatimuksia. IV-konehuoneen laajennus on toteutettava hankkeen yhteydessä, laajennus tehtävä vesikaton päälle.

Punaisen tuvan peruskorjaustoimenpiteet toteutetaan tulevaa Geopark-keskusta varten. mm. Ikkunoiden ja ilmanvaihdon uusimisella sekä sisätilamuutoksien. Hankkeeseen haetaan mahdollisesti saatavilla olevia avustuksia.

Erityisesti lukion korkea ja vanhempi luokkaosa odottaa peruskorjausta, rakennuksen ns. Luokka-osa on jo ylittänyt peruskorjausiän. Vuodelle 2023 esitetään 70 000 euron varausta hanke- ja esisuunnitelmien sekä peruskorjaussuunnitelmien tekoon ja peruskorjaustyöt vuosille 2024-2025.

Kirjastotalon ilmanvaihdon uusimiseen ja ilmanvaihtokonehuoneen laajennukseen sekä kattorakenteen uusimiseen on varauduttava tulevina vuosina. Panula-opiston käytävien sisäkattojen ja niiden valaistuksen uusiminen on ajankohtainen vuonna 2023.

Kasvavissa kiinteistöjen energiakustannuksissa kiinnitetään huomiota rakennuksien energiakulutuksen säästötoimenpiteisiin. Toteutettavia toimenpiteitä ovat mm. valaistuksen ohjauksia, kiinteistöautomaatiikan nykyaikaistamista ym. vastaavia toimenpiteitä, jotka edesauttavat pienentämään kasvavia energiakustannuksia. Toimenpiteet pyritään kohdentamaan pääsääntöisesti suuria energiatarpeita käyttäviin kiinteistöihin. Vuodelle 2023 led-valaistus mm. Yhteiskoulun piha-alueen katoksiin.

Kauhajoen kaupunki on laatinut sähköisen pohjakartan 2000-luvun alussa ja hankintaan kuului ensimmäisinä vuosina aineistopäivityksiä. Kartta laadittiin tuolloin vielä KKJ- järjestelmään, mutta sittemmin aineisto on muunneltu yleisellä muunnoksella Gk22-järjestelmään. Korkeusjärjestelmänä on yhä edelleen N60. Valtakunnallisesti kuitenkin käytetään jo N2000 järjestelmään. Pohjakartan karttakohteita on päivitetty joidenkin hankkeiden myötä, mutta ei kokonaisvaltaisesti. Vuonna

2023 Maanmittauslaitos ilmakuva ja laserkeilaa Kauhajoen keskustan alueella. Syntyvää materiaalia voidaan hyödyntää kaupungin pohjakartan päivittämisessä, mutta sen lisäksi tarvitaan myös maastomittauksia ja tietojen tarkistamista. Pohjakartta toimii pohjana kaikille suunnitelmille, joita maastossa tehdään mm. kaavoitus ja infrahankkeiden suunnitelmat. Pohjakartan puutteellisuus vaikeuttaa suunnitelmien tekoa.

Katujen rakentamiseen on sisällytetty joka vuosi osa perusparantamista. Näin saadaan pitkällä tähtäimellä parannettua katuverkoston kuntoa ja liikenneolosuhteita. Perusparannuskohteet perustuvat tehtyyn katujen kuntotutkimukseen. Seuraavaksi merkittävin perusparannuskohde on Lellavantie.

Rakennetaan Järvilehdontie ja osa Opettajantiestä (ns. Ammattikoulun pellon kohtaan). Uudet kadut palvelevat Koulukeskuksen ja Vuoksen uusia liikennejärjestelyjä. Uusien katujen rakentamisen jälkeen Oppitien katkaisu toteutetaan niin että kyseinen katu palvelee ainoastaan koulukeskusta. Järvilehdontien kautta ohjataan Vuoksen liikenne. Uudet liikennejärjestelyt ovat lähteneet liikkeelle alueen toimijoiden ja alueen käyttäjien liikenneturvallisuusongelmista. Järvilehdontie ja Opettajantie nivoutuvat tiiviisti uuden Sanssin palvelukoti / hammashoitola uudisrakennuksen liikennejärjestelyihin. Opettajantien osuus, joka sijaitsee tällä hetkellä Vuoksen pihassa, voidaan toteuttaa tulevina vuosina, kun kiertotie mahdollisuudet alueella ovat valmiina. Vuoksi pystyy uusien katuyhteyksien ansioista toteuttamaan kiinteistöillään uusia varastointirakentamistarpeita.

Viemäri verkoston vuotovesien vähentämiseksi laajennetaan hulevesiverkostoa. Vanhoilla alueilla on paljon vielä kiinteistöjä, jotka ovat liittäneet salaoja- ja kattovesiä jätevesiviemäriverkostoon. Näille kiinteistöille tulee olla mahdollisuus eriyttää perus- ja hulevedet jätevedestä ja johtaa ne hulevesiverkostoon. Tarkoituksena keskittyä erityisesti Kauhajoen Vesihuollon kesällä 2016 toteuttamien viemäreiden savutusten kautta selville tulleiden ongelmakohtien ratkaisemiseen.

Jätevesiviemäröinnin uutta runkolinjaa rakennetaan Vesihuolto Oy:n kanssa yhteistyössä Rahikkatien itäpuolelle. Uusi runkolinja mahdollistaa olemassa olevien runkolinjojen saneeraamisen kaimamatta, minkä lisäksi olemassa olevat pumppaamot pystyvät palvelemaan pidempään ilman merkittäviä peruskorjauksia. Runkolinjaa rakennetaan yhteistyössä usean eri vuoden aikana. Vuonna 2023 tarkoituksena rakentaa Kauhajoen Vesihuolto Oy:lle kriittisin väli Lustilantie - Lellavantie.

Yksityisteiden kuntaosuuteen perusparannushankkeita varten varataan talousarviovuodelle 2023 sekä suunnitelmavuosille 50 000 euron määräraha kohtaan avustukset.

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2021	TA 2022	Muutos	TA 2022 +muutos	Muutos- arvio	TPE 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot	1 619 467	1 301 051		1 301 051		1 301 051	153 136	153 136	153 136	153 136
Maksutuotot	7 396	7 570		7 570		7 570	5 570	5 570	5 570	5 570
Tuet ja avustukset	91 093	85 490		85 490		85 490	45 240	45 240	45 240	45 240
Muut toimintatuotot	3 286 428	3 215 187		3 215 187		3 215 187	3 710 185	3 710 185	3 710 185	3 710 185
TOIMINTATUOTOT yhteensä	5 004 384	4 609 298	0	4 609 298	0	4 609 298	3 914 131	3 914 131	3 914 131	3 914 131
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	76 464	95 000		95 000		95 000	75 000	75 000	75 000	75 000
TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut	-4 150 502	-4 216 970		-4 216 970	-151 238	-4 368 208	-3 523 568	-3 594 039	-3 594 039	-3 594 039
Palvelujen ostot	-3 211 096	-3 136 552	-85 000	-3 221 552	-215 000	-3 436 552	-1 944 338	-1 944 338	-1 944 338	-1 944 338
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 780 967	-3 211 834	-85 000	-3 296 834	-215 000	-3 511 834	-3 377 356	-3 377 356	-3 377 356	-3 377 356
Avustukset	-65 000	-115 000		-115 000		-115 000	-153 000	-153 000	-153 000	-153 000
Muut toimintakulut	-803 511	-809 226		-809 226		-809 226	-746 735	-746 735	-746 735	-746 735
TOIMINTAKULUT yhteensä	-12 011 076	-11 489 582	-170 000	-11 659 582	-581 238	-12 240 820	-9 744 997	-9 815 468	-9 815 468	-9 815 468
Toimintakate (SITOVA)	-6 930 228	-6 785 284	-170 000	-6 955 284	-581 238	-7 536 522	-5 755 866	-5 826 337	-5 826 337	-5 826 337

Rakennuslautakunta

Toimiala	Tekniset palvelut
Tilivelvollinen	Rakennustarkastaja
Tehtäväalue	Rakennusvalvonta palvelee kaupunkilaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset ja antaa ohjeita rakentajille. Seuraa rakentamisen yleistä kehitystä kaupungissa sekä vaikuttaa valmisteluun, joka liittyy rakentamiseen, maisema- ja kaupunkikuvaan sekä maankäytön suunnitteluun.

Tavoitteet vuosille 2023–2026	Tavoitteet vuodelle 2023	Mittarit
Toimiva palvelurakenne	Tehokas ja joustava palvelu, sähköinen asiointipalvelu	Asiakaspalvelu ja lupien käsittelyajat, sähköisen palvelun kehittäminen
Kuntayhteistyö	Osallistutaan omaa toimialuetta koskeviin seudullisiin ja maakunnallisiin verkostoihin	Osallistumisaktiivisuus ja vaikuttavuus
Rakentamisen ohjauksen ja sääntelyn tavoitteena on varmistaa laadukas, turvallinen ja terveellinen rakentaminen	Terveelliset ja turvalliset asunnot, toimitilat ja ympäristöt	Esteettömyyden, käyttöturvallisuuden ja toimintaympäristöjen laadun parantuminen
Maankäytön ja rakentamisen suunnittelulla luodaan edellytykset laadukkaalle ja elinvoimaiselle rakennetulle ympäristölle	Hyvin suunnitellut ja toteutetut rakentamiskäytännöt luovat hyvinvointia ja elinvoimaa sekä edistävät kestävästä kehityksestä	Rakennuksien käytön terveellisyys, laatu ja energiatehokkuus
Rekisteritietojen laatu ja ajantasaisuus	Rakennus- ja kiinteistörekisterien laadun parantaminen	Rakennus- ja kiinteistörekisterin ajantasaisuus ja ylläpito. Keskenäisten rakennushankkeiden loppuunsaattaminen. Kiinteistöverotietojen oikeellisuus ja verotuotto.
Sähköiset palvelut ja maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen tuomat muutokset ja käytännöt.	Sähköisen asioinnin ja arkistoinnin edelleen kehittäminen. Valmistautuminen lakimuutoksiin tarvittavilta osin.	Sähköisen lupakäsittelyn joustavuus ja lyhyt käsittelyaika

RAKENNUSLAUTAKUNTA	TP 2021	TA 2022	Muutos	TA 2022 +muutos	Muutos- arvio	TPE 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot										
Maksutuotot	93 731	102 100		102 100		102 100	102 100	102 100	102 100	102 100
Tuet ja avustukset	638									
Muut toimintatuotot										
TOIMINTATUOTOT yhteensä	94 370	102 100	0	102 100	0	102 100	102 100	102 100	102 100	102 100
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN										
TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut	-188 597	-202 383		-202 383	-4 515	-206 898	-199 180	-203 164	-203 164	-203 164
Palvelujen ostot	-59 860	-60 400		-60 400		-60 400	-60 400	-60 400	-60 400	-60 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 925	-5 600		-5 600		-5 600	-5 550	-5 550	-5 550	-5 550
Avustukset										
Muut toimintakulut	-2 086	-2 650		-2 650		-2 650	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
TOIMINTAKULUT yhteensä	-253 468	-271 033	0	-271 033	-4 515	-275 548	-267 830	-271 814	-271 814	-271 814
Toimintakate (SITOVA)	-159 098	-168 933	0	-168 933	-4 515	-173 448	-165 730	-169 714	-169 714	-169 714

Ympäristölautakunta

Toimiala Ympäristöpalvelut

Tilivelvollinen Ympäristöpäällikkö

Tehtäväalue Ympäristöpalveluiden tehtäväalue käsittää ympäristöterveyden, eläinlääkinnän ja ympäristönsuojelun lakisääteiset viranomaistehtävien hoitamisen.

Painopistealueet	Tavoitteet vuodelle 2023	Mittarit
Viihtyisän ja turvallisen elämisen Kauhajoki	Kaupungin ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden lisääminen	Ympäristöpalveluiden sujuvuus ja saatu asiakaspalaute.

Perustelut

Ympäristöpalvelut

Kaupungin ympäristöpalvelujen tehtävä on tuottaa ympäristöterveyden, eläinlääkinnän ja ympäristönsuojelun lakisääteiset viranomaistehtävät. Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän purkauduttua ympäristöpalvelut siirtyvät Kauhajoen kaupungin tuotettavaksi vastuukuntaperiaatteella vuoden 2023 alusta. Palveluja tuotetaan yhteistoiminta-alueena, Kauhajoen kaupungin lisäksi Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunnille. Viranomaislautakunnan päätöksenteosta vastaa 10-jäseninen ylikunnallinen ympäristölautakunta.

Ympäristöpalvelujen tavoitteena on hoitaa lakisääteiset tehtävät yhteistoiminta-alueelle uuden organisaation alaisuudessa. Tiedottaa muutoksesta riittävästi alueen asiakkaita. Sekä luoda toimiva toimintamalli yhteistyöalueen kuntien välille ympäristöpalveluja koskevan riittävän tiedonvaihdon varmistamiseksi.

Ympäristöterveysvalvonta ja eläinlääkintä

Ympäristöterveysvalvonnan tehtävänä on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Ympäristöterveysvalvontaan liittyviä tehtäviä ovat muun muassa elintarvike- ja tupakkavalvonta, terveydensuojelu sekä eläinlääkintähuolto. Eläinlääkintä vastaa peruseläinlääkäripalvelujen tuottamisesta alueen tuotanto- harraste- ja lemmikkieläimille. Eläinlääkärit edistävät ja valvovat eläinten hyvinvointia sekä eläinten hyvää kohtelua. Eläinlääkintä vastaa myös paikallisesti eläintautien vastustamisesta ja ennaltaehkäisystä sekä valvoo eläintuotantantotiloilla elintarvikkeiden alkutuotantoa.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu toimii yleisen edun valvojana paikallisella tasolla toimialaansa kuuluvissa tehtävissä. Ympäristönsuojelulle kuuluvia tehtäviä ovat muun muassa erilaiset lupa-asiat ja valvontatehtävät, ympäristönsuojelun edistäminen sekä ympäristön tilan seuranta.

YMPÄRISTÖPALVELUT	TA 2022					TAE 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
	TP 2021	TA 2022	Muutos	+muutos	TPE 2022				
TOIMINTATUOTOT									
Myyntituotot						472 036	472 036	472 036	472 036
Maksutuotot						141 000	141 000	141 000	141 000
Tuet ja avustukset							0	0	0
Muut toimintatuotot						2 800	2 800	2 800	2 800
TOIMINTATUOTOT yhteensä						615 836	615 836	615 836	615 836
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstökulut						-1 024 826	-1 045 323	-1 045 323	-1 045 323
Palvelujen ostot						-71 380	-71 380	-71 380	-71 380
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						-19 970	-19 970	-19 970	-19 970
Avustukset						-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Muut toimintakulut						-77 200	-77 200	-77 200	-77 200
TOIMINTAKULUT yhteensä						-1 194 376	-1 214 873	-1 214 873	-1 214 873
Toimintakate (SITOVA)	0	0	0	0	0	-578 540	-599 037	-599 037	-599 037

INVESTOINTIOHJELMA 2023–2026

		2 023	2 024	2 025	2 026
	Rahoitus yhteensä (brutto)	9 107 070	5 816 070	7 627 070	5 085 070
	Investointien rahoitusosuudet:	-	-	-	-
	Omaisuuksien myynti (tasearvot):				
	Investoinnit netto:	9 107 070	5 816 070	7 627 070	5 085 070

Rivi nro	Hanke KP	Kustannusarvio	2 023	2 024	2 025	2 026
MAA- JA VESIALUEET						
1	9020	Maan hankinta	400 000	100 000	100 000	100 000
2		Pohjakartan päivityksen aloittaminen	250 000	50 000	100 000	100 000
3	9025	Metsätilojen perusparantaminen	40 000	10 000	10 000	10 000
		Maa- ja vesialueet yhteensä:	160 000	210 000	210 000	110 000

TALONRAKENNUS						
4		E-P:n Hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt:				
5	9137	Terveyskeskus				
6	9154	Sanssinkoti / hammashoitola uudisrakennus	5 500 000	5 500 000		
7		*sanssinkoti sekä hammashoitola uudisrakennus.	5 500 000	X		
8	9060	Teollisuushalli 1 (entinen Tiklas)	570 000			570 000
9		*vesikattorakenteen uusiminen, halli	570 000			X
10	9396	Paloasema	150 000			150 000
11		*laajennus, varastoa lisää	150 000			X
		E-P:n Hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt yhteensä:	5 500 000	-	-	720 000

		Kasvatus-, ja opetustoimialan rakennushankkeet:				
12	9117	Aron päiväkotit	50 000	50 000		
13		*ilmanvaihdon jäähdytys	50 000	X		
14	9116	Päiväkotit Pikku-Äijä	85 000		85 000	
15		*ilmanvaihdon jäähdytys	85 000		X	
16	9213	Koulukeskus	570 000	45 000	525 000	
17		*yhteisko. opetuskeittiöiden keittiökaappien + koneiden uusiminen (-23 ja -24)	50 000	X	X	
18		*Koulukeskuksen parkkipaikan liittymän muutos, Oppitien puolella	20 000	X		
19		*varavoima-aggregaatti	500 000		X	
20	9220	Pukkilan koulu	243 000		243 000	
21		*piha-alueiden pintojen uusiminen ja maakellarin poisto	60 000		X	
22		*kameravalvonta	13 000		X	
23		*öljylämmityksen vaihtaminen, tilalle (hake- tai vesi-ilmalämpö)	170 000		X	
24	9242	Kainaston koulu	13 000		13 000	
25		*kameravalvonta	13 000		X	
26	9235	Hyypän koulu	20 000		20 000	
27		*eteisen laajennus	20 000		X	
28	9204	Aninkoulu (työllistämishanke)	1 060 000		150 000	150 000
29		*ison puolen rakennuksen peruskorjaus	810 000		X	X
30		*pikku puolen rakennuksen korjaus	250 000			
31	9280	Lukio (toisen asteen koulutus)	2 570 000	70 000	1 000 000	1 500 000
32		*peruskorjausten suunnittelutyöt (Ark. Rak. LVIA, Sähkö)	70 000	X		
33		*peruskorjaus	2 500 000		X	X
34	9327	Päntäneen koulu	378 000		43 000	335 000
35		*kameravalvonta	13 000		X	
36		*luokkatilojen lattiamattojen uusiminen	30 000		X	
37		*lähi liikuntakentän rakentaminen, hankkeelle haetaan valtionavustus	280 000			X
38		*piha-alueen järjestelyt, entinen neuvolan tontti	55 000			X
		Kasvatus- ja opetustoimialan hankkeet yhteensä:	165 000	2 079 000	1 650 000	485 000

		KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET					
78	9520	Päiväkoti Pikku-Äijän piha-alueiden peruskorjaus	150 000				150 000
79	9516	Pukkila, lähiliikuntakentän rakentaminen, haetaan valtionavustusta	300 000				300 000
80	9517	Kainasto, toiminnallinen parantaminen ulko-alueella, lähiliikunta-alue.	200 000				200 000
81	9519	Päntäneen jalkapallokentän peruskorjaus	90 000				90 000
82	9510	Vapaa-aikakeskusalue (ympäristö)	1 110 000	210 000	300 000	300 000	300 000
83	9515	Ulkoilureitit	300 000	150 000	50 000	50 000	50 000
84	9600	Katujen rakentaminen	1 950 000	450 000	500 000	500 000	500 000
85	9605	Katujen päällystäminen ja päällysteiden korjaus	680 000	170 000	170 000	170 000	170 000
86	9660	Elinkeino	150 000		150 000		
87		Muut pitkävaikutteiset menot					
88	9620	Puistojen rakentaminen	80 000	20 000	20 000	20 000	20 000
89	9640	Ympäristöhankkeet	750 000	150 000	200 000	200 000	200 000
90	9700	Tievalaistus	100 000	75 000	25 000		
		Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		1 225 000	1 415 000	1 240 000	1 980 000
		MUUT KONEET JA KALUSTOT					
91	9835	Kasvatus- ja opetustoimi palvelu; rakennushankkeisiin liittyvä irtain	30 000	30 000			
92		*esitysvalotaulu / esitystekniikan uusiminen alakoulun liikuntasaliin	30 000	X			
93	9840	Kasvatus- ja opetustoimi palvelun muu irtaimisto	120 000	30 000	30 000	30 000	30 000
94	9836	Hyvinvointipalvelun irtaimisto	120 000	30 000	30 000	30 000	30 000
95	9850	Teknisen palvelun toimiala irtaimistohankinnat	400 000	100 000	100 000	100 000	100 000
96		*laitehankintoja toimitila- sekä maanrakentamisen tarpeisiin	100 000	X	X	X	X
		Koneet ja kalusto yhteensä:		190 000	160 000	160 000	160 000
97	9880	Osakepääomaan					
98			-	-			
		Yhteensä:		-			
	9885	Suupohjan koulutuskuntayhtymä, VUOKSI, investointiosuus	428 280	107 070	107 070	107 070	107 070
		KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET					
99	9920	Viemäriverkostot	2 460 000	660 000	600 000	600 000	600 000
		Viemärilaitosinvestoinnit yhteensä:		660 000	600 000	600 000	600 000
		Kaikki investoinnit yhteensä, menot:		9 107 070	5 816 070	7 627 070	5 085 070

Investointihankkeiden perustelut 2023–2026

Maa- ja metsäalueet

Maan hankintaa varaudutaan.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	100 000 €
2024	100 000 €
2025	100 000 €
2026	100 000 €

Pohjakarttojen päivittäminen.

Kauhajoen kaupunki on laatinut sähköisen pohjakartan 2000-luvun alussa ja hankintaan kuului ensimmäisinä vuosina aineistopäivityksiä. Kartta laadittiin tuolloin vielä KKJ- järjestelmään, mutta sittemmin aineisto on muunnettu yleisellä muunnoksella Gk22-järjestelmään. Korkeusjärjestelmänä on yhä edelleen N60. Valtakunnallisesti kuitenkin käytetään jo N2000 järjestelmään. Pohjakartan karttakohteita on päivitetty joidenkin hankkeiden myötä, mutta ei kokonaisvaltaisesti. Vuonna 2023 Maanmittauslaitos ilmakuva ja laserkeilaa Kauhajoen keskustan alueella. Syntyvää materiaalia voidaan hyödyntää kaupungin pohjakartan päivittämisessä, mutta sen lisäksi tarvitaan myös maastomittauksia ja tietojen tarkistamista. Pohjakartta toimii pohjana kaikille suunnitelmille, joita maastossa tehdään mm. kaavoitus ja infrahankkeiden suunnitelmat. Pohjakartan puutteellisuus vaikeuttaa suunnitelmien tekoa.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	50 000 €
2024	100 000 €
2025	100 000 €
2026	0 €

Metsätilojen perusparantaminen

Kaupungin metsätilojen maanomistajakustannusosuudet, lähinnä ojitus- ja tiehankkeista aiheutuvat.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	10 000 €
2024	10 000 €
2025	10 000 €
2026	10 000 €

Rakennushankkeet

E-P:n Hyvinvointialueen käytössä olevat tilat

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue toimii Kauhajoen kaupungin omistamissa tiloissa vuokralla. Sote- kiinteistöjen tilatarpeiden kokonaistarkastelun perusteella tehdään hankepäätökset, missä laajuudessa ja millä tavalla hankkeita lähdetään toteuttamaan ja rahoittamaan.

Sanssin palvelukoti / hammashoitola uudisrakennus

Hankkeen viimeinen vaihe, uudisrakennuksen rakentaminen.

Kustannusarviot

- Sanssinkoti / hammashoitola uudisrakennuksen kustannusarvio 9 443 200 €.

Arvio ei sisällä irtokalustusta. Irtokalusteiden hankinta kuuluu E-P:n hyvinvointialueelle.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	5 500 000 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	0 €

Toimintakeskus (entinen teollisuushalli Tiklas)

Vesikattorakenteen uusimiseen tulee varautua lähivuosina.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	570 000 €

Paloasema

Palomiesten varustevalaston sekä vaatteiden vaihtotilan laajentaminen / rakentaminen. Nykyisellään vaatteiden vaihtotilassa on turvallisuusriski koska vaatteiden vaihto tapahtuu paloautojen takana.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

2023	0 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	150 000 €

Kasvatus-, ja opetustoimialan kohteet**Aron päiväkoti**

Päiväkotiin esitetään ilmanvaihdon jäähdytysjärjestelmän hankkimista.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	50 000 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	0 €

Päiväkoti Pikku-Äijä

Päiväkotiin esitetään ilmanvaihdon jäähdytysjärjestelmän hankkimista.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	85 000 €
2025	0 €
2026	0 €

Kauhajoen koulukeskus**Yhteiskoulun opetuskeittiöiden (2kpl.) keittiökaapistojen ja koneiden uusiminen**

Opetuskeittiöiden kaapistot alkavat olla huonokuntoisia ja koneiden osalta käyttöiän loppupuolella. Lisäksi koneiden sijoittelut tarvitsevat parannusta. Esitetään kyseisten kahden keittiön kaappien ja laitteiden uusimista vuosille 2023 ja 2024. (1 keittiö/vuosi)

Koulukeskuksen parkkipaikan liittymän muutos. Oppitien puolella.

Koulukuljetusten ja koululaisten saattoliikenteen toiminnan yhteensovittamiseksi pihan ajojärjestelyjä muutetaan sujuvammaksi. Ajojärjestelyissä huomioidaan lisääntynyt saattoliikenne sekä koulukuljetusten suurempi kalustokoko. Piha muutos toteutetaan yhtä aikaa Oppitien sulkemisen ja Järvilehdontien rakentamisen kanssa.

Varavoimalaitos

Kriisivalmiuden parantamiseksi ehdotetaan varavoima aggregaatin rakentamista. Aggregaatti mitoitetaan koko koulun sähköntarpeita ajatellen. Hankkeesta on laadittu suunnitelmat 2017, varavoiman tehon tarve 700 kVA.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	45 000 €
2024	525 000 €
2025	0 €
2026	0 €

Pukkilan koulu

Koulun piha-alueen pinnat ovat huonossa kunnossa. Pintojen uusiminen sekä tarpeetomana olevan maakellarin poisto.

Rakennuksen turvaamiseksi ja riskien vähentämiseksi ulkoalueiden ja sisäänkäyntiovien valvontaan esitetään kameravalvontajärjestelmän rakentamista.

Öljylämmityksistä luopumista on yleisesti esitetty myös valtionkin taholta. Lämmitysmuodon vaihtamiseen olisi myös haettavissa valtiontukea maksimissaan 25 % kustannuksista.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	243 000 €
2025	0 €
2026	0 €

Kainaston koulu

Rakennuksen turvaamiseksi ja riskien vähentämiseksi ulkoalueiden ja sisäänkäyntiovien valvontaan esitetään kameravalvontajärjestelmän rakentamista.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	13 000 €
2025	0 €
2026	0 €

Hyypän koulu

Koululla tarve eteistilan pienimuotoiselle laajennuksella, samalla inva-luiska muokattava / uusittava nyky määräykset täyttäväksi.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	20 000 €
2025	0 €
2026	0 €

Aninkoulu (iso ja pieni rakennus)

Aninkoulun ison rakennuksen peruskorjaus on ajatuksena toteuttaa työllisyys määräraha hankkeena.

Työkohteeseen on mahdollista työllistää palkkatuella työttömiä henkilöitä, näin heillä olisi mahdollisuus ylläpitää ja kartuttaa työkokemustaan, tämä mahdollisesti parantaisi myös työllistymismahdollisuuksiaan jatkossa.

Kohteessa on mahdollista työllistää työttömiä henkilöitä kuntouttavan työtoiminnan ja työkokeilun avulla. Ko. toimenpiteet ovat työnantajalle maksuttomia. (Kuntouttavasta työtoiminnasta kaupunki saa ELY-keskuksesta korvauksen 10,09 € / pv / hlö.) Kuntouttavan työtoiminnan jaksojen aloitukset on mahdollista toteuttaa non-stop-periaatteella, eli työtoiminnan jakson voi aloittaa kukin henkilö omaan tilanteeseensa sopivalla hetkellä ja pidempään kuntouttavassa työtoiminnassa olleet, riittävän osaamisen omaavat henkilöt voivat tarvittaessa toimia työnjohtajan apuohjaajana ja uusien työtoimintaan tulevien henkilöiden perehdyttäjänä. Koska työaika kuntouttavassa työtoiminnassa ja työkokeilussa ei ole kokoaikainen, on kohteesta mahdollista tarjota tehtäviä useille eri henkilöille.

Erilaisten työllistämisvaihtoehtojen myötä on mahdollista työllistää Kelan maksulistalla olevia henkilöitä, näin ollen kunnan valtiolle takaisin maksettava työmarkkinatuen kuntasuus pienenee.

Kohteen työtehtävistä on mahdollista tarjota lisätöitä osa-aikaista työtä tekeville työnhakija-asiakkaille, jotka eivät (osa-aikaisen työn vuoksi) ole useiden TE-toimiston palveluiden piirissä. Tällä tavalla voidaan edesauttaa henkilöiden tilanteita kasvattamalla heidän viikoittainen työaikansa sellaiseksi, että työssäoloehto kertyy, tämä taas mahdollista riittävän työssäolon jälkeen työntekijöille mahdollisen työttömyyden koittaessa ansiosidonnaisen päivärahan tai Kelan peruspäivärahan.

Kohteessa voidaan tarjota tekemistä nuorille, jotka eivät välttämättä tällä hetkellä ole täysin työkuntoisia, mutta tarvitsevat ja kaipaavat jotakin tekemistä, näin voidaan tukea nuoria.

Työmaan työnjohto sekä työntekijät olisivat palkkatukeen oikeuttavia työntekijöitä, jolloin on saatavissa osa palkkauskustannuksista ELY-keskuksesta. Työnjohtajan on oltava paikalla ja käytettävissä koko ajan ja hänen on kyettävä neuvomaan tekijöitä tarkasti ja ohjeistamaan työtehtävissä yksityiskohtaisesti. Lisäksi on huomioitava, ettei kuntouttavan työtoiminnan ja työkokeilun jaksoilla olevia henkilöitä saa jättää yksin.

Hanke- ja esisuunnitelman laatimisen jälkeen aloitetaan varsinainen suunnittelu, purkutöitä voidaan toteuttaa jo varhaisessa vaiheessa ennen suunnittelua. Varsinainen rakentaminen aloitetaan suunnittelun valmistuttua. Rakennuksen lopullinen käyttötarkoitus on valmistuttuaan olla kasvatus-, opetus- tai hyvinvointi palvelujen toimialojen tarpeisiin.

Kustannusarvio tarkentuu, kun rakennuksen käyttötarkoitus / peruskorjauksen laajuus / laatu on selvitetty.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	150 000 €
2025	150 000 €
2026	150 000 €

Lukio / (toisen asteen koulutus)

Erityisesti lukion korkea ja vanhempi luokkaosa odottaa peruskorjausta, rakennuksen ns. Luokkaosa on jo ylittänyt peruskorjausiän. Vuodelle 2023 esitetään 70 000 euron varausta, hanke- ja esisuunnitelmien sekä peruskorjaussuunnitelmien tekoon ja peruskorjaustyöt vuosille 2024-2025.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	70 000 €
2024	1 000 000 €
2025	1 500 000 €
2026	0 €

Päntäneen koulu

Esitetään kameravalvontajärjestelmää, rakennuksen valvonnan turvaamiseksi ja riskien vähentämiseksi, ulkoalueiden ja sisäänkäyntiovien kameravalvonta on syytä pitää laadukkaana ja tarkoituksenmukaisena.

Luokkatilojen lattiamatot ovat menneet vuosien saatossa esteettisesti varsin huonoon kuntoon ja alkavat myös olla elinkaarensa päässä.

Päntäneen koulun viereiseltä tontilta on purettu vanha neuvolarakennus v. 2016, tonttia on tarkoituksenmukaista hyödyntää koulun tarpeisiin. Koulun piha-alue on nykyisellään leikkialueeltaan ahdas ja autojen paikoitus sekä autoliikenne osittain oppilaiden leikki-alueella, joten nykytilanteessa on iso turvallisuusriski olemassa. Koulun piha-alueelle on tarkoitus rakentaa ns. autoton aidattu lähiliikuntapaikka-alue, viereiselle tontille (entinen neuvolan tontti) ohjataan kaikki autoliikenne mm. oppilaskuljetukset sekä autopaiikat. Tällä ratkaisulla parannetaan alueen turvallisuutta huomattavasti, sekä saatetaan

piha-alue nykyaikaiseksi koulun tarpeisiin liikuntaa edistäväksi sekä koko kyläyhteisöä hyödyntäväksi aktiivikentäksi.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	43 000 €
2025	0 €
2026	335 000 €

Kasvatus-, opetuspalvelujen toimiala irtaimisto

- Muu irtaimistohankinta 30 000 € / vuosi
- Esitysvalotaulu / esitystekniikan uusiminen koulukeskuksen alakoulun liikuntahalliin. 30 000 €

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	60 000 €
2024	30 000 €
2025	30 000 €
2026	30 000 €

Hyvinvointipalvelu toimialan kohteet**Sanssin kulttuuritalo****Terijoen siipi**

Yläkerran luokkien kunnostukseen tulee varautua tulevina vuosina.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	0 €
2025	170 000 €
2026	0 €

Kirjastotalo

Kirjastotalon ilmanvaihdon uusimiseen ja ilmanvaihtokonehuoneen laajennukseen sekä kattorakenteen uusimiseen varauduttava tulevina vuosina. Panula-opiston käytävien sisäkattojen ja niiden valaistuksen uusiminen.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	45 000 €
2025	500 000 €
2026	0 €

Uimahalli / urheilutalo (virkku):

Urheilutalon ilmanvaihtokoneiden uusiminen energiatehokkaimmiksi sekä nykyvaatimuksia vastaavaksi, koneet ovat alkuperäiset eivätkä vastaa nykypäivän vaatimuksia. IV-konehuoneen laajennus on toteutettava hankkeen yhteydessä, laajennus tehtävä vesikaton päälle.

Uimahallin hissi on tekniikan ja käyttövuosien johdosta uusimisen tarpeessa.

Uimahallin ison altaan ja vedenkäsittelylaitteistoiden sekä pintojen peruskorjaus.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	710 000 €
2024	0 €
2025	2 500 000 €
2026	0 €

Vapaa-aikakeskusalue

Vapaa-aika alue:

- Sosiaalityötilarakennuksen ja kaluston huoltotilojen rakentaminen

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	550 000 €
2025	0 €
2026	0 €

Hyvinvointi palvelutoimialan irtaimisto:

- Hyvinvointi palvelujen irtaimisto 30 000 € / vuosi
- Vapaa-aikatoimen pienhankkeet 30 000 € / vuosi
- Päntäneen urheilukentän huoltorakennuksen peruskorjaus

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	60 000 €
2024	60 000 €
2025	60 000 €
2026	165 000 €

Teknisten palvelujen toimiala**Kaupungintalon korjaustyöt**

Aulatilojen ikkunoiden idänsivunpuoleisten ja käytävien pohjoispäädyn ikkunoiden uusiminen.

Valtuustosalin akustiikan parantaminen (lattia / seinäpinnat)

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	35 000 €
2024	60 000 €
2025	0 €
2026	0 €

Keskusvarasto

Varastokatoksen rakentaminen.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

2023	0 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	57 000 €

Linja-autoasema, kiinteistö

Keittiötilat ovat peruskorjauksen tarpeessa. Linja-autoaseman etelänpuolen ikkunat sekä ikkunoiden alapuolinen seinärunko on uusimisen tarpeessa. Ilmanvaihtokoneiston uusiminen energiatehokkaammaksi ja nykyvaatimuksia vastaavaksi sekä konehuoneen laajennus. Pihan uudelleenrakentaminen.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

2023	0 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	501 000 €

Aravatalo kiinteistö

Varaudutaan huoneistojen kunnostuksiin, keittiö sekä WC- ja pesutiloissa 15 000 € / vuosi.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

2023	15 000 €
2024	15 000 €
2025	15 000 €
2026	15 000 €

Rewellin kiinteistö

Kiinteistön lämpö- ja vesiputkistot ovat uusimisen tarpeessa sekä syöksytorvista tuleville sadevesille sadevesikaivojen rakentaminen. Salaojitus ja patolevytys.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

2023	0 €
2024	100 000 €
2025	90 000 €
2026	0 €

Kiinteistöjen energiatalouden parantaminen

Kasvavissa kiinteistöjen energiakustannuksissa kiinnitetään huomiota rakennuksien energiakulutuksen säästötoimenpiteisiin. Toteutettavia toimenpiteitä ovat mm. valaistuksen ohjauksia, kiinteistöautomaatiikan nykyaikaistamista ym. vastaavia toimenpiteitä, jotka edesauttavat pienentämään kasvavia energiakustannuksia.

Toimenpiteet pyritään kohdentamaan pääsääntöisesti suuria energiatarpeita käyttäviin kiinteistöihin. Vuodelle 2023 led-valaistus mm. Yhteiskoulun piha-alueen katoksiin.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

2023	70 000 €
2024	70 000 €

2025	70 000 €
2026	70 000 €

Opintola

Kiinteistön lämpöputkistot ovat uusimisen tarpeessa.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

2023	0 €
2024	0 €
2025	140 000 €
2026	0 €

Teknisen toimialapalvelujen pienhankkeet

Rakennusten ennalta arvaamattomiin korjauksiin varaudutaan, korjaustoimenpiteet toteutetaan teknisen johtajan päätöksellä. Määrärahan varaus mahdollistaa nopean reagoinnin mahdollisten vahinkojen tai muiden vastaavien korjaustoimenpiteiden toteuttamiseen.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

2023	100 000 €
2024	100 000 €
2025	100 000 €
2026	100 000 €

Punainen tupa (Sanssinkartanon vieressä)

Peruskorjaustoimenpiteitä tulevaa Geopark-keskusta varten. mm. Ikkunoiden ja ilmanvaihdon uusiminen sekä sisätilamuutoksia. Haetaan hankkeeseen mahdollisesti saatavilla olevia avustuksia.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	100 000 €
2024	150 000 €
2025	0 €
2026	0 €

Hämes-Havunen

Hämes-Havusen rakennukset ovat kunnostuksen tarpeessa aitta- ja tallirakennukset, jotka ovat liian alhaalla maan pintaan nähden. Kiinteistömiljöön ja kiinteistöjen kunnossapito tarvitsee vuosittaisia korjaustoimenpiteitä, ulkorakennusten nostoja ylemmäksi, sisäpihan maaperärakenteiden uusimista ja tulevana vuosina myös ulkorakennusten vesikatteiden uusimiseen tulee varautua. 45 000 € / vuosi. Sisäpiha-alueiden sadevesiviemäröinnit ja maaperän muotoilut on tehtävä ennen kuin rakennuksia voidaan nostaa.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	125 000 €
2025	45 000 €
2026	45 000 €

Nummijärven leirintäalue (rak. korjauksia)

Nummijärven leirintäalueen neljän mökin minikeittiöt uusittava ja rantasaunaan kohdistuvat pienet peruskorjaustoimenpiteet.

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	40 000 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	0 €

Teknisen toimialan palvelun irtaimisto

Määräraha on teknisen osaston perustoimintojen välttämättömiin laite- ja varustehankintoihin toimitila- sekä maanrakentamisen tarpeisiin.

Toimitilapalvelujen eri kiinteistöjen kiinteistönhoito-, ruokahuolto- ja siivoustehtävien hoitamiseksi tarvittava laite- ja varustehankintojen määrärahavaraukset ovat teknisen lautakunnan vastuulla.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

2023	100 000 €
2024	100 000 €
2025	100 000 €
2026	100 000 €

Kiinteät rakenteet ja laitteet**Päiväkoti Pikku-Äijä**

Piha-alueiden peruskorjaus edessä lähivuosina

Kaupunginhallituksen ehdotus

2023	0 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	150 000 €

Pukkilan koulu, lähiliikuntakentän rakentaminen, haetaan valtionavustusta

Rakennetaan lähiliikuntakenttä koulun kentälle

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	0 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	300 000 €

Kainaston koulu, lähiliikuntakentän rakentaminen, haetaan valtionavustusta

Rakennetaan lähiliikuntakenttä koulun kentälle

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	0 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	200 000 €

Päntäneen jalkapallokentän peruskorjaus

Peruskorjataan Päntäneen jalkapallokenttä

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	0 €
2024	0 €
2025	0 €
2026	90 000 €

Vapaa-aikakeskusalue (ympäristö)

Rakennetaan lähiliikuntakenttä koulun kentälle

- Kenttävarusteiden uusinta
- Vapaa-aikakeskusalueen kokonaissuunnitelma
- Yleisurheilukentän katsomon uusiminen (ei katosta)
- Pysäköintialueen rakentaminen (Kenttätie)
- Pesäpallokentän pinnan uusiminen sekä peräkentän pohjien korjaus
- Jäähdytetyn luistelukaukalon peruskorjaus (kenttä + koneisto)
- Piha-alueen peruskorjaus
- Urheilukeskuksen kuulusjärjestelmän uusiminen
- Virallinen jalkapallokenttä tekonurmella
- Kastelujärjestelmän rakentaminen kenttien kasteluun
- Kuntoradan uudelleen sijoittaminen

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	210 000 €
2024	300 000 €
2025	300 000 €
2026	300 000 €

Ulkoilureitit

Peruskorjataan Sotkan valaistuja pururatojen valaistusta. Valaistus ei täytä sähköturvallisuusvaatimuksia. Kunnostetaan lumetusjärjestelmää parantamaan kasalle tykitystä.

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	150 000 €
2024	50 000 €
2025	50 000 €
2026	50 000 €

Katujen rakentaminen

Katujen rakentamiseen on sisällytetty joka vuosi osa perusparantamista. Näin saadaan pitkällä tähtäimellä parannettua katuverkoston kuntoa ja liikenneolosuhteita. Perusparannuskohteet perustuvat tehtyyn katujen kuntotutkimukseen. Seuraavaksi merkittävin perusparannuskohde on Lellavantie.

Rakennetaan Järvilehdontie ja osa Opettajantiestä (ns. Ammattikoulun pellon kohtaan). Uudet kadut palvelevat Koulukeskuksen ja Vuoksen uusia liikennejärjestelyjä. Uusien katujen rakentamisen jälkeen Oppitien katkaisu toteutetaan niin että kyseinen katu palvelee ainoastaan koulukeskusta. Järvilehdontien kautta ohjataan Vuoksen liikenne. Uudet liikennejärjestelyt ovat lähteneet liikkeelle alueen toimijoiden ja alueen käyttäjien liikenneturvallisuusongelmista. Järvilehdontie ja Opettajantie nivoutuvat tiiviisti uuden Sanssin palvelukoti / hammashoitola uudisrakennuksen liikennejärjestelyihin. Opettajantien osuus, joka sijaitsee tällä hetkellä Vuoksen pihassa, voidaan toteuttaa tulevina vuosina, kun kiertotie mahdollisuudet alueella ovat valmiina. Vuoksi pystyy uusien katu-yhteyksien ansioista toteuttamaan kiinteistöllään uusia varastointirakentamistarpeita.

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	450 000 €
2024	500 000 €
2025	500 000 €
2026	500 000 €

Katujen päällystäminen ja päällysteiden korjaus

Varataan määräraha päällystysosuuteen, kun asukkaat päällystävät asutokatunsa teknisen lautakunnan päättämän periaatteen mukaisesti. Päällystetään katuja, joiden päällyste purkautuu muodostaen herkästi ajoradalle vaarallisia kuoppia sekä kevyenliikenteenväyliä, joiden päällysteen railot ja muu rikkoutuminen aiheuttaa kaatumisvaaroja ja talvella liukastumisia pinnan kaltevuuksien muutosten takia. Määrärahaa varataan päällysteiden peruskorjauksiin eri kohteisiin.

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	170 000 €
2024	170 000 €
2025	170 000 €
2026	170 000 €

Elinkeino hankkeiden rakentaminen

ProModuls varastopihan päällystäminen

Kaupunginhallituksen ehdotus:

2023	0 €
2024	150 000 €
2025	0 €
2026	0 €

Puistojen rakentaminen

Peruskorjataan huonokuntoisia puistoja ja leikkikenttiä ja uusitaan niiden huonokuntoisia kalusteita.

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	20 000 €
2024	20 000 €
2025	20 000 €
2026	20 000 €

Ympäristöhankkeet

Ympäristöhankkeisiin varataan määräraha Männikön kuntoilulaitteiden rakentamiseen. Aloitetaan matonpesupaikkojen peruskorjaus (Filppula).

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	150 000 €
2024	200 000 €
2025	200 000 €
2026	200 000 €

Tievalaistus

Rakennetaan uudelle Järvilehdontielle ja Opettajantielle katuvalaistus.

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	75 000 €
2024	25 000 €
2025	0 €
2026	0 €

Suupohjan koulutuskuntayhtymä VUOKSI

Suupohjan Koulutuskuntayhtymän perussopimuksen 20 §:n mukaisesti jäsenkuntien investointiosuudet määräytyvät jäsenkuntien peruspääomaosuusiensuhteessa. Kauhajoen Kaupungin osuus Suupohjan Koulutuskuntayhtymän peruspääomasta on 53 %, jolloin Kauhajoen Kaupungin osuus oman pääoman sijoituksena investointien toteuttamiseen on 107 070 € / vuosi.

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	107 070 €
2024	107 070 €
2025	107 070 €
2026	107 070 €

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Viemäriverkostot

Viemäri verkoston vuotovesien vähentämiseksi laajennetaan hulevesiverkostoa. Vanhoilla alueilla on paljon vielä kiinteistöjä, jotka ovat liittäneet salaoja- ja kattovesiä jätevesiviemäriverkoston. Näille kiinteistöille tulee olla mahdollisuus eriyttää perus- ja hulevedet jätevedestä ja johtaa ne hulevesiverkoston. Tarkoituksena keskittyä erityisesti Kauhajoen Vesihuollon kesällä 2016 toteuttamien viemäreiden savutusten kautta selville tulleiden ongelmakohtien ratkaisemiseen.

Jätevesiviemäröinnin uutta runkolinjaa rakennetaan Vesihuolto Oy:n kanssa yhteistyössä Rahikkatien itäpuolelle. Uusi runkolinja mahdollistaa olemassa olevien runkolinjojen saneeraamisen kaivamatta, minkä lisäksi olemassa olevat pumppaamot pystyvät palvelemaan pidempään ilman merkittäviä peruskorjauksia. Runkolinjaa rakennetaan yhteistyössä usean eri vuoden aikana. Vuonna 2023 tarkoituksena rakentaa Kauhajoen Vesihuolto Oy:lle kriittisin väli Lustilantie – Lellavantie.

Kaupunginhallituksen esitys:

2023	660 000 €
2024	600 000 €
2025	600 000 €
2026	600 000 €

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUOSILLE 2023–2026

Työpaikan henkilöstösuunnittelu perustuu toimintaympäristön tarkasteluun, asetettujen tavoitteiden vaatimaan resursointiin ja talouteen. Henkilöstösuunnittelun lakisääteisiin velvoitteisiin lukeutuvat muun muassa seuraavat työpaikalle laadittavat suunnitelmat

- henkilöstö- ja koulutussuunnitelma
- tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- työterveyshuollon toimintasuunnitelma
- päihdeohjelma
- työsuojelun toimintaohjelma

Talousarvion henkilöstösuunnitelmassa tarkastellaan henkilöstön nykytilaa sekä sen riittävyyttä huomioiden tulevat suunnitelmavuodet. Hyvällä henkilöstösuunnittelulla pyritään varautumaan henkilöstön eläköitymiseen osaamisen siirtämisen kautta (ns. hiljaisen tiedon siirtyminen) sekä varmistetaan henkilöstön jaksaminen erilaisin tukitoimin.

Talousarviovuosi 2023 tulee olemaan taloudellisesti haastava ja toimintojen järjestämisen keinoja tulee tarkastella muun muassa palveluverkkoselvityksen kautta. Talousarviossa ei ole kuitenkaan suunniteltu henkilöstöön kohdistuvia säästötoimenpiteitä vaan koronavuosien jäljiltä henkilökunnan jaksamisesta ja hyvinvoinnista tulee huolehtia.

Kunta-ala saavutti pitkien neuvotteluiden jälkeen kesäkuussa neuvottelutuloksen ja uudet työ- ja virkaehtosopimukset astuivat voimaan muiden kuin SOTE -sopimuksen osalta 1.6.2022 alkaen. Palkankorotusten vaikutusten laskettiin Kunta- ja hyvinvointialojen työnantajien mukaan olevan vuonna 2022 noin 1,76% ja talousarviovuodelle 2023 noin 3%. Talousarviossa palkankorotuksiin on varattu esitetty 3%.

Vuonna 2023 panostetaan työkykyä ylläpitävään toimintaan. Tämän tueksi jatketaan muun muassa Paree-toimintamallia ja henkilöstön liikunta- ja kulttuuriseteleiden antamista (3 x 10 €/hlö). Seteleitä on lunastettu 656 kpl 25.10.2022 mennessä. Määrä on edellisvuoteen verrattaessa noin kaksinkertainen. Kiitoksena korona-ajan joustoista työntekijöille jaettiin vuoden 2021 aikana ylimääräinen 30 euron arvoinen tyky-seteli, joka tuli käyttöä 30.6.2022 mennessä.

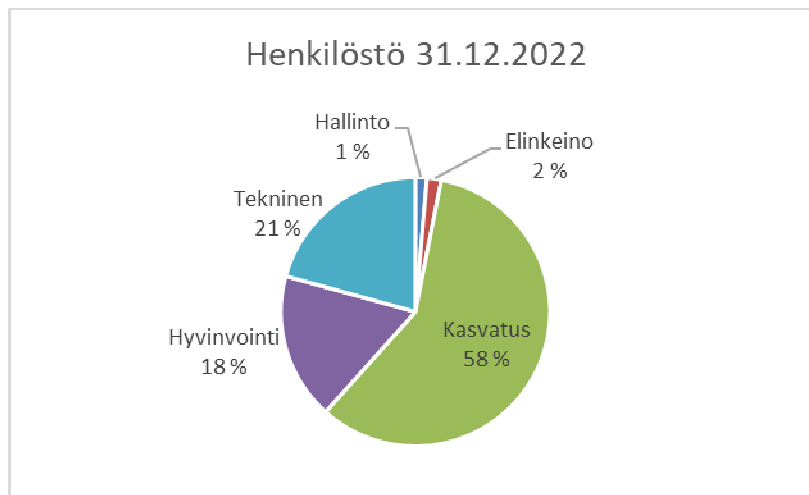
Osana henkilöstön hyvinvointia tukevaa toimintaa, vuoden 2022 aikana käynnistettiin selvitys henkilökunnan työsuhteydpyörien hankinnasta. Henkilöstöhallinto neuvotteli alustavasti kolmen palvelutuottajan kanssa mahdollisista toteutustavoista. Henkilökunnalle toteutettiin kysely, jossa 200 vastaajasta 156 oli kiinnostunut työsuhteydpyörien hankinnasta. Talousarviovalmistelussa varataan 15 000 euron määräraha ja kilpailutus palveluntuottajasta käynnistetään alkuvuodesta 2023.

Kauhajoen kaupungilla on koko kaupunkia koskettava tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (kvalt. 15.11.2021 §97), jonka tueksi on henkilöstöhallinnon toimesta valmisteltu henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Suunnitelma valmistunee vuoden 2023 alkuun mennessä. Ajankohtaisia muita valmistelun alla olevia henkilöstön työssä jaksamisen suunnitelmia ovat muun muassa varhaisen tuen malli sekä työkaarimalli.

Johtoryhmä harkitsee vapautuvien virkojen ja toimien täytöt. Tapauskohtaisesti tutkitaan, voidaan-ko vapautuvat tehtävät täyttää sisäisesti. Lisäksi tulee pohtia, onko tarkoituksenmukaista täyttää avoin tehtävä samalla nimikkeellä vai palvelisiko organisaation todellisia tarpeita muunlainen tehtävä. Sijaiskuluja pyritään vähentämään rajoittamalla sijaisten palkkaamista erityisesti 1–3 päivän poissaoloissa ja käyttämään olemassa olevaa henkilökuntaa tarpeen mukaan.

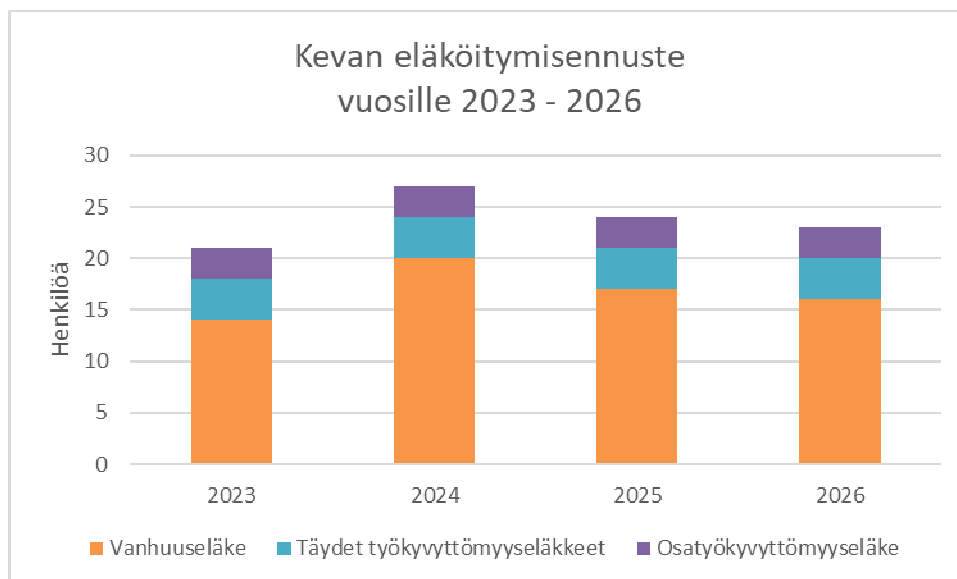
Kauhajoen kaupungin palveluksessa on arviolta 584 (620/vuonna 2021) henkilöä 31.12.2022. Vakinaisia työntekijöitä on 410 (464). Määräaikaisia työntekijöitä on yhteensä 174 (156) henkilöä, joista kansalaisopiston tuntiopettajia on 55, sijaisia 51, palkkatuella palkattuja 13, oppisopimussuhteisia 2 ja muita määräaikaisia työntekijöitä 53. Osa kansalaisopiston tuntiopettajista toimii kaupungin muissa tehtävissä vakituisesti, jolloin heitä ei ole laskettu määräaikaisiin mukaan.

Henkilöstömäärältään suurin on kasvatus- ja opetuspalvelut 58%, toiseksi suurimpana tekniset palvelut 21%, hyvinvointipalvelut 18%, elinkeinopalvelut 2% ja hallintopalvelut 1% henkilöstöstä. Henkilöstömäärät, niiden lisäykset ja vähennykset on laskettu yleisesti 31.12. tilanteen mukaan.

Eläköityminen

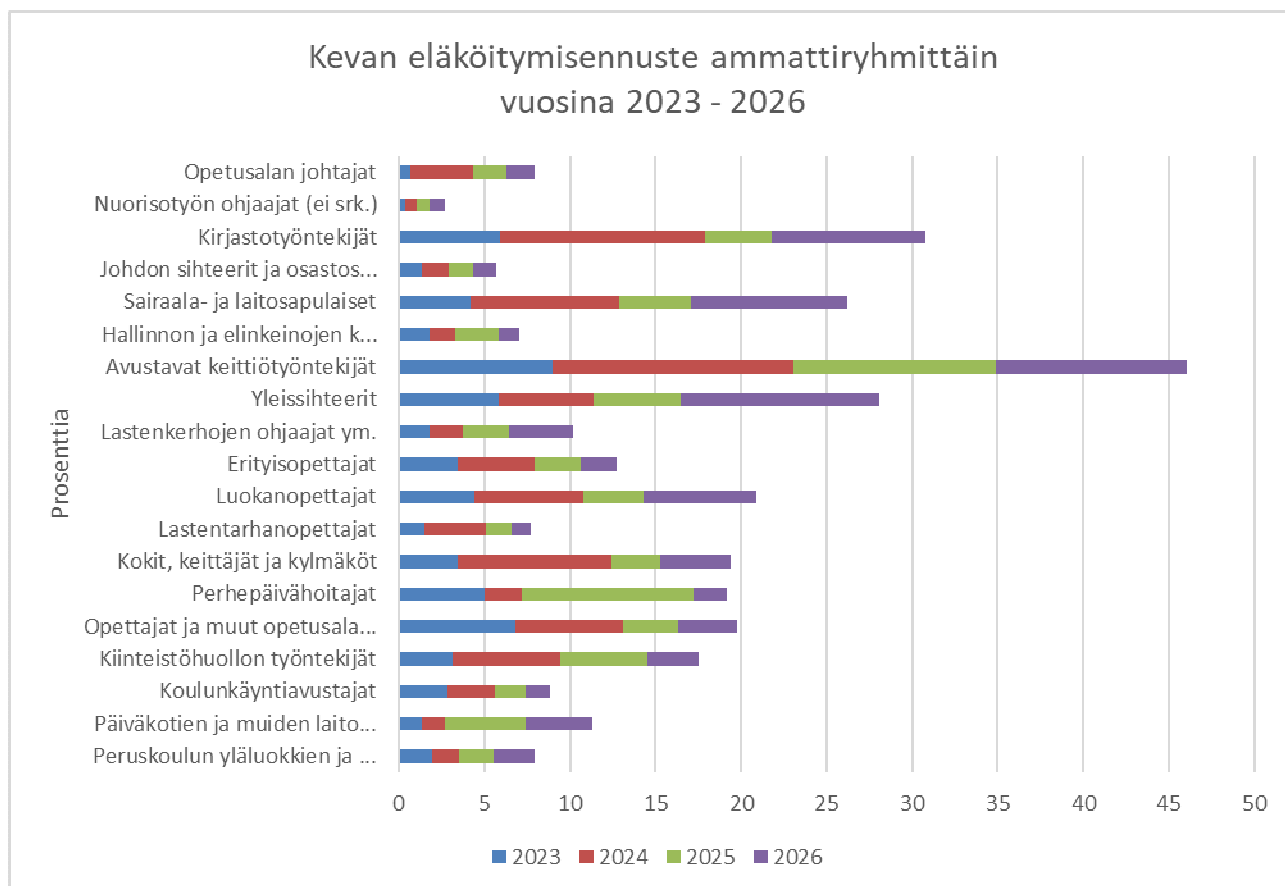
Kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön eläköitymisennuste vuosina 2023 – 2026 (Keva):

Henkilöstösuunnitelman vuosi 2024 näyttäisi eläköityvien osalta olevan selkeästi muita vuosia korkeampi. Toisaalta, eläköitymisennuste noudattaa jo hyvin vakiintunutta vuosittain eläköityvien määrää. Merkittävän suuriin henkilöstön vaihtuvuuksiin tulee havahtua hyvissä ajoin ja varmistaa mm. hiljaisen tiedon siirtyminen uusille tekijöille.

Työkyvyttömyyseläkemaksujen osuus palkkasummastamme on verrokkikuntiin nähden selkeästi korkeampi. Henkilökunnan työssä jaksamista tuleekin tukea erilaisin ennaltaehkäisevin keinoin.

Eläköitymisennuste ammattiryhmittäin vuosina 2023–2026 (Keva):

Tarkasteltaessa eläköityvien määrää henkilöstösuunnitelmavuosien aikana ammattiryhmittäin saadaan selville, miten suuri osa palveluksessamme olevasta ammattiryhmästä on suunnitelmavuosien aikana arviolta jäämässä eläkkeelle.

Huomioita henkilöstöstä talousarviovuodelle 2023

Talousarviovuoden 2023 alussa kaupungin henkilöstöstä noin 20 henkilöä siirtyi Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Vastaavasti 15 henkilöä siirtyy vuoden 2023 alussa Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän palveluksesta Kauhajoen kaupungille, kun Kauhajoki alkaa tuottaa ympäristöpalveluita Suupohjan alueella isäntäkuntamallin mukaisesti. Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymästä Kauhajoen kaupungille siirtyy myös työsuojelupäällikkö.

Osana henkilöstön työhyvinvointia vuoden 2022 aikana kartoitettiin työntekijöiden kiinnostusta työsuhteiden kypymyksen hankinnasta sekä käytiin alustavia keskusteluita eri palveluntuottajien kanssa. Talousarviossa on tehty varaus kilpailutuksen käynnistämiseksi.

Kauhajoen kaupunki					
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2023 - 2026					
	Vakinainen henkilöstö 31.12.2022	Muutos TA 2023	Vakinainen henkilöstö 31.12.2023 (arvio)	Muutos TS 2024	Muutos TS 2025
HALLINTOPALVELUT					
Kaupunginjohtaja	1		1		
Hallintojohtaja	1		1		
Työsuojelupäällikkö		1	1		
Toimialasihteeri	1		1		
Arkistosihteeri	1		1		
Talous- ja hallintosihteeri	1		1		
Henkilöstösihteeri	1		1		
Toimistosihteeri	1	0,5	1,5		
Hallintopalvelut yhteensä	7		8,5		
ELINKEINOPALVELUT					
Kehittämispäällikkö	0,5		0,5		
Elinkeinoasiamies	1		1		
Markkinointi- ja tapahtumakoordinaattori	1		1		
Maaseutupäällikkö	1		1		
Maaseutusihteeri	3		3		
Toimistosihteeri		0,5	0,5		
Viestinnän asiantuntija		1	1		
Palvelusihteeri	2		2		
Elinkeinopalvelut yhteensä	8,5	1,5	10		
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT					
Kasvatus- ja opetusjohtaja	1		1		
Varhaiskasvatusjohtaja	1		1		
Varhaiskasvatuksen alue-esimies	3	-3	0		
Päiväkodin johtaja	3		3		
Perhepäivähoidon ohjaaja	1		1		
Toimistosihteeri	3		3		
Toimialasihteeri	0,7		0,7		
Perhepäivähoitaja	15		15		
Ryhmäperhepäivähoitaja	4		4		
Varhaiskasvatuksen avustaja	9		9		
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	4		4		
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	43		43		
Varhaiskasvatuksen opettaja	21		21		

Perusopetuksen rehtori	3		3		
Apulaisrehtori	1		1		
Koulusihteeri	3		3		
Koulukuraattori	5	-5	0		
Perusopetuksen luokanopettaja	44		44		
Perusopetuksen lehtori	27		27		
Perusopetuksen ja lukion lehtori	1		1		
Tuntiopettaja (päätoiminen)	13		13		
Esiluokan opettaja	1		1		
Erityisluokanopettaja	5		5		
Erityisopettaja, peruskoulu	8		8		
Lukion rehtori	1		1		
Lukiokoulutuksen lehtori	11		11		
Peruskoulun oppilaanohjaaja	2		2		
Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja	4		4		
Koulunkäyntiohjaaja	16		16		
Koulunk.ohj. aamu- ja iltapäivätoim.ohj.	9		9		
Koulunkäyntiohj-iltapäivätoiminnanohj.	1		1		
Kasvatus- ja opetuspalvelut yhteensä	263,7	-8	255,7	0	0
HYVINVOINTIPALVELUT					
Hyvinvointijohtaja	1		1		
Opistojen rehtori	1		1		
Toimialasihteeri	0,3		0,3		
Opistos sihteeri	2		2		
Tuntiopettaja (päätoiminen)	5		5		
Tuntiopettaja	1		1		
Musiikkikoulun opettaja	3		3		
Musiikkiopiston opettaja	1		1		
Musiikkioppilaitoksen opettaja	1		1		
Viulunsoiton opettaja	1		1		
Kansalaisopiston opettaja	2		2		
Kirjastovirkailija	6,5		6,5		
Nuorisotyön koordinaattori	1		1		
Erityisnuorisotyöntekijä	1		1		
Etsivä nuorisotyöntekijä	2		2		
Nuoriso-ohjaaja	2		2		
Palvelupisteen hoitaja	1		1		
Erityisliikuntakoordinaattori	1		1		
Liikuntakoordinaattori	1		1		
Liikunnanohjaaja	1		1		
Hyvinvointiohjaaja	1		1		
Uinninvalvoja	1		1		
Kulttuuritalon vastaava	1		1		
Viestintä- ja kulttuurikoordinaattori	1		1		
Hyvinvointipalvelut yhteensä	38,8	0	38,8	0	0

TEKNISET PALVELUT					
Tekninen johtaja	1		1		
Kiinteistöpäällikkö	1		1		
Kunnossapitopäällikkö	1		1		
Ruokapalvelupäällikkö	1		1		
Kunnallistekniikan työnjohtaja	2		2		
Siivoustyönjohtaja	1		1		
Ravitsemustyönjohtaja	2	-1	1		
Työnjohtaja	1		1		
Suunnittelija	1		1		
Toimialasihteeri	1		1		
Asuntosihtööri	1		1		
Palvelusihhteeri	1		1		
Toimistosihhteeri	1		1		
Rakennustarkastaja	2		2		
Valvoja	1		1		
Hallimestari	1		1		
Kaavasuunnittelija	1		1		
Kaavoittaja	0,5		0,5		
Kiinteistönhoitaja	6		6		
Laitosmies	1	-1	0		
Varastonhoitaja	1		1		
Liikuntapaikkojen hoitaja	1		1		
Maanrakennustyöntekijä/-ammattimies	5		5		
Hitsaaja	1		1		
Siivoustyönohjaaja	1		1		
Tilahuoltaja	24	-1	23		
Kouluhuoltaja	4		4		
Laitoshuoltaja	3	-3	0		
Ruokapalveluvastaava	3	-2	1		
Ravitsemistyöntekijä	3		3		
Ruoka-autonkuljettaja	2	-1	1		
Keittiöapulainen	5	-4	1		
Keittäjä	17	-4	13		
Tekniset palvelut yhteensä	97,5	-17	80,5	0	0
YMPÄRISTÖPALVELUT					
Ympäristöpäällikkö		1	1		
Toimistosihhteeri		1	1		
Ympäristösihteeri		1	1		
Ympäristötarkastaja		2	2		
Ympäristöterveystarkastaja		4	4		
Vastaava eläinlääkäri		1	1		
Eläinlääkäri		4	4		
Valvonta eläinlääkäri		1	1		
Ympäristöpalvelut yhteensä	0	15	15	0	0
Muutokset yhteensä		-8,5	369,7	0	0
VAKINAINEN HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	415,5	-8,5	408,5	0	0

KONSERNIYHTIÖT

Kaupunginhallitus on 31.10.2022 § 211 asettanut konserniyhtiöille seuraavat tulostavoitteet:

- **Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:** Asiakasomistajien määrän kasvattaminen, yhtiön strategian ja kehittämissuunnitelman laadinta, hinnoittelumallin päivittäminen, robotiikan hyödyntäminen prosessien tehostamisessa ja hankintojen taloudellisuuden tehostaminen.
- **Kauhajoen Vesihuolto Oy:** Asiakasomistajien määrän kasvattaminen, yhtiön strategian ja kehittämissuunnitelman laadinta, hinnoittelumallin päivittäminen, robotiikan hyödyntäminen prosessien tehostamisessa ja hankintojen taloudellisuuden tehostaminen.
- **Kauhajoen Lämpöhuolto Oy:** Asiakasomistajien määrän kasvattaminen, yhtiön strategian ja kehittämissuunnitelman laadinta, hinnoittelumallin päivittäminen, robotiikan hyödyntäminen prosessien tehostamisessa ja hankintojen taloudellisuuden tehostaminen.
- **Kauhajoen Asunnot Oy:** Asiakasomistajien määrän kasvattaminen, yhtiön strategian ja kehittämissuunnitelman laadinta, hinnoittelumallin päivittäminen, robotiikan hyödyntäminen prosessien tehostamisessa ja hankintojen taloudellisuuden tehostaminen.
- **Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus:** Asiakasomistajien määrän kasvattaminen, yhtiön strategian ja kehittämissuunnitelman laadinta, hinnoittelumallin päivittäminen, robotiikan hyödyntäminen prosessien tehostamisessa ja hankintojen taloudellisuuden tehostaminen.
- **Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali:** Asiakasomistajien määrän kasvattaminen, yhtiön strategian ja kehittämissuunnitelman laadinta, hinnoittelumallin päivittäminen, robotiikan hyödyntäminen prosessien tehostamisessa ja hankintojen taloudellisuuden tehostaminen.
- **Kauhajoen Tennishalli Oy:** Asiakasomistajien määrän kasvattaminen, yhtiön strategian ja kehittämissuunnitelman laadinta, hinnoittelumallin päivittäminen, robotiikan hyödyntäminen prosessien tehostamisessa ja hankintojen taloudellisuuden tehostaminen.

Konserniyhtiöitä on pyydetty antamaan seuraavat arviot talousarviovuodelle 2023:

- toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet ja muutokset
- tärkeimmät investoinnit ja lainatarpeet sekä muut vastuut
- toiminnan tuotot ja kulut
- rahoitustuotot ja kulut
- tilikauden voitto/tappio.

Konserniyhtiöiden tulee raportoida toiminnastaan Kauhajoen kaupungille neljännesvuosittain, ellei kaupunginhallitus toisin päättä. Olennaiset poikkeamat talousarviosta on raportoitava välittömästi kaupunginhallitukselle. Yhtiöiden kaupungin edustajat raportoivat kaupunginhallitukselle ja valtuustolle säännöllisesti. Tytäryhtiöiden tilinpäätös- ja talousarvioaineiston tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase
- selvitys konsernitilinpäätöksessä eliminoidavista eristä
- toiminnallinen katsaus, jossa tarkastellaan toimintasuunnitelman toteutumista, poikkeamia ja korjaavia toimenpiteitä
- kokonaistalouden tunnuslukuvertailu
- palvelutuotannon kokonaismäärää, laatua ja muita toiminnallisia tavoitteita koskeva toteutumavertailu
- sekä erikseen pyydyttävät muut talous- ja toimintatiedot.

Kauhajoen Lämpöhuolto Oy

Yhtiöjärjestys 2 § mukaisesti yhtiön toimialana on omistaa ja hallita aluelämpölaitoksia ja tähän liittyviä lämmönjakokanavistoja sekä tuottaa lämpöenergiaa ja myydä sitä.

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet:

Hallitus	Varajäsen
Ojala Asko, puheenjohtaja	Koskela Päivi
Santala Heikki, varapuheenjohtaja	Kiukkonen Olli
Kuusisto Raija	Einola Enni
Kytöharju Mika	Eeva Toni
Ylinen Marko	Kuusisto Jaana
Yli-Rahnasto Sami	Arola Soili

Kaupungin edustaja yhtiökokouksessa Katri Rinta-Halkola, varaedustaja Urpo Paananen.

Selvitys henkilöstön määrästä

Yhtiössä työskentelee toimitusjohtaja, viisi laitosmiestä ja toimistonhoitaja.

Talvi tulee olemaan energiasektorilla haastava energian riittävyyden puolesta koko Euroopassa. Tämä heijastuu välillisesti oikeastaan joka alueelle. Elämme hyvin epävarmoja aikoja ja pyrimme varautumaan niihin mahdollisimman hyvin, ettei pahempiin hintojen korotuksiin jouduttaisi. Kuitenkin pitää tiedostaa, että koko toimitusketjussa kustannukset ovat nousseet. Polttoaineiden (puuperäiset tuotteet, turvejakeet ja polttoöljyt) saatavuus ja hintojen ylikuumeneminen on suurehko riski, kun Venäläiset polttoaineet (kaasu ja öljy) ovat pakotteiden piirissä. Tämän lisäksi suuret kaupungit ovat investoineet puuperäiseen polttoon, mitkä myös nostavat kysynnän lisääntyessä polttoaineiden hintoja. Positiivista meidän kannaltamme on, että meidän polttoaineet ovat aina tulleet läheltä ja saatavuus on ollut melko hyvin turvattuna. Tälle syksyille kuitenkin kovat sateet ovat heikentäneet turpeen nosta varsinkin pohjanmaalla, eikä aikaisempia varmuusvarastoja ole turvetuottajilla. Hintojen nousu sekä saatavuus paikallisesti siis on se suurin huolenaiheemme.

Toimitusjohtaja Tapio Suonvieri

Alustava talousarvio 2023 (hallitus 30.11.2022):

Kauhajoen Lämpöhuolto Oy	Ennuste				
	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Kaupungin omistusosuus	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Henkilöstö	7	8	8	7	7
 Tulot / Liikevaihto	4 118 273	4 690 935	4 445 220	4 776 836	4526700
Menot	-3 036 677	-3 424 502	-3 493 420	3 414 990	3560500
Poistot	-883 475	-1 134 634	-864 000	1 026 000	864000
Tilikauden tulos	198 121	131 800	87 800	335 846	102200

Kauhajoen Tennishalli Oy

Tennishallin Oy:n toiminnan tarkoituksena on tenniksen sekä muiden mailapelien mahdollistaminen paikkakunnalla.

Hallituksen jäsenet: Toni Eeva pj., Enni Einola, Jaakko Syrjänen, Kari Pöyry ja Niko Nurmela. Varajäsenet: Lasse Leppänen, Riku Virolainen ja Sakari Panula.

Kaupungin edustaja yhtiökokouksessa on Petteri Opas, varaedustaja Marko Ylinen.

Yhtiöllä ei ole palkattua henkilökuntaa. Juoksevat asiat hoitaa toimitusjohtaja.

Toimitusjohtajan katsaus

Toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet ja muutokset: Pylimme tarjoamaan palveluitamme yhä laajemmalle käyttäjäkunnalle ja lisäämään hallin käyttöastetta, joka edesauttaa talouden kehitystä. Tilikauden tulos positiivinen 1.000 €.

Tärkeimmät investoinnit ja lainatarpeet sekä muut vastuut: Investointi; valojen uusiminen hallin kattoon, kustannusarvio 10-12.000 €. Investointiin saadaan toimittajalta sellaiset maksuehdot, että ulkopuolista rahoitusta ei tarvita. Hallituksen lopullista päätöstä asiasta ei vielä ole.

Toimitusjohtaja Pentti Mannila

Kauhajoen Tennishalli				Ennuste	
	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Kaupungin omistusosuus	95 %	95 %	95 %	95 %	95 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
 Tulot / Liikevaihto	18 077	25 888	26 600	25 500	26800
Menot	-10 884	-20 072	-15 000	-16 040	-15100
Poistot	-8 584	-8 459	-9 100	-8 460	-10700
Tilikauden tulos	-1 391	-2 643	2 500	1 000	1000

Kauhajoen Vesihuolto Oy

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet

Antti Ala-Kokko pj	Raija Kuusisto varaj.
Taija Hakola varapj	Merja Kuusinen varaj.
Timo Lahdenmaa jäsen	Riitta Maunula-Craycroft varaj.
Harri Virtanen jäsen	Eetu Myllyniemi varaj.
Pauli Mantila jäsen	Erkki Mäki varaj.
Heikki Santala jäsen	Petri Björkman varaj.

Kaupungin edustaja yhtiökokouksessa on Marko Ylinen, varaedustaja Petteri Opas.

Henkilökunnan lukumäärä on 13, mukaan lukien toimitusjohtaja.

Toimitusjohtajan katsaus

Kauhajoen Vesihuolto Oy:n taloussuunnitelmakauden 2023-2026 talous ja investoinnit saadaan katettua liiketoiminnan tulo- ja rahoituksella ilman kaupungin sijoituksia. Vesilaitoksen ja viemärlaitoksen perusmaksut nousee jonkun verran ensivuoden alusta. Viimeksi vesitaksaa on nostettu 2018 ja jätevesitaksaa 2013.

Vuoden 2023 vesilaitoksen 400mm vesiputken investointi vesilaitokselta Rahikkatielle ja pohjoiseen Lustilantien pohjoispuolelle toteutetaan omarahoituksena. Vuoden 2024 vesilaitoksen 400mm vesiputken investointi Lustilantieltä Lellavantielle saakka yhteistyössä Kauhajoen kaupungin jätevesiviemärin kanssa toteutetaan omarahoituksena.

Toimitusjohtaja Pekka Mäkinen

Alustava talousarvio 2023 (hallitus vahvistaa myöhemmin):

	Ennuste				
Kauhajoen Vesihuolto Oy	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Kaupungin omistusosuus	88,67 %	88,67 %	88,67 %	88,67 %	
Henkilöstö	13	13	13	13	
Tulot / Liikevaihto	3 070 247	3 337 928	3 294 814	3 203 000	3 200 000
Menot	-2 721 183	-2 827 698	-2 969 048	-2 925 000	-2 920 000
Poistot	-239 396	-297 576	-275 356	-275 356	-280 000
Tilikauden tulos	109 668	212 654	50 410	2 644	0

Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali

Yhtiön toiminnan tarkoitus on kirjattu yhtiöjärjestyksen toimialaa koskevaan pykälään seuraavasti: ”Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Kauhajoen kaupungin Kauhajoen kylässä sijaitsevaa Vinkeli -nimistä tilaa RN:o 2:310, sekä sille rakennettua liike-, toimisto- ja varastotilaa.”

Yhtiön hallitukseen kuuluu 28.6.2022 yhtiökokouksessa päätetyn mukaisesti neljä jäsentä. Hallituksen jäsenet ovat Kimmo Järvinen, Kai Koivuniemi, Marko Ylinen ja Janne Koivula, Kimmo Järvisen toimiessa hallituksen puheenjohtajana.

Kaupungin edustaja yhtiökokouksessa on Olli Kiukkonen, varaedustaja Heikki Järviluoma.

Yhtiöllä ei ole työsuhteessa olevaa palkattua henkilöstöä. Yhtiö on ulkoistanut hallinnon hoidettavaksi Suupohjan Tili-Isäntä Ky:ssä, missä töiden suorittamiseen on käytettävissä kolmen henkilön resurssi.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuoden 2022 talousarviossa hoito- ja korjausvastiketta budjetoidaan kertyvän 55,0 tuhatta euroa ja käyttökorvauksia 22,5 tuhatta euroa. Kulujen osalta talousarviossa oletetaan kustannusten nousevan maltillisesti ollen kokonaisuutena 65 tuhatta euroa. Investointina tulevalle talousarviokaudella on odottamassa vesikaton saneeraus jota ei toteutettu vielä vuoden 2022 kuluessa.

Toimitusjohtaja Tuomas Kuusinen

Kiinteistö Oy Kauhajoen			Ennuste		
Liikenneterminaali	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Kaupungin omistusosuus	84 %	84 %	84 %	84 %	84 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
 Tulot / Liikevaihto	55 689	51 260	62 045	65 226	67500
Menot	-61 607	-59 088	-62 045	-61 501	-65000
Tilikauden tulos	-5 918	-7 828	0	3 725	2500

Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus

Kauhajoen teknologiakeskus Logistia tarjoaa toimi- ja kokoustiloja, sekä muita palveluja yrityksille ja yhteisöille. Maailmanlaajuinen koronapandemia on vaikuttanut yhtiön toimintaan toimi- ja kokoustilojen kysyntää vähentävästi. Toimitilojen käyttöaste oli lokakuun lopussa 87 %. Käyttökateprosentti on 31 %

Vuoden 2022 loppupuoliskolla uusimme www-sivumme ja uudistamme sisätilojemme ilmettä sekä selkeytämme asiakkaille suunnattuja opasteita talon sisällä ja ulkona.

Yhtiön hallituksessa seuraavat henkilöt: Harri Virtanen, hall.pj. Kauhajoen Kaupunki, Kimmo Järvinen, Kauhajoen Kaupunki, Pekka Metsäranta, Mtech Oy, Mika Ollonqvist, Suomen Osuuspankki ja Risto Uusitalo, LC Logistics Center Oy.

Kaupungin edustaja yhtiökokouksessa on Urpo Paananen, varajäsen Katri Rinta-Halkola. Toimitusjohtaja on Sirpa Kukkamäki, henkilöstöä yhtiöllä ei ole.

Toimitusjohtaja Sirpa Kukkamäki

Kiinteistö Oy Kauhajoen			Ennuste		
Teknologiakeskus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Kaupungin omistusosuus	64,28 %	64,28 %	64,28 %	68,06 %	68,06 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
 Tulot / Liikevaihto	448 860	453 337	473 289	427 000	455 103
Menot	-448 834	-432 190	-471 138	-414 900	-436 103
Tilikauden tulos	26	21 147	2 151	12 100	19 000

Kauhajoen Asunnot Oy

Yhtiön toiminnan tarkoitus on kirjattu yhtiöjärjestyksen toimialaa koskevaan pykälään seuraavasti: ”Yhtiön toimiala on vuokra-asuntotarpeen tyydyttämiseksi Kauhajoella omistaa, hallita ja ylläpitää kiinteistöjä ja rakennuksia sekä hankkia ja omistaa kiinteistöjen ja huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita sekä vuokrata asuntoja asunnontarvitsijoille. Tarkoituksenaan toteuttamiseksi yhtiö voi toimia rakennuttajana.”

Yhtiö toimii yleishyödyllisin periaattein voittoa tavoittelematta.

Yhtiön hallitukseen kuuluu yhtiökokouksessa 9.4.2021 päätetyn mukaisesti viisi jäsentä. Hallituksen jäsenet ovat puheenjohtaja Harri Virtanen, varapuheenjohtaja Taija Hakola sekä jäsenet Antti Ala-Kokko, Marko Ylinen ja asukkaiden edustajana Sirkka Granholm.

Kaupungin edustaja yhtiökokouksessa on Mika Kytöharju, varaedustaja Toni Eeva.

Yhtiöllä ei ole työsuhteessa olevaa palkattua henkilöstöä. Yhtiö on ulkoistanut hallinnon hoidettavaksi Suupohjan Tili-Isäntä Ky:ssä, missä töiden suorittamiseen on käytettävissä kolmen henkilön resurssi. Talouhuoltotehtävien hoito on ulkoistettu EASY Palvelut Oy:lle. Erityisosaamiseen, kuten sähkö- tai lvi-tehtävien hoitamiseen käytetään paikkakuntalaisia yrityksiä.

Toimitusjohtajan katsaus

Toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet ja muutokset

Kauhajoen Asunnot Oy:n toiminnan keskeisenä tavoitteena talousarviovuonna 2023 on kyetä tarjoamaan Kauhajoella asuville, nykyisille ja tuleville vuokra-asunnontarvitsijoille, kilpailukykyinen vaihtoehto muiden vuokra-asuntojen tarjoajien asuntotarjontaan verrattuna. Vuokra-asunnoista on Kauhajoella ylitarjontaa ja arvioimme kilpailijoiden käyttävän hintaa tärkeimpänä kilpailutekijänä. Oma näkemysemme on, että lämmön kuuluminen vuokrahintaan tulee olemaan tärkeä kilpailullinen osatekijä, samoin vuokrattavien asuntojen sijainti, asunnon kuntotaso sekä muut mahdolliset vuokraan sisältyvät palvelut kuten esimerkiksi asuntokohtainen kiinteä internet -yhteys.

Muutoksena edelliseen vuoteen verrattuna on suuri epävarmuus sen suhteen, miten keskeiset kustannustekijät kuten esimerkiksi lämpöenergian hinta talousarviovuonna tulee kehittymään. Samoin jo nyt tiedossa on korollisen vieraan pääoman kallistuminen yleisen korkotason muutoksen seurauksena. Korollista vierasta pääomaa yhtiön taseessa on talousarvion laadintahetkellä 11,1 Meur ja sen odotettu keskikorko talousarviovuonna 2023 on 1,46 %. Vertailuna päättymässä olevan vuoden 2022 toteutuva keskikorko jäänee alle 0,85 %.

Tärkeimmät investoinnit ja lainatarpeet sekä muut vastuut

Talousarvio-oletuksena oleva 80,5 %:in vuokrausaste ei rohkaise toteuttamaan sellaisia investointeja, joihin pitäisi nostaa uutta korollista vierasta pääomaa. Viimeisimmän uudisrakennuksen, Aarnenkuja 3, valmistumisesta tulee kuluneeksi 12 vuotta talousarviovuonna 2023. Rakennuskannan vanhenemisesta syntyvää korjausvelkaa pyritään pitämään hallinnassa toteuttamalla hallitusti peruskorjausmaisia investointeja kertyvän tulo-rahituksen turvin.

Talousarviovuoden 2023 osalta tunnistetaan n. 875 tuhannen euron uudelleenrahoitustarve kun kaksi lyhennysvapaa aiemmin siirrettyä Kuntarahoituksen lainaa erääntyy laina-ajan päättyessä joulukuussa 2023.

Toiminnan tuotot ja kulut

Vuokrausasteen arvioidaan olevan koko vuoden 2023 osalta keskimäärin 80,5 %. Kesälomakausien aikana vuokrausaste on merkittävästi alhaisempi ollen jopa alle 75 %:ia. Vaikutus vuokratuottokertymään on vahvan negatiivinen. Vuokratuottokertymän budjetoidaan olevan 1.3.2023 tehtävän korotuksen jälkeen 2115,0 t€ ja käyttökorvausten 135,0 t€, tuotot yhteensä 2250,0 t€.

Käyttökorvausten osalta talousarvio on laskettu korotetuilla hinnoilla.

Toimitusjohtaja Tuomas Kuusinen

Kauhajoen Asunnot Oy	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Ennuste	
				TP 2022	TA 2023
Kaupungin omistusosuus	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
 Tulot / Liikevaihto	2 269 943	2 085 741	2 068 000	2 268 905	2 250 000
Menot	-1 717 908	-1 569 984	-1 678 500	-1 709 466	-1 809 700
Poistot	-552 023	-515 742	-580 000	-558 891	-585 000
Tilikauden tulos	13	14	-190 500	548	-144 700

Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy

SPK tuottaa osakasyhteisöille ja kunnallisille yhtiöille talous-, henkilöstö-, tietosuoja-, ict- ja puhe-
linvaihdepalvelut.

Kauhajoen kaupungin edustajina yhtiön hallituksessa ovat Sami Kiukkonen (pj), Esa Ylikoski ja
Päivi Nummijoki. Varajäsenet Raija Kuusisto ja Mika Kytöharju.

Yhtiön tarkoitus on toimia omakustannusperiaatteella. Vuoden 2023 talousarvio päätty nollatulok-
seen.

Henkilöstöä yhtiössä on 37 kpl, joista 2 on vanhempainvapaalla ,1 on määräaikainen, 1 osittaisella
opintovapaalla ja 3 osa-aikaeläkkeellä. Henkilöstöstä 3 jää eläkkeelle vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2023 kustannuksiin vaikuttaa huomattavasti suurimman asiakkaan siirtyminen hyvinvointi-
alueelle. Tavoitteena on hankkia uusia asiakkaita ja luoda uutta palvelumallia pienasiakkaita var-
ten.

Kaupungin nimeämä yhtiökokousedustaja on Karisamuli Korpela, varalla Lauri Peltola.

Toimitusjohtaja Eija Nuotio

Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Ennuste	
				TP 2022	TA 2023
Kaupungin omistusosuus	51,15 %	51,15 %	51,15 %	51,15 %	51,15 %
Henkilöstö	36	38	38	38	37
 Tulot / Liikevaihto	3 300 137	3 566 041	3 445 900	3 445 900	3 200 602,00
Menot	-3 300 137	-3 566 041	-3 445 900	-3 445 900	-3 200 602,00
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0

KUNTAYHTYMÄT

Suupohjan koulutuskuntayhtymä

Yhtymähallituksen kokoonpano vuonna 2021-2025

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Kauhajoki:	
Merja Paananen, pj.	Riitta Myllyaho
Antti Niemi-Aro, 2. varapj.	Erkki Mäki
Kurikka:	
Leena Rinta-Kiikka	Marja-Liisa Vettenranta
Teuva:	
Irma Åkerblad	Kaj Erlands
Isojoki:	
Jukka Maunula	Juulia Penttilä
Kristiinankaupunki:	
Hanna-Leena Pihlajaniemi, 1 varapj.	Mikael Perjus
Karjajoki:	
Jukka Kohtala	Sami Kaunisto
Kaskinen:	
Pertti Rantakoski	Inger Rantakoski

Kuntayhtymän johtajan katsaus

Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän ennustettavuus on viime vuosina ollut erityisen heikkoa. Eduskuntavaalikauden ollessa lopussa, on entistä vaikeampaa saada ministeriöstä riittävän aikaisin linjauksia tulevan vuoden talouden suunnitteluun. Vuoden 2023 talousarvion toimintatuotto-olettama koulutuspalvelujen valtionosuusrahoituksen osalta on edellisten vuosien tapaan vielä tässä vaiheessa talousarvion valmistelua saamatta, joten perusrahoituksen osalta lähdemme vuoden 2022 tasosta. Suoritusrahoituksen osuus perustuu vuoden 2021 suoritteisiin, joiden tiedämme olevan korona-epidemian johdosta vielä hieman pienemmät kuin vuonna 2020, mihin vuoden 2022 suoritusrahoitus perustuu. Tässä vaiheessa on vielä epäselvää, tuleeko OKM:n hallinnonalalle lisärahoitusta vuodelle 2023, ja jos niin kuinka se suunnataan. Epäselvää on myös se, säilyykö lukuisat erillishaut rahoituksessa viime vuosien tapaan, vai siirtyykö nämä rahat tai osa niistä perusrahoitukseen.

Lähes varmaa on se, ettei merkittävää kokonaisrahoituksen lisäystä ole odotettavissa ensi- ja tuleville vuosille. Tähän kun lisätään meidän perinteinen opiskelijaksi otto-alueen ikäluokka ennusteet, on nykyisen koulutustarjonnan varmistamiseksi ehdottomasti löydettävä keinot ulkomailta ja/tai kauempaa Suomesta tulevien opiskelijoiden lisäämiseksi. Tässä työssä korostuu asunto/asuntola tarjonta, johonka ratkaisuja tarvitaan pikaisesti. Asuntolan tarvetta on lisännyt myös oppivelvollisuuden laajentuminen sekä heikot seudulliset joukkoliikenne palvelut, mitkä eivät mahdollista kotoa kulkemista entiseen tapaan. Koulutuksen järjestämisen kiinteät kustannukset suhteessa opiskelijamäärään on myös otettava tarkasteluun erityisesti alakohtaisten erityistilojen osalta, jotka varustelun tai muiden ominaisuuksien vuoksi ovat erittäin pienellä käyttöasteella.

Työllisyyspalveluiden sopimukset vuoden 2023 osalta on olleet kunnissa ja hyväksytty yhteisen valmistelun pohjalta. Näin ollen tämän toimialan rahoitus muuttaa hieman rakennetta hyvinvointi-alueen tulemisen myötä, pysyen kokonaisuutena vuoden 2022 tasossa.

Pysyvää palvelurakennemuutosta valmistellaan ja jo nyt tiedetään, että kokeilun toimintamalli jää pysyväksi kokeilun päätyttyä, vuoden 2025 alusta. Siten roolimme seudun toimija vahvistuu entistään.

Biokaasulaitoksen jatko-investointi on tätä kirjoittaessa vaiheessa, kilpailutus on uusittu ja mukana olevat tarjoajat ovat selvillä. Tässä investoinnissa korvataan osin vuonna 2017 hankittu laitos, ja pyritään hyödyntämään mahdollisimman paljon vanhan laitoksen toimivia osuuksia. Tavoitteena on päästä vuoden 2023 aikana laitoksen rakentamisesta ja käyttöönotosta mahdollisimman pitkälle.

Toimintaympäristön muutokset edellyttävät meiltä koulutuksen järjestäjänä ja seudullisten palveluiden tuottajana, entistä vakavammin etsimään uusia toimintamalleja perustehtävän toteutuksessa. Valtakunnalliset koulutuspoliittiset linjaukset ja selvitykset muiden muassa laadukkaasta toisen asteen koulutuksesta, ottaa vahvasti kantaa koko toisen asteen tarkasteluun kokonaisuutena. Lukio ja toisen asteen ammatillinen koulutus tulee nähdä kokonaisuutena säilyttäen kuitenkin molempien koulutusmuotojen erityistehtävät. Kun tulevaisuuden toimintamallien pohdintaan lisätään vielä merkittävä alueemme väestörakenteen muutos, missä seutukunnan syntyvyys laskee merkittävästi maakunnan keskiarvoa enemmän, ei perinteisillä toimintatavoilla lähitulevaisuudessa enää pärjätä eikä niihin ole varaakaan. Tulevana vuonna tähän kokonaisuuteen liittyy pohdinta siitä, mihin sijoitetaan tulevaisuudessa Kauhajoen lukio ja miten mahdollisesti muita elinvoimatekijöitä saadaan vahvistettua.

Kuntayhtymänjohtaja, rehtori Ari Loppi

Suupohjan koulutuskuntayhtymä	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Ennuste TP 2022	TA 2023
Kaupungin omistusosuus	53,00 %	53,00 %	53,00 %	53,00 %	53 %
Henkilöstö	97	97	98	98	98
 Tulot / Liikevaihto	 8 113 651	 8 440 185	 8 317 040	 7 981 990	 7 806 290
Menot	-7 978 802	-8 336 917	-8 258 459	-7 947 764	-7 756 684
Tilikauden tulos	134 850	103 268	58 581	34 226	49 606

* tuloissa mukana rahoitustuotot

* menoissa mukana rahoituskulut ja poistot